



BREŽICE – Danes se bo sestala sekcija za sprejemanje lokalnega tiska in radia, ki jo skličejo enkrat v mesecu. Novinarji bodo zvedeli od odgovornih ljudi v občini, katere zadeve zaslužijo trenutno največ pozornosti.

TREBNJE – Popoldne ob 15. uri se bo sestala konferenca ZK. Razpravljala bo o nalogah organizacije, posebej še o delu z mladino, kar šteje v sklop priprav na 3. konferenco ZKJ.

KOČEVJE – O obstoju železniške proge Grosuplje – Kočevje, ureditvi proizvodnih prostorov v Oslinici in usodi delavnic IDEK bodo razpravljali na današnji seji sveta za gospodarstvo.

KRSKO – Izvršni odbor občinske konference SZDL je v torek obravnaval glasovanje o P. Vujčiču v gospodarskem zboru skupščine SRŠ in sklenil izreči javno kritiko poslancu iz domače občine.

MIRNA – Jutri bo društvo kmetijskih inženirjev in tehnikov Novo mesto pridelilo strokovni posvet o pridelovanju krompirja, združen z ogledom obrata „Koliška“ in „Dane“.

KOČEVJE – Včeraj sta občinski komitej ZK in izvršni odbor SZDL razpravljala o uresničevanju delovnega programa o razvoju kmetijstva, pripravah na združitev zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov ter o odgovornosti poslancev Franca Korošca, ki se je vzdržal glasovanja v primeru Vujčič.

BREŽICE – V tovarni pohitva so na včerajšnji seji vodstva podjetja, mladincev in članov ZK sklenili oživitvi aktiv zveze mladine, ki ga doslej ni bilo čutili.

RIBNICA – O usodi Radio kluba so se pogovorili na posvetu v torek.

KOČEVJE – Na jutrišnji seji občinske skupščine bodo odločali o dokončni ukinutvi šole v Polomu in Vimolju.

VREME

Ze dalj časa se nad južno Evropo zadržuje območje visokega zračnega pritiska, s toplim zrakom v višinah, ki vzdržuje suho vreme, a povzroča meglo v nižinah. Tudi do konca tedna bo prevladovalo suho vreme, pogostost megle pa se bo zmanjšala.



Nova velikanka – taka je nova livarna tovarne Cosmos – Belt v Črnomlju, kjer potekajo dela po načrtu. Podjetje bo s to rekonstrukcijo občutno povečalo zmogljivosti, uvedlo novo tehnologijo in se tako uvrstilo med najbolj iskane proizvajalce pri nas. (Foto: R. Bačar)



Trenutek za tem, ko je inž. Milovan Zidar, republiški sekretar za kmetijstvo, prerezal vrstico. S tovarnjaka se je v koritast lijak polža usul krompir Franca Hočevarja z Dobrave pri Dobriču, enega izmed stotine kooperantov Kmetijske zadruge Trebnje, ki bodo pridelovali krompir za novo tovarno na Mirni – (Foto: M. Legan)

S SEJE MEDOBYNSKEGA SVETA ZK POSAVJE 2. NOVEMBRA

Za' poštene državljanke ne bo nemira

Sprejete osnovne smernice dela posavskih komunistov – Poostrena partijska odgovornost – Uvedba notranje kontrole v delovnih organizacijah – Izvoliti delegacije obratov in delovnih enot – »Ne« za objavo prijavljenih skupnih dohodkov občanov, ker povečini to niso »tisti«

„Odveč je splošno govorjenje, posplošene izjave. Zveza komunistov menja svoj slog delovanja. Namozili so se negativni pojavi, omajana je zakonitost, na kocki je ugled Zveze komunistov. Pomaga lahko samo konkretna akcija.“ je v uvodu dejal na četrtkovem zasedanju medobčinskega sveta ZK Posavje njegov sekretar Franc Bukovinsky.

Po večurnem „tehtanju“ sprejeta stališča in sklepi so jasni in obvezujoči. Delo Zveze komunistov v tem delu Slovenije bo usmerjeno v tri poglavitna področja: v izvajanje ustavnih dopolnil, gospodarsko stabilizacijo ter v odpravljanje nedovoljenih socialnih razlik. Da bi spodbudili nadaljnji razvoj samoupravljanja, je treba čimprej (rok je do konca leta) izvoliti posebne delegacije obratov in delovnih enot, ki bodo z osrednjim delavskim svetom podjetij usklajevale stališča in soodločale vse dotle, dokler ne bodo ustanovljene temeljne organizacije združenega dela. To je pomembna razširitev samouprave. Glede gospodarske stabilizacije pravi eden izmed sklepov, da je treba poklicati na odgovor (tudi par-

tijski) vse tiste, ki so s svojim delom in ravnanjem prispevali k nastanku izgube oziroma k slabemu gospodarjenju. Če bo ugotovljena njih krivda, morajo z odgovornih delovnih mest. Izreden pomen pripisuje medobčinski svet ZK pomenu notranje kontrole. Zato so delavski sveti dolžni zagotoviti, da bodo vsi zaposleni vsak mesec sproti seznanjeni z osebnimi dohodki vseh zaposlenih, na vpogled morajo biti tudi seznanjeni ljudje, ki uživajo kakršnekoli gnotne koristi iz družbenih sredstev, z vsemi nadrobnoštni glede roka odplačevanja, obrestne mere ipd. Na tri mesece enkrat morajo delavci dobiti v roke tudi pregled tako imenovanih čistih stroškov, stroškov za reklamo, reprezentanco in podobnih izdatkov. Medobčinski svet je sprejel še več drugih določil, ki zadevajo negativne pojave v naši družbi. Glede

neupravičenega bogatenja je bilo sklenjeno, da je treba začeti razčiščevati pri sebi „četudi je največ bogastva in napak v Ljubljani.“ Pri tem so člani poudarili, da za poštene občane, ki so si svoje premoženje zaslužili z delom in redno plačevanju družbene dajatve, ne bo nemira, nemir pa mora biti za vse tiste, ki so se okoristili pa naj gre za kogarkoli. V razpravi so opozorili na pomanjkljivost, da ne obstajajo merila glede premoženja in da bi ta merila morala biti enotna.

Na koncu je medobčinski svet obravnaval tudi predlog, da bi po zgledu koprskе občine objavili seznam osebnih dohodkov ljudi, ki so dolžni plačevati davek od skup-

nega dohodka občanov. Ocenili so, da to ni potrebno niti smiselno, češ da to v veliki večini niso tisti ljudje, ki bi morali biti izpostavljeni družbeni kritiki. Poiskati je treba tiste druge, ki svoje dohodke skrivajo in utajujejo, te pa morajo ugotoviti inspekcije ter organi pregona.

M. LEGAN

Mladi o pismu

Na sestanke osnovnih organizacij ZK, na katerih razpravljajo o pismu in o tezah za 3. konferenco ZKJ, naj bi vabili tudi mladino. To bo predlagalo predsedstvo Zveze mladine Kočevje občinski konferenci ZK. Razen tega je predsedstvo ZM na zadnji seji sklenilo, da bodo o pismu in tezah za 3. konferenco razpravljali vsi mladinski aktivni, ki bodo ob tej priložnosti ocenili svoje delo, pa tudi razni organi organizacije ZM.

Velika škoda

Senik Združenega KGP Kočevje v Kočarjih je začel goreti 1. novembra okoli 10. ure. V njem je bilo 75 ton sena. Senik je popolnoma zgorel, pa tudi seno je zgorelo ali bilo uničeno pri gašenju. Škoda je za okoli 100.000 din. Domnevajo, da je požar izbruhnil zaradi samovžiga.

NOVA TOVARNA

Pravi zaveznik

Mirna: dolensko kmetijstvo je dočakalo veliki dan, tovarno, svojega pravega zaveznika

Mirna in z njo Dolerijska ima od prejšnjega torka naprej (o otvoritvi smo v nekaj vrstah že poročali), prvo tovarno za predelavo krompirja v krompirjev pire in še nekatere izdelke v Jugoslaviji in vsej vzhodni Evropi. Razen tega je to ena prvih tovarn pri nas, zgrajena z denarno pomočjo tujine, mednarodnega koncerna CPC-Evropa oziroma tvrdke Knorr, ki je prispevala približno eno tretjino od potrebnih 2,7 stane milijarde investicij.

Važnejše od vsega pa je, da predstavlja ta tovarna matično celico toliko želenega povezovanja kmetijstva in industrije v tako imenovane agroživilske komplekse. „Tovarna, ki je zdaj sposobna predelati 10.000 ton krompirja in ki bo svojo zmogljivost kmalu podvojila z uvajanjem novih izdelkov (še v letošnji predelovalni sezoni bo na trgu njen čips, te jedi ni treba več predstavljati), stoji na prvem mestu, in bo vnesla napredek in stabilnost v kmetijstvo tega dela Slovenije,“ je v slavnostni besedi ob otvoritvi poudaril inž. Milovan Zidar, republiški sekretar za kmetijstvo. V kasnejšem razgovoru s predstavnikoma KZ Trebnje pa je dejal, da ima zdaj zadruga najboljše možnosti in da bo njenim delavcem štel v slabo, če ne bodo dosegli izjemnih uspehov v slovenskem merilu.

Povezovanje kmetijstva in industrije to pot niso prazne besede. Koliška je že pomagala kmetijstvu (o tem smo več že pisali), v načrtu pa ima, da bo v naslednjih štirih letih modernizirala prvih 120 kmetij, za kar bo porabljenih 7 milijonov novih dinarjev. Zadruga ima v načrtu nove pospeševalne akcije, kako povečati pridelok od 160 na 250 do 300 metrskih stotov. Od kmetov je zdaj odvisno, koliko bodo sodelovali.

M. L.



„Gre za mobilizacijo članov in organizacij ZK Slovenije za uresničevanje njene politike in politike ZKJ,“ je dejal na sobotni seji CK ZKS sekretar Andrej Marinc (na sliki). Več o seji berite na 4. strani

V KRATKEM REFERENDUMU

Tudi kmetom enake pravice

Delavci in kmetje občin Ribnica in Kočevje bodo 19. in 20. novembra glasovali za združitev delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja

O bližnjem referendumu za združitev skladov zdravstvenega zavarovanja delavcev in kmetov je razpravljalo vodstvo SZDL in sindikata ribniške občine. Referendum bo v nedeljo, 19. novembra za kmete, za delavce, obrtnike, upokojeince in ostale poklice pa 20. novembra.

Imenovali so politični štab za izvedbo referenduma. Predsednik štaba je Mirko Anzelje, njegov namestnik pa France Grivec. Podobni štab so izvolili tudi v kočevski občini.

Potrební dodatni denar za izenačitev kmečkega zdravstvenega zavarovanja z delavskim bodo prispevali delavci, kmetje in občinske skupščine. Po približnih izračunih bo znašala dodatna obremenitev za kmete okrog 110 din na leto; za delavce, ki ne bodo prispevali iz svojega žepa, temveč iz skupnih sredstev delovne organizacije, pa bo znašal poprečni prispevek okrog 49 din na leto.

Družbeno-politične organizacije obeh občin bodo vložile vse sile za

uspešen izid referenduma. Pri tem računajo tudi na zavest delovnih ljudi, ki naj bi se izkazala tako, da bodo glasovali za združitev obeh skladov.

DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

Zakaj se je vzdržal?

31. oktobra je bila skupna seja izvršnega odbora občinske konference SZDL in predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Ribnica. Razpravljali so o stališčih razširjene seje sekretariata centralnega komiteja ZK Slovenije in se z njimi strinjali. Razpravljali so tudi o odgovornosti 23 poslancev gospodarskega zbora ob glasovanju v Vujčičevem primeru. Menili so, da bi moral poslanec gospodarskega zbora Franc Korošec, ki zastopa volivce na območju občin Kočevje, Ribnica in Grosuplje, podati družbeno-političnim organizacijam pismeno obrazložitev, zakaj se je vzdržal glasovanja.

NAREJENE DEVET DESETIN STEZE

Letališče Viktorja Bubnja?

Predlog za poimenovanje letališča morata potrditi novomeška skupščina in poveljstvo JRV

„Kdor bi šel pred tremi leti čez to močvirje, bi ne verjel, da je tu mogoče zgraditi sodobno letališče,“ je rekel v soboto na tovariškem srečanju vojakov in predstavnikov javnega življenja v hagarju športnega letališča v Prečni Avgust Avbar, predsednik novomeške občinske skupščine.

„Napore, ki ste jih vložili v to delo, ki ima velik pomen za Dolenjsko in vso državo, vam lahko poplačamo samo s topla hvaležnostjo in iskrenim spoštovanjem do prizadevanj naše armade za izgradnjo dežele. Temu vašemu prispevku v čast in v spomin na vašega nekdanjega komandanta, ki ima brez

(Nadaljevanje na 4. strani)

Po Titovem pismu: za resničen in odločilen vpliv delovnih kolektivov na akumulacijo in sredstva v proračunih kot skladih - Skladi zunaj gospodarstva že postajajo nova žarišča odtujevanja sredstev delovnih ljudi - Lokalni veljaki še odločajo v preveliki meri na uporabo v skladih zbrane denarja

Zivahne politične razprave ob Titovem pismu so v delovnih organizacijah in političnih forumih okrepile odločne zahteve, ki so do zdaj neredko izvenela v prazno - da morajo delovni kolektivi upravljati z večjim delom akumulacije in imeti odločnejši vpliv na sredstva, ki se zbirajo v proračunih in skladih za splošno porabo. To smo te dni slišali tudi na seji partijskega predsedstva na Brionih in tudi v zvezni skupščini. Poslanci so namreč ob razpravi o uresničenju letošnjih gospodarskih načrtov ostro obsodili pretirano splošno porabo in se pri tem srečali tudi že s konkretnim vprašanjem - s primanjkljajem v zveznem proračunu.

Član izvršnega biroja Kiro Gligorov je na brionih seji na vedel, da je gospodarstvo v bruto akumulaciji udeleženo le z okrog 30 %, pri bankah, skladih in družbeno političnih skupnostih je 45 %, okrog 25 % bruto akumulacije pa je v zasebnih rokah. Nekako okrog teh števil se sučemo že vrsto let z edinim vidnim premikom - da od države prehaja denar v banke in v samostojne sklade.

Glede bank so že znane kritične ugotovitve o odtujenih centrih moči. Tega sicer ne moremo posploševati. Dejstvo pa je, da imajo neredko delovne organizacije na sredstva v ban-

kah premalo vpliva in da v bivših zveznih bankah še vedno ni do kraja razčiščeno vprašanje starega državnega kapitala. To velja tudi za nekatera bivša podjetja ministrstev, bivšo državno zavarovalnico itd.

Kot po krožni tirnici se ta vprašanja vedno znova vračajo na svetlo kot kamen spotike, vzrok kritike in negodovanja ter kot dokaz, da tudi najpomembnejši sklepi ne uresničujemo dosledno.

Predvsem v zadnjih letih pa se številni skladi zunaj gospodarstva kažejo kot nova žarišča odtujevanja sredstev gospodarstva. Gligorov je o tem navedel

TELEGRAMI

HONKONG - Francoska tiskovna agencija je sporočila, da je v 74. letu starosti umrl nekdanji kitajski predsednik Liu Sao Ci. Agencija se sklicuje na vire, ki so v stiku s Kitajsko. V Pekingu tega niso potrdili, vendar pa tudi ne zanikali.

LONDON - Britanski premier Heath je za 90 dni zamrznil plače in cene, da bi se lažje borili proti inflaciji. Hkrati je Heath napovedal obsežne spremembe v kabinetu, v katerega je povabil šest novih osebosti.

KAMPALA - Ugandski predsednik Idi Amin je ukazal, naj zapre mejo proti Tanzaniji do prihodnjega ponedeljka. To bodo storili zato, ker bo 8. novembra potekel rok, do katerega se morajo iz dežele umakniti vsi Azijci, ki imajo britanske potne liste.

BOMBAY - Ko je neki poštni uslužbenec vzel v roko pismo, je leto eksplodiralo in ga hudo ranilo. Polcija je začela preiskavo, da bi ugotovila, od kod je pismo prišlo in komu je bilo namenjeno.

TARRAGONA - Polcija v tem španskem mestu je zavrnila upor v krajevem zaporu. Uprlo se je osem zapornikov, ki so ujeli štiri talce. Za-

htevali so orožje in varen prehod do francoske meje.

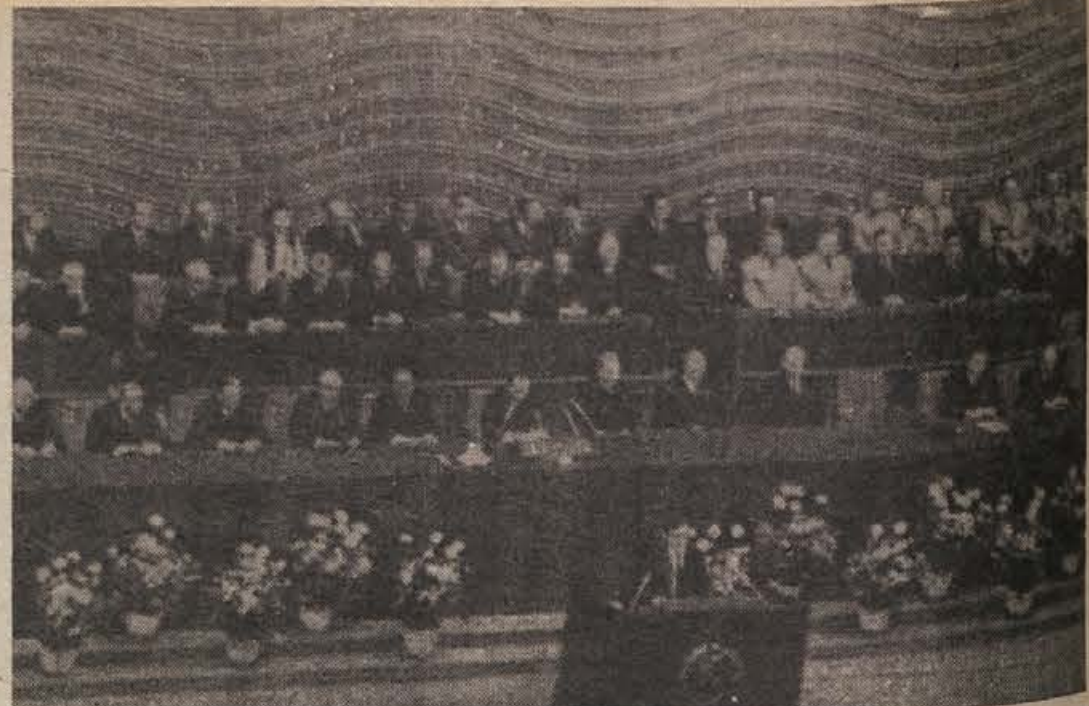
SPLIT - Na tridnevni neuradni obisk v Split je priplul rusilec ameriške vojne mornarice Barry.

PEKING - Albanska vojaška delegacija, ki jo vodi obrambni minister Bequir Balluku, je prispela na uradni obisk v LR Kitajsko.

MANILLA - Vlade na Filipinih so se spopadle z uporniki. V nekajmurnem spopadu je policija ubila 12 upornikov, več pa jih je ujela in zaplenila večjo količino orožja.

NEW DELHI - Indija je začela vračati Pakistanu 338 bolnih in ranjenih pakistanskih vojni ujetnikov, žensk in otrok, ki so bili doslej zaprti v nekem indijskem taborišču. Ob tem je predstavnik pakistanske vlade izrekel obžalovanje, da Indija še vedno ni vrnila okoli 600 ujetih oseb, ki jih ima v svojih taboriščih. Dejal je, da je Pakistan izpustil vse zaprte Indijce.

TOKIO - Združenje japonskih jeklarn bo podpisalo pogodbo, na osnovi katere bodo poslali v SZ poldrug milijon ton jekla.



V Moskvi so svečano proslavili 55-letnico oktobrske revolucije. Predsednik Tito je poslal brzojavne čestitke generalnemu sekretarju Leonidu Brežnjevu, predsednik zveznega izvršnega sveta Djemal Bijedić pa je čestital Alekseju Kosiginu. Na svečanosti v Moskvi je govoril član politbiroja Mazurov (na sliki), ki je med drugim dejal, da je nastopil čas popuščenja v mednarodnih odnosih. Med govorom je zapustil dvorano kitajski veleposlanik, ker je govornik po njegovem mnenju napadel Kitajsko. (Telefoto: UPI).

osupljivo številko: da je v Jugoslaviji skupno 6185 skladov zunaj delovnih organizacij, ki razpolagajo s 6 novimi milijardami. Res je, da je glede teh skladov videti formalnopravno vse v najlepšem redu. Z njimi upravljajo družbenopolitične skupnosti in izvoljeni odbori ter sveti. Praksa pa kaže, da niso niti zdaleč do kraja izoblikovani odnosi glede vpliva organizacij združenega dela pri porabi teh sredstev, da o tem denarju neredko odloča nekaj lokalnih političnih veljakov in da je kljub izrednemu porastu sredstev za te sklade nenehno slišati tožbe o pomanjkanju denarja.

Zaradi teh pomanjkljivosti ne gre obsojati skladov kot prikladno obliko zbiranja denarja za splošne potrebe družbe, nujno pa je zagotoviti večji interes in vpliv gospodarstva nad tem delom akumulacije. Nekateri primeri, kot so skladi skupnih rezerv gospodarstva kažejo, da je to mogoče učinkovito urediti.

Prav ustavne spremembe, ki jih zdaj pripravljamo in ki naj bi uveljavile delegatski sistem so priložnost, da te odnose korenito spremenimo.

TONJE KRAŠOVEC

tedenski zunanjepolitični pregled

Volitve ameriškega predsednika in vojna v Vietnamu sta osrednji temi zunanjepolitične scene tega tedna. Ob tem velja opozoriti tudi na dialog med obema Nemčijama, ki se očitno bliža svojemu vrhu.

NIXON PRED ZMAGO: volitve za osemindesetega predsednika Združenih držav Amerike so se že začele in čeprav še ni končnih rezultatov, je mogoče glede na vse ankete o ugotavljanju javnega mnenja trdit, da je Richard Malhous Nixon pred drugo zmago. Anketa znana Gallupovega inštituta za ugotavljanje javnega mnenja, katere rezultate so objavili slabih dvajset ur pred začetkom volitev, kaže, da je za Nixona 61 odstotkov Američanov, za njegovega protikandidata, demokrata Georga McGoverna pa

Nixon se ni spustil v predvolilni boj kot „politik“, marveč se je skušal prikazati kot predsednik, zaposlen vz učinkovito dejavnostjo. Na tem področju je imel marsikaj pokazati (potovanja v Moskvo in Peking, skorajšen zaključek vietnamske vojne) in to je tudi počel. Njegov nasprotnik McGovern pa je z načinom, ki je v mnogočem spominjal na pridigarstvo, skušal ustvariti videz, da se volivci odločajo med dobrim (njim) in zlom (Nixonom), pri čemer pa je svoje sprva precej radikalne poglede na bodočnost in ameriško družbo zvozenel.

Spričo tega, da naš list pred zaključkom redakcije verjetno ne bo dobil dokončnih rezultatov volitev, bomo le-te skupaj s komentarjem objavili v tej rubriki prihodnji teden.

Nixon zmaguje, vojna se nadaljuje

samo 35, ostanek pa predstavlja neopredeljene volilce. Če smo verjeti tem podatkom (in doslej je Gallup v podobnih primerih ni zmotil za več kot malenkostna 2 odstotka), bo Richard Nixon ostal v Beli hiši še nadaljnja štiri leta.

Letos bo imelo volilno pravo okoli 140 milijonov Američanov - največ doslej v zgodovini Združenih držav. Letošnje volitve so namreč prve, pri katerih bodo lahko volili že z dopolnjenimi osemnajstimi leti, medtem ko je bila doslej meja 21 let. Toda opazovalci menijo, da bo prišlo na volišče samo okoli 60 do 70 odstotkov volivcev, kar priča, če bo namreč res tako, o precejšnji brezbriznosti tistih, ki lahko s svojimi glasovi vplivajo na izbor gospodarja Belih hiš.

Velika pravnost Nixona in dokajšnja ravnodušnost volivcev sta poglavitni značilnosti letošnjih volitev, kakor jih je moč oceniti v tem trenutku, torej manj kot dvajset ur pred koncem volitev. Slednje je pravzaprav čudno ob misli, da je bilo v letošnji predvolilni kampanji nič koliko priložnosti (ki sta jih obe strani tudi krepko izrabili) za najrazličnejše skandale, vojniskovolilne afere in nešteto drugih nizkih udarcev z obeh strani.

Toda če je to čudno, ni tudi nerazumljivo spriču nekaterih ocen. Številni opazovalci namreč trdijo, da so ostali ameriški volivci letos pravzaprav brez prave izbire, saj ne en ne drug kandidat nista bila voljna razpravljati o temeljnih vprašanjih ameriške družbe, kar zlasti velja za Nixona, ki se sploh ni spuščal v neposreden dvoboj s svojim tekmeccem, marveč je gradil svoje upanje na posredovanju svojega „državniškega“ videza.

VOJNA V VIETNAMU postaja z vsakim dnem vse bolj srdita. Medtem ko še vedno ni znano, kdaj se bodo nadaljevala pogajanja med Washingtonom in Hanojem (ameriški zunanji minister William Rogers je izjavil, da se bo Kissinger znova sestal s svojim severnovietnamskim kolegom na razgovorih šele čez nekaj tednov) in kdaj bodo lahko zgledili razlike, za katere Nixon trdi, da jih morajo predno bodo ZDA podpisale sporazum, pa prihajajo v Saigon vsak dan ogromne količine vojaške opreme.

Očitno je, da hočejo Američani doobora oborožiti svojega saigonskega zaveznika ker se zavedajo, da potem tega ne bodo mogli več storiti, če bodo sporazum enkrat podpisali. Tako pristajajo vsak dan v Vietnamu dodatna letala (poročajo, da bo imel Južni Vietnam tretje največje letalstvo na svetu), prihajajo novi tanki in topovi. Na zemlji in v zraku pa se nadaljujejo boji, ki terjajo nove in nove nepotrebne žrtve.

SPORAZUM MED OBEMA NEMČIJAMA: Včeraj sta se sestali na izredni seji vladi Zvezne republike Nemčije in Nemske demokratične republike. V Bonnu in Vzhodnem Berlinu so ločeno obravnavali osmtek sporazuma, ki sta ga po večmesečnih pogajanjih pripravila predstavnik obeh držav Bahr in Kohl s sodelavci. V tem trenutku še ni mogoče reči, kdaj bodo ta sporazum dokončno podpisali. Nekateri menijo, da se bo to zgodilo še pred nemškimi volitvami (ki bodo 19. novembra), drugi pa sodijo, da bodo v Zvezni republiki Nemčiji počakali na obdobje poravnav. Toda v vsakem primeru je jasno, da se podira še ena izmed pregraj med vzhodom in zahodom in čeprav s tem ni kakor ni rečeno, da pregraj bo več ostalo, je zanesljivo, da bo predstavljaj podpis tega sporazuma pomemben prispevek k razumnejšim odnosom v oščrju Evrope, pa torej tudi k miru in stabilnosti na svetu sploh.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

Vse druge notranjepolitične dogodke v minulem tednu dni - če imamo pri tem v mislih dogajanja v naši republiki - je seveda zasenčila tokratna SEJA CK ZKS, ki je bila minulo soboto ves dan do poznih večernih ur, zategadelj ji bomo na tem mestu (vsaj v obliki vsebinskega povzetka) posvetili edino pozornost.

Takoj moramo namreč reči, da je bila ta seja CK ZKS vsebinsko tako bogata - čeprav so bili nekateri, ki so željni pretiranih senzacij, skorajda razočarani, češ da je vendarle izvenela preveč mirno - da pomeni enega POMEMBNIH MEJNIKOV za naše nadaljnje družbenopolitično življenje v republiki. Predvsem je bila namreč tokratna seja centralnega komiteja usmerjena v temeljito RAZČLEMBO in kritično oceno naših sedanjih idejnopolitičnih in družbeno-ekonomskih razmer v Sloveniji, ob tem pa je kajpak nakazala tudi KONKRETNO ODGOVORNOST posameznih struktur in vodilnih osebnosti za sedanje razmere pri nas.

Slednjič so se slovenski komunisti - tako njihov vrh, zbran v centralnem komiteju, kot tudi članstvo po osnovnih organizacijah, kjer povsod vlada živahnejša aktivnost kot že leta doslej - nedvoumno opredelili za ENOTNOST, kar je pravzaprav temeljni uspeh sedanje faze vsesplošne akcije po pismu predsednika Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ.

Čeprav so javna občila podrobno poročala o poteku tokratne seja CK ZKS, o uvodnih razčlembah ter o izčrpnih razpravah in o sklepnih ugotovitvah, bomo vodilne misli vendarle še povzeli. V uvodnem poročilu - celoviti oceni naših sedanjih razmer, delu sekretariata in predsednika CK ZKS - so bili na tokratni seji CK ZKS nakazani vsi naši poglavitni družbeni problemi ter razčlenjeni VZROKI, zakaj je do tega prišlo. Sekretar inž. Andrej Marinc, ki je podal uvodni referat, se je ob tem neposredno dotaknil tudi nekaterih tako imenovanih afer v Sloveniji

(denimo znane „cestne afere“ pred leti, pa tako imenovane akcije 25 poslancev, nedavnega dogodka, ko so poslanci z glasovanjem v gospodarskem zboru izpričali dokaj dvomljivo kritično zavest, ko je šlo za odvzem mandata poslancu Vujčiću, in še in še), razen tega pa je poimensko ocenil odgovornost nekaterih vodilnih ljudi v republiki - tako Staneta Kavčiča, Toneta Kropuška in Leopolda Kreseta.

No, zelo izčrpana in kritična in tudi ostra - čeprav vseskozi demokratična - razprava na plenarni seji CK ZKS je povsem potrdila takšne OCENE in RAZČLEMBE, kot jih je za zasedanje pripravil sekretariat (ki je, kot

Pomemben mejnik

smo že poročali, zasedal teden dni poprej). Posebej velja poudariti že v razpravi nakazano mnenje, da tokrat ne gre za sekane glav, da ne gre za odstavljanje posameznikov, marveč da gre dejansko za UTRDITEV našega političnega vrha v republiki, da gre za ENOTNE POGLEDE pri obravnavanju temeljnih vprašanj naše politike - in v tej smeri je tudi izzvenelo tokratno zasedanje centralnega komiteja.

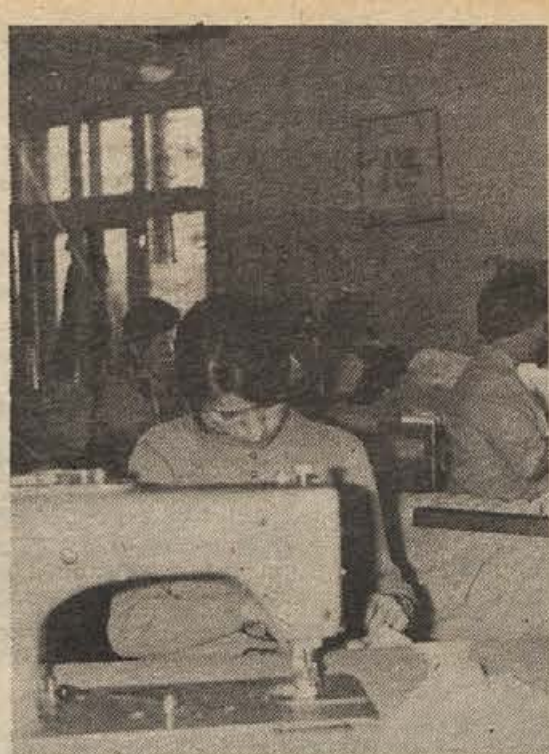
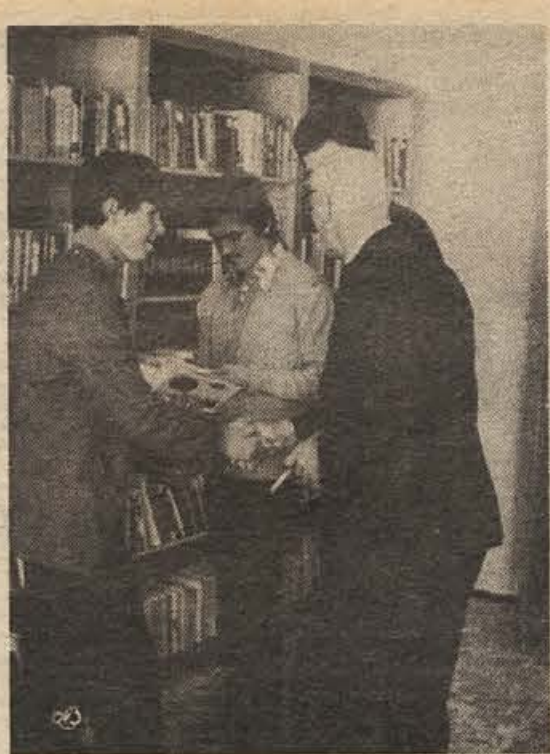
Splošna ugotovitev je bila, da tako rečemo, da je temeljna naravnost ZKS v skladu z RAZREDNO USMERITVIJO ZKJ in z nalogami, opredeljenimi že v pismu predsednika Tita in izvršnega biroja - vendar pa je treba ob tem odpraviti določena RAZHAJANJA, ki vplivajo na učinkovitejšo URESNIČEVANJE politike ZK. Tu gre, denimo, za vprašanja DRUŽBENEGA POMENA in VLOGE ZK, za dejavnost pri URESNIČEVANJU USTAVNIH SPREMEMB, za nekatera pomembna vprašanja DRUŽBENO-EKONOMSKEGA RAZVOJA Slovenije, za vprašanja ZUNANJEPOLITIČNE in EKONOMSKE usmeritve naše

republike ter za njen odnos do vse Jugoslavije itd.

Kot je poudaril v razpravi predsednik CK ZKS France Popit, je slovenski centralni komite že pred leti začel bitko za ureditev teh vprašanj - sedanjí dogodki so pravzaprav, bi rekli, samo zaključna faza te bitke, dobljene v imenu ZK kot avtoritativne delavske razrede, ki nastopa v prvih vrstah pri boju za SAMOUPRAVNE SOCIALISTIČNE ODNOSE. Ureditev razmer v naši republiki - čeprav seveda ta proces še traja, saj vsega ni mogoče rešiti kar čez noč, še posebno, če želimo to narediti brez kampanje pa tvorno in zares za naprej - ki se odraža v utrditvi ENOTNOSTI ZKS, bo pomagala tudi pri krepitvi celovitega ugleda Jugoslavije navzven. Nedvomno je namreč, da pomeni trdna in enotna ZKJ jamstvo za trdnost vse naše družbene skupnosti - da pomeni jamstvo za nadaljnji razvoj našega samoupravnega socializma, pa če je nekaterim to še tako nevšečno.

V sklepnih ugotovitvah na tokratni seji CK ZKS je bil med drugim izražen tudi predlog - in podprli so ga soglasno vsi člani centralnega komiteja - naj se vsi komunisti in vse organizacije ZK sedaj v lastnem okolju odločno bojujejo za URESNIČEVANJE POLITIKE ZK, za uresničevanje nalog, nakazanih v pismu predsednika Tita in izvršnega biroja.

Organizacije in člani ZKS, je rečeno, naj se dosledno spopadajo z vsemi NESAMOUPRAVNIMI in NESOCIALISTIČNIMI ter RAZREDNO TUJIMI POJAVI in naj pri tem ustrezno ukrepajo - pri čemer so jim dolžne pomagati vse organizacije ZK. V vseh okoljih so dolžni razpravljati o moralnopolitični naravnosti ter usposobljenosti vseh vodilnih delavcev in nosilcev družbenih dolžnosti - tudi to je sedaj neposredna naloga vseh komunistov.



Tudi mladina osnovne šole Kočevje je demonstrirala proti zatiranju Slovencev na Koroskem. Kar 1000 šolarjev je odšlo po proslavi dneva OZN 24. oktobra s transparenti na ulice. (Foto: J. Primc)

Več kot 3000 prostovoljnih delovnih ur so porabili mladinci, preden so obnovili nekaj prostorov v stari stavbi pri Jami na Dvoru. Na sliki: številni gostje si ogledujejo prenovljene prostore, ki so bili še lansko leto zanemarjeni in vlažni. (Foto: J. Pezelj)

V obratu metliške Beti v Dobovi je velika stiska, zato delavke komaj čakajo, da bo dokončana nova moderna proizvodna hala, kjer bodo svobodneje zadihale. Upajo, da se bodo vanjo lahko preselile do 29. novembra. Tam bo tudi delovni učinek lahko boljši. (Foto: J. Teppey)

Odborniki trebanjske občinske skupščine v „vojnih“ razmerah: tako je tekla razprava na zadnji seji, seveda le za oko filmske kamere režiserja majorja Matevža Marinka. Ekipa Zastava filma namreč snema, večinoma na Mirni, dokumentarni film: Krajevna skupnost v vojni. (Foto: Zeleznik)

Kogar bogovi (ne) ljubijo

Ni še tako dolgo, ko smo pisali o pomanjkanju umetnih gnojil in slabi oskrbi, pa spet grozi, da se bo vse ponovilo. Proizvajalci umetnih gnojil so se sporazumno dogovorili in ustavili dobavo tistim kmetijskim organizacijam, ki jim gnojil redno ne plačujejo. Skupni dolg znaša menda že nič manj kot 560 novih milijonov in cela vrsta zadrug in kombinatov v Jugoslaviji ne ve, kako bo za novo setev zagotovila gnojilo. V posojila bank je malo upanja, saj malo donosnemu kmetijstvu bankirji niso naklonjeni. Katere bogove pa naj še pokličemo na pomoč?

Sejmišča

NOVO MESTO: na ponedeljkovem sejmu je bilo naprodaj 521 prašec, od tega 463 starih do tri mesece. Cene so bile v glavnem nespremenjene: mlajše živali so prodajali po 180 do 250 dinarjev, starejše pa po 260 do 630 din. Naprodaj je bila tudi goveja živina: voli po 11,50 do 13 dinarjev za kilogram žive teže, krave po 7 do 10 din, mlada živina, junci in telice, pa po 9,50 do 12 dinarjev za kilogram. Isti dan je bil tudi sejem v Škocjanu, vendar ni znanjalec prometa v Novem mestu.

BREŽICE: sobotni sejem je bil živahen, saj so rejci pripeljali v prodajo 677 živali, prodali pa skorajda vse. Lastnika je menjalo 633 mlajših pujsov, ki so veljali do 14 dinarjev za kilogram žive teže, ter 28 starejših, ki so bili po 10,50 din

Izgovori, ki prikrivajo nezaupanje



Mlade tovarne, mladi delavci (na sliki: v obratu Kolinske na Mirni)

stališča do referendumov o samoprispevkih in do krajevnih obveznosti obratov; z drugimi besedami povedano: če jim je odvzeto samoupravljanje. Se posebej je bil naglašen položaj obratov IMV Novo mesto. „Ima naš obrat kake pravice v delitvi dohodka, če mora v Novo mesto vprašati, ali lahko nameni za oglaševanje nekaj starih tisočakov?“ se je vprašal Iva Škof, sekretar OK ZK v Metliki. „Je to odnos do subjektivnih sil, če je glede širjenja obrata na Mirni slišati zahteve, naj najprej družbeno-politične organizacije umaknejo svoje roke proč?“ je pristavil Tone Žibert, sekretar OK ZK Trebnje.

Na isti seji so ugotovljali, da se samo po sebi ne bo nič spremenilo, če se ustanavljanja TOZD ne bodo subjektivne sile lotile s skupnimi močmi, na medobčinski ravni. Nič manj važno ali še pomembnejše pa bo, v kolikšni meri bodo osveščeni delovni kolektivi v teh obratih. Kaj pomaga, če se politična vodstva tolčejo za neke pravice in boljši položaj obrata, če pa kolektivu obrata zanje sploh ni. Tudi to se je že zgodilo.

tijskih pridelkov bodo potrebni veliki nakupi v tujini. Take so torej posledice iz Prešerna prenesenega izreka, ki kroži med kmetijci že dolgo časa: Slep je, kdor se s kmetijstvom ukvarja.



Uspešen nastop Krkinih strokovnjakov v Sarajevu

KRKINE raziskave

V začetku oktobra je bil letos v Sarajevu šesti kongres farmacevtov Jugoslavije, na katerem so poročali tudi raziskovalci Krkinega inštituta za raziskave in razvoj. Med 218 referatov o raziskovalnem delu z raznih področij farmacevtike ter z njo povezanih ved so domači raziskovalci prikazali z 9 referatov Krkine raziskave. Govorili so v analitski sekciji, petkrat v sekciji za kemijo zdravil, v sekciji za farmacevtsko tehnologijo in dvakrat v sekciji za toksikologijo in farmakologijo.

Tako so Krkini delavci tudi na tem visokem zboru, kjer je sodelovalo približno 1600 jugoslovanskih farmacevtskih strokovnjakov, znova potrdili pomen in vrednost raziskovalnega dela svojega podjetja ter njegovega inštituta. Krkini strokovnjaki so poročali o uspešnih raziskavah, s katerimi so kot kemiki, biologi, biokemiki, farmacevti, farmakologi, zdravniki in mikrobiologi prispevali k napredku znanosti na svojem področju. Pri tem niso pozabili poudariti, da so kot zunanji sodelavci Krkinega inštituta sodelovali pri raziskavah tudi ugledni strokovnjaki z raznih jugoslovanskih medicinskih in drugih fakultet, pa tudi z univerze v Amsterdamu.

Udeleženci kongresa v Sarajevu so ugodno pozdravili nastope Krkinih strokovnjakov, zlasti še zaradi praktične vrednosti opisanih raziskav.



Podobno velja tudi za Dolenjsko.

Mršav turizem

Po devetih mesecih, ki so dovolj značilno primerjalno obdobje, lahko

potegnemo debelejšo črto pod turistično bilanco in ugotovljamo, kakšna je bila. Letos je bilo z jugoslovanskim turizmom takole: en odstotek manj tujih nočitev kot lani, tri odstotke domačih več kot lani, devizni priliv za 25 odstotkov večji, od tega 19 odstotkov na račun dražjih turističnih storitev. Število turističnih postelj se je povečalo za eno desetino, kar pomeni, da se je izkoriščenost turističnih možnosti letos še zmanjšala.

Bilanca je torej precej mršava, zlasti če se primerjamo z drugimi sredozemskimi turističnimi deželami, ki znajo mnogo bolje izkoristiti svoje morje in turistične zanimivosti. Izračunali so, da dobi sosednja Italija z enkrat večjim številom tujih nočitev štiriinpolkrat več deviz, še slabša za nas pa je primerjava s Španijo. Sledi ugotovitev, da gradnja hotelov sama po sebi prinese kaj malo, če ne znamo gostu ponuditi kaj več kot sobe in postelje.

Neenotnost in razdrobljenost turističnega gospodarstva je eden od najvažnejših vzrokov za skromen finančni uspeh turizma, na katerem toliko gradimo. Evropa je jeseni, pozimi in pomladi polna jugoslovanskih turističnih predstavnikov — tudi do 5000 jih ponuja penzijske usluge, toda posameznik le za nekaj sto, največ petsto turistov. Mar je to sodobno poslovanje, se lahko vprašamo skupaj s komentatorjem v slovenski izdaji „Komunist“.



Kakšna bo nova krajevna skupnost?

Novo KS

Ko so predstavniki slovenskih občin nedavno na Otočcu razpravljali o vlogi krajevnih skupnosti, kot jih predvidevajo ustavna dopolnila, so bili proti temu, da bi krajevne skupnosti primerjali s TOZD. Pri tem so poudarjali, da imajo krajevne skupnosti bistveno drugačen pomen in vlogo, saj so samoupravna združenja, prek katerih ljudje urejajo vprašanja, ki se z njimi srečujejo v okolju svojih domov in ne delovnih mest.

Med pogovori o tem, kako bi krajevne skupnosti opisanimi v slovenski ustavi, so se na Otočcu ustavljali pri vprašanju financiranja. Predstavniki iz manj razvitih občin — iz Ajdovščine, Cerknice in Trebnjega — so se spraševali, ali ne bodo prizadele krajevne skupnosti na tistih območjih, kjer ni podjetij, TOZD in drugih takih organizacij, ki naj bi dajale prispevke za krajevne skupnosti.

Naj prizadevanje, da bi na Slovenskem krajevne skupnosti še bolj utrdili in še bolj prilagodili potrebam in željam ljudi, imenujemo tako ali drugače, gre pri vsem tem zlasti za naslednje poglavitno vprašanje: kako tudi v ustavnih določilih zakoniti tako samoupravnost krajevnih skupnosti, ki bo primerna stopnji odnosov v naši socialistični družbi. Krajevna skupnost bo tudi v prihodnje vse prej kot nekakšna ekspozitura občine, kar so ji mnogi v preteklosti radi podtikali.

vredno je zapisati...

Skorajda je ni stvari, ki bi v razpravah doživela toliko „za“ in „proti“ stališč ter mnenj, kot je bilo to z zemljiškim maksimumom. Koliko zemlje ima lahko kmet? „Koliko je največ more dobro obdelati, ker bo potem obdelovanje racionalnejše, donosnejše, zaradi možne uporabe strojev“ odgovarja kmetijska stroka. Drugačno pa je družbeno-politično stališče, ki zahteva omejitve, sicer obstaja možnost za obnovo kapitalističnih odnosov na vasi, kar je družbeno nesprejemljivo.

Nujna je neka meja, toda kakšna? Predlog novega republiškega zakona, ki bo v javni razpravi, prvi v Jugoslaviji nadrobneje določa, kako omejiti velikost zemljišča v zasebni lasti. Njegova največja odlika je prožnost, s

Koliko zemlje

tem pa smisel za različne razmere v različnih predelih. To pomeni, da bo zakon življenjski.

Predlog uporablja dvoje meril: zemljepisno in proizvodno-ekonomsko. V ravninskih predelih ima lahko kmet do 10 ha obdelovalnih zemljišč. Za ravnino štejejo po tem predlogu porečje Save do višine 500 m nad morjem (od hrvaške meje do Zidanega mostu), porečje Krke in Mirne do 300 m, porečje Kolpe do 250 m, Mure do 300 m itd. Kmetija, ki leži višje, ima lahko več zemlje, tja do 45 ha, kot pravi še vedno ohranjeno določilo zakona o agrarni reformi in kolonizaciji.

Drugo merilo je proizvodno-ekonomsko. Ker ni vseeno, ali je kmetija blizu Ljubljane ali kakega drugega mesta, kjer je pridelke mogoče lažje in bolje prodati, bo že sam zakon dokaj določeno to dejstvo upošteval pri zemljiškem maksimumu. Kako, o tem bo več slišati v javni razpravi. Tam bo pojasnjeno tudi, kako je mišljeno z zemljišči za nekmete, kjer je predlagano, da imajo lahko do dva hektarja kmetijske zemlje v ravnini in do 5 ha v hribovih. Nekmet ne bo smel imeti v lasti le gozda brez kmetijskega zemljišča.

M. LEGAN

Kmetijski nasveti

Prišel je čas saditve

Vse sadno drevje, razen koščičarjev, je priporočljivo saditi že jeseni, kmalu zatem, ko na sadikah odpade listje. Zatorej je ta čas priložnost za nekaj kratkih navodil o sajenju.

V naših razmerah je najbolj priporočljivo sajenje v drevesnih jama. Te naj bodo izkopane že nekaj časa pred sajenjem, da se zemlja uleže, razen tega pa naj bodo dovolj prostrane, široke vsaj 80 cm in globoke nad pol metra. V kakšnih medsebojnih razdaljah naj bodo, je odvisno od načina vzgoje. V običajnih kmetijskih sadovnjakih s kotlasto vzgojo drevesnih kron je treba saditi sto do stopenjdeset dreves na hektar, če pa je vzgoja bolj intenzivna, zahteva mnogo večje število sadik.

Bolje je saditi mlajše sadike, ker se bolj zanesljivo primejo. To so enoletna ali dveletna drevesca krepke rasti, z razvitimi koreninami. Preden jih damo v zemljo, predolge debelejšje korenine obrežemo, tanke korenine pa pustimo, kakršne so. Zatem sadike namočimo za nekaj ur v raztopino ilovice, kravjaka in vode, ker bo koreninam zelo dobro dene. Preden sadimo, obrežemo tudi veje, pri čemer pazimo, da bo kasnejša krošnja kar najbolj lepo oblikovana in košata.

Sam sajenje je najbolje opraviti takole: najprej v sredino jame zabijemo kol, poprej spodaj ožgan ali namočen v raztopini modre galice ali ksilona. V jamo nasujemo pomešano živico in mrtvico, temu pa dodamo še kompost ali cestno blato. Na to položimo korenine sadike ter jih zasujemo z rodovitno zemljo, ki smo ji poprej dodali zrelega komposta. Dovoljeno je seveda uporabljati tudi gnoj, vendar le-ta ne sme priti v stik s koreninami.

Gnoj vložimo v jamo na obod v obliki kolobarja. Na tako pognojeno jamo nasujemo zemlje, sadiko privežemo h kolu in poskrbimo za zaščito proti zajcem, ki so mladim sadikam najbolj nevarni, če odštejemo voluharje, ki rovarijo pod zemljo. Kako se učinkovito spoprimejo z njimi, je na tem mestu že bila beseda.

Inž. M. L.

Kralj alkohol

„Smemo trditi, da je alkoholizem najhujši zdravstveni in socialni problem v Sloveniji, ki povzroča čedalje večjo moralno in materialno škodo, pa vendar odgovorni družbeni dejavniki ne stori ničesar, da bi te probleme premaknili z mrtve točke. Kar težko je verjeti, da je tako, vendar je res. Torej morajo biti globlji vzroki za takšno brezbriznost.“

To so besede zdravnika alkoholikov dr. Janeza Ruglja.

Začel se je mesec vse bolj donkihotskega boja proti alkoholizmu. Naj nas streljajo številke: pred leti so pisali, da je v Sloveniji trideset tisoč, morda petintrideset tisoč alkoholikov, zdaj moramo govoriti že o vrto-glavi številki osemdeset tisoč. 80.000 alkoholikov! Koliko nesrečnih družin, ki trpi zaradi njih, koliko gorja, moralnega razkroja, revščine, zaostalosti, koliko nesreč pri delu in na cestil Ker Slovencem kraljuje alkohol. Brez čustvene prizadetosti so izračunali, da zaradi alkoholizma izgubimo 7 do 8 odstotkov narodnega dohodka, kje pa je še vse drugo, kar prinaša: „Slovenec sem, ga piti čem.“

In kar je najhujše! Neovržno je dokazano, da zadnji dve desetletji pri nas alkoholizem stalno narašča in da se širi med mladimi ljudmi. Oboje velja za Dolenjsko še posebej!

Svojci, učitelji, miličniki, zdravniki, vsi, ki pobliže občutijo uničujočo moč alkohola, pozivajo k načrtnemu, vsestranskemu, organiziranemu boju s strogimi ukrepi. Toda ta boj bo, kot se je izkazalo, še dolgo neenak, če ne bomo ustvarili takega družbenega ozračja, ki bo resnično nenaklonjeno alkoholu, če ne bomo premagali nekakšne čustvene navezanosti na ta narkotik, če se ne bomo zavedeli, da je alkoholizem bolezen, če bodo od porabe alkohola odvisne javne blaginje – proračuni, če bo alkoholna industrija dobro služila in sodelovala pri „vzgoji“, če bomo ljudje do vsega tega ostajali brezbrizni... M. LEGAN



S slovesnosti pri odkritju spomenika revolucije v Brežicah v soboto, 28. oktobra. Od leve na desno stoje: sekretar občinske konference SZDL Ivan Tomše, predsednik republiške konference SZDL Janez Vipotnik, poslanec gospodarskega zbora republiške skupščine Lojze Žokalj, član predsedstva skupščine SRS Zdravko Krvina, član sveta federacije Miha Marinko, komandant garnizije Cerklje Stane Primožič in zadnji na desni sekretar komiteja občinske konference ZK Franci Skinder – (Foto: Jožica Teppey)

IZGNANCI SO BILI ŽRTVE SOVRAŽNIKOVEGA NASILJA

Naši izgnanci predolgo pozabljeni

V Brežicah so ustanovili medobčinsko sekcijo za izgnance iz Obsotelja in Posavja – Zahteva po skrajšani delovni dobi in drugih ugodnostih, čeravno jih mnogi ne bodo več deležni – Izgnancev je vsako leto manj

Predstavniki občin Laško, Šmarje, Šentjur, Sevnica, Krško in Brežice so 24. oktobra v Brežicah ustanovili sekcijo za izgnance v minulih vojni. Na seji sta bila tudi inž. Zdenko Marinček in dr. Tone Ferenc. Vsi so bili mnenja, da je ustanovitev sekcije pozna, vendar ne še prepozna. Dr. Tone Ferenc je znanstveno utemeljil merila za ocenjevanje položaja slovenskih izgnancev v letih 1941 do 1945 in današnja doba je veliko bolj sprejemljiva za trezno presojo medvojnih dogodkov in v Obsotelju in Posavju, od koder so Nemci izgnali na tisoče Slovencev.

Na seji so člani sekcije razpravljali o predlogu zakona za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Predlagali so, da bi dopolnili zakonodajo in pravičneje obravnavali slovenske izgnance, ki niso slučajne žrtve vojne, ampak žrtve vnaprej premišljene raznarodovalne in rasne okupatorjeve politike.

Slovinci so v izgnanstvu delali v zelo težkih razmerah. Mladina ni mogla obiskovati osnovne šole in s štirinajstimi leti je moral vsak izgnanec delati z odraslimi. Delovni teden je tedaj trajal 50 do 60 ur. To je zapustilo posledice.

Izgnanci se zdaj, ko novi zakon napoveduje za pet let podaljšano

pojkajinsko dobo, čutijo zapostavljene. Sekcija predlaga, da bi moškim skrajšali delovno dobo za pridobitev starostne pokojnine na 35 let in ženskam na 30 let. Kmetje izgnance pa naj zakonodaja obravnava enako kot kmete borce. Vsem izgnancem naj bi omogočili uveljavljanje dvojne delovne dobe, če bodo dokazali organizirano politično delovanje pred izselitvijo in dobro zadržanje v taboriščih.

Pričakovati je, da bodo sekcije za izgnance ustanovili tudi na Gorenjskem in v mariborskem okoliščju, kar bo nujno narekovalo ustanovitev sekcije pri republiški konferenci SZDL.

JOŽICA TEPPEY

Ali bo banka prva TOZD?

Na prvem zboru Ljubljanske banke – podružnice v Črnomlju so predlagali osamosvojitve

Pri uresničevanju ustavnih dopolnil v praksi in usklajevanju zakonodaje je Ljubljanska banka prišla razmeroma daleč, kar so poudarili na prvem zboru njene črnomaljske podružnice, ki je nedavno tega zasedal v Semicu.

Tu so predlagali, naj bi črnomaljska podružnica postala temeljna organizacija združenega dela, ker izpolnjuje za to predpisane pogoje. Če bo nad 500 delegatov na zboru ce-

lotne Ljubljanske banke predlog osvojilo, bo črnomaljska banka samostojno ugotavljala in delila dohodek.

Zbrali so 28 podpisnikov – delovnih organizacij iz občin Črnomelj, Metlika in Novo mesto, ki imajo v tej banki 82.453.215 din sredstev, kar je 66,76 odst. sredstev porabnikov družbenega premoženja. Razen tega je 60 odst. upravljalcev prevzelo riziko za poslovanje podružnice. To je prav tako eden od zahtevanih pogojev za doseg samostojnosti.

Zbor banke je izvolil dva delegata, ki bosta zastopala črnomaljsko podružnico na zboru celotne Ljubljanske banke. Izvoljena sta bila inž. Janez Gačnik iz metliške občine in inž. Martin Janžekovič kot predstavnik občine Črnomelj.

Kot je na zboru poročal Janko Starša, direktor podružnice Ljubljanske banke v Črnomlju, je poslovanje vsako leto uspešnejše.

NA KRATKO

METLIKA – V torek, 7. novembra popoldne je zasedal občinski komitej ZK ter analiziral sestanke osnovnih organizacij po pismu predsednika Tita in izvršnega biroja ter bodoče naloge komunistov v zvezi s tem.

CRNOMELJ – V ponedeljek in torek je bila dvodnevna razširjena seja občinskega komiteja ZKS, na kateri so kritično ocenili svoje delo in delo drugih organizacij. Še pred tem je prav tako dva dni zasedal izvršni odbor občinske konference SZDL.

KOČEVJE – Posvet o izvedbi referenduma o združitvi zdravstvene zavarovanja delavcev in kmetov je bil v torek zvečer v Kočevju.

BREŠTANICA – V galeriji samorastnikov bodo v soboto zaprti razstavo likovnih amaterjev z Jesenic na Gorenjskem.

KOČEVJE – Znana soje tiska pianistka Oksana Jablonska je privedla ob otvoritvi prenovljene gimnazijske dvorane, ki je bila v ponedeljek zvečer, klavirski koncert.

STARA LIPA – V nedeljo, 12. novembra, bo ob 14. uri volilna konferenca Socialistične zveze, na kateri bodo razpravljali tudi o političnem položaju v občini in delovnih načrtih.

LJUBLJANA – O nadaljnjih nalogah ZK in pripravah na referendum o združitvi delavskega in kmečkega zavarovanja so se dogovorili na torkovem sestanku medobčinskega sveta ZK Ljubljana.

BREŽICE – Za v ponedeljek je sklicana seja občinske konference ZK. Na dnevnem redu bo ocena političnega stanja v občini, s poudarkom na uresničevanju akcijskega programa II. konference ZKJ in drugih partijskih dokumentov v luči pisma predsednika Tita in izvršnega biroja.

Letališče...

(Nadaljevanje s 1. str.)

divoma največ zasluga za uresničitev zamisli o gradnji novomeške letališče steze v Zalogu, predlagam, da imenujemo letališče po nedavno preminulemu načelniku generalnega štaba JLA, generalpolkovniku letalstva Viktorju Bubnju!

Vojaki in vsi prisotni so z navdušenim ploskanjem podprli predsednik predlog, predstavnik zagrebškega letalskega korpusa polkovnik letalstva Alfonz Peko pa je menil, da bo ta iskreni predlog topla sprejet, tudi v poveljstvu Jugoslovanske vojnega letalstva.

Na sobotnem srečanju, ki je bilo hkrati zaključek letošnjih del na letališču, je predsednik občinske skupščine izročil priznanja in darila najboljim enotam in posameznikom, ki so toliko prispevali v skupni akciji naše polrajne in Jugoslovanske ljudske armade. Končan je skoraj devet desetletni del, v letno-pristajalna steza pa je bila v najhujši sili lahko že tudi uporabna.

Kot smo že pisali, računa novomeška občinska skupščina pri dokončanju in opremljanju letališča tudi na pomoč republike, saj gospodarski pomen take prometne pridobitve nesporno presega dolenjske okvire. Z uvedbo vsestranske uporabnega STOL letalstva, ki ga ima načrtu tudi slovensko podjetje INEX ADRIA, postaja vloga takih letališč, kot je novomeško, vse bolj zanimiva in oprjemljiva.

M. MOSKON

URESNIČEVANJE PISMA PREDSEDNIKA TITA IN IZVRŠNEGA BIROJA ZK

Kaj je vodilo do poloma neke politike

Ob prelomnem zasedanju centralnega komiteja ZK Slovenije

Centralni komitej Zveze komunistov Slovenije je v soboto na osnovi pisma predsednika Tita in izvršnega biroja ZKJ ter stalnih sekretariata CK ocenil družbeno-ekonomske razmere v Sloveniji. Odločno in javno je obračunal s politikami, ki je v svojem bistvu nasprotovala naši temeljni samoupravni socialistični usmeritvi. Dnevni tisk, radio in televizija so z dogajanjem sprti seznanjali javnost, za naše bralce pa smo pripravili kratke izvlečke iz različnih javnih nastopov, sklepov in stališč, na podlagi katerih si bralci lahko ustvarjajo sodbo o našem prelomnem času in o globlji vzrokih, ki so pripeljali do pisma in akcije Zveze komunistov Jugoslavije.

Na nezadostno idejno-politično in akcijsko enotnost že dolgo opozarjajo na terenu, kjer vlijajo bistvene razločke v pogledih in ocenah posameznikov v republiških vodstvih glede nekaterih družbenih vprašanj. Posamezniki so te razločke izkoriščali, drugi pa so upravičeno opozarjali, da s tem nastajajo nevarnosti, kot so zmeda, neodgovornost, politikantsko in podobno. Zlasti v tovarišu Stanetu Kavčiču so videli nekakšnega nosilca politike in usmeritve, ki v mnogih stvareh ni bila povsem v skladu s politikami Zveze komunistov. Pri tem ni tlikanaj pomembno, ali je to hotel ali ne. Dejstvo je, da je takšne spekulacije premalo odločno, oziroma jih sploh ni, zavračal. To je slabilo našo socialistično fronto, njeno enotnost. V neenotnosti so videli oporo tiste sile in njih težnje, ki so nasprotovale interesom delavskega razreda. V tovarišu Stanetu Kavčiču so videli človeka, ki ima liberalen odnos do privatizacije, poslovne dejavnosti in lastništva v naši družbi.

K takšnemu prepričanju je prispeval tudi sam z nekaterimi razpravami, kakršna je bila tista o delnicah, posebno tudi s strpnostjo do nekaterih modelov in ekonomskih kategorij, nekritično prevzetih iz zahodne potrošniške družbe, in s podcenjevanjem tehnokratizma. V določenih tehnokratsko-birokratskih okolišjih je nastala nekakšna teorija, po kateri sta v Sloveniji dve struji: na eni strani vodstvo ZKS, dogmat-

ske, linijsko, primitivno, ki boja ne razume potreb sodobnega gospodarstva, problemov in zapletenosti mednarodne menjave, problemov sodobnega vodenja itd.; na drugi strani pa drugi, ki imajo posluš za potrebe sodobnega gospodarstva in so nekakšen sinonim za demokracijo liberalizacijo in podobno. Tovariš Kavčič takšne delitve ni nikoli prepričljivo zavračal, s svojim obnašanjem pa je na določen način celo utrjeval ta vtis. (Iz uvodne besede sekretariata CK ZKS Andreja Marince)

ČASČENJE PROFITA

Potem je doživela polom politika, ki je izhajala iz ozkih, egoističnih, nacionalističnih gledanj na Jugoslavijo, politika, ki je malikovala profit in pod plaščem uspešnosti kadrov, kar je v prevodu navadno pomenilo „znajti se v ekonomskih odnosih“, zlasti da je uspešnejši tisti, ki zna bolj izkoristiti slabosti gospodarskega sistema. To je bilo dostikrat merilo za oceno sposobnosti takšnega kadra.

POMAGAJTE KOMISIJAM!

Vse občine imajo komisije za ugotavljanje izvora bogatenja. Angazirajte jih, organizirajte jih, tam, kjer vidite, da je nenormalno, ukrepite. Nemogoče pa je centralnemu komiteju predpisati, kako veliko stanovanje ima lahko kdo. Ugotoviti morate izvore premoženja. Ne bi se ustavlja-

li na tem, koliko ima sob, ampak na tem, kje je dobil denar. Eden da za stanovanje, drugi za slike, tretji ga piše, četrti ima avtomobil, skratka, ne moreš imeti kriterija, po katerem bi lahko na splošno to odredil. Zahtevamo pa lahko, da ugotavljamo izvore premoženja. To je treba storiti po vsej Sloveniji. (France Popit)

VARČEVANJE ZA VSE

Dogovorili so se, da bodo v skladu s sklepi predsedstva ZKJ začeli in organizirali široko akcijo za splošno varčevanje. Zajame naj vsa družbo, od osnovnih organizacij združenega dela do republik in federacije. Težiče bo na smotrnejšem izkoriščanju vseh dejavnikov proizvodnje, predvsem pa na omejevanju neproduktivnih in nepotrebnih izdatkov ter vseh oblik razsipanja. (S seje predsedstva in izvršnega biroja ZKJ)

KDO NAJ KOMU DOKAZUJE?

Mislim, da moramo stvari obrniti tako, da bo moral davčni zavezanec dokazovati državi (ne davčna uprava njemu), kot je povsod po svetu: Avstriji, Italiji, Ameriki itd. To moramo storiti. Tu je slabost naše davčne politike. (Franc Popit)

„LOPOVI Z BELIMI OVRATNIKI“

„Lopove z belimi ovratniki“ in „gospode goljufe“, skratka moderni poslovni kriminal, je najteže odkrivati. Pri nas ta kriminal se zlasti pšpešuje inflacija, ob kateri je prikrajšan, kdor je skrben in varčen gospodar. Voda na mlini temu je tudi sistemska neurejenost v gospodarstvu in močno razširjeno mnenje, češ: kar je koristno za podjetje, je koristno (in opravljivo) tudi za družbo. Kot glavno obliko sodobnega kriminala te vrste pri nas je treba navesti črne fondne v tujini – za podjetje ali za vodilne ljudi. Ta kriminal pomeni hudo moralno deformacijo v poslovnem življenju. (Dr. Anton Škober)

NUJNI TAKOJSNI UKREPI

Komunisti v organih in organizacijah republik, okrajev in občin morajo zagotoviti, da bomo s takojšnjimi nujnimi ukrepi usposobili davčne in inspekcijske službe ter druge nadzorstvene organe, da bodo dosledno uresničevali zakonske predpise ter odloke državnih organov. Komunisti organizacije združenega dela morajo uresničiti stvarno akcijo, da se razvije in uvede samoupravno delavsko nadzorstvo. (Iz sklepov predsedstva ZKJ)

USODNOST TRENUTKA

Če se sedaj ne organiziramo in ne strnemo svojih vrst, bomo krivi pred prihodnostjo. 21. seja predsedstva se ne more več ponoviti, če nečemo izgubiti pri ljudeh zaupanja v ZK. Tako razumem tudi Titovo pismo. Razumem ga kot poziv vsem komunistom. (Janez Vipotnik)

PRENESTI NAVZDOL

Slabo bi naredili, če bi ostali z razpravo samo v krogu našega centralnega komiteja. Mislim, da jo moramo prenesti v občinska vodstva, da se vidi, kdo je za tako politiko, kdo jo podpira, v praksi seveda, kdo pa ne, in da tu opravimo diferenciacijo. (France Popit)

KAKŠEN NAJ BO DIREKTOR

Od direktorjev in drugih vodilnih kadrov (komunistov in tudi nečlanov ZK) zahtevamo ne le mi v ZK, ampak tudi naša ustava in naš sistem, da upoštevajo najbolj preprosto resnico in dejstvo, da vodijo oziroma organizirajo delovni in poslovni proces v podjetju, ki je v socialističnem samoupravnem sistemu. Torej ni niti privatno podjetje, niti delničarska služba, niti državniško-pod-

jetja tvorba. Da gre za podjetje s produkcijskimi sredstvi v družbeni lastni, da gre za dohodek, ki ima družbeni značaj. Zahtevamo, da spoštujemo in branijo družbene in lastne samoupravne norme, da so na čelu razvoja materialne osnove, poslovne politike in samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov, da se nenehno strokovno družbeno-ekonomsko in idejnopolično usposablajo. Kot smo že tolikokrat pribili, to pot ponovno povemo: takšnih direktorjev in drugih vodilnih delavcev, ki delajo na omejenih izhodnih, ni malo. Takšne smo in bomo podpirali. Tisti pa, ki tega ne upoštevajo, ne zaslužijo le kritike ZK, temveč vse družbe, predvsem pa samih delavcev. Pri tem so posledice zanje neogibne. (Zvone Dragan)

ODDALJEVALI SMO SE

To nas je odvrčalo od družbenih problemov, od delavskega razreda, to je vleklo našo organizacijo, da se je ukvarjala sama s seboj. Zapirala nas je v forume in oddaljevala od ljudi. Posledica je bila odsotnost idejne akcije in depolitizacija celotnih struktur, oziroma posameznih področij, celo takšnih, kot je državna uprava, javna varnost itd. (Marjan Orožen)

VLOGA SODIŠČ IN SODNIKOV

Sodnik in sodišča morajo biti neodvisni od pritiska, tudi od političnega pritiska v praksi. Hkrati pa sodniki in sodišča ne morejo biti ravnodušni do družbe – in narobe. Zagotoviti je treba razredni občutek sodnikov, njihovo razumevanje družbenih razvojnih procesov, pa tudi redno obveščanje javnosti, samoupravne skupnosti o delu in problemih pravosodja. (Franc Setinc)

KORENINE SEGAJO NAZAJ

Bil sem med tistimi, ki so že pred leti, ko ni bilo preveč popularno, opozarjali na škodljive pojave socialne diferenciacije, socialnih tendenc razslojevanja v naši družbi, težnja k bogatenju in na druge idejne težnje, ki bi vodile v družbo, ki bi bila prej malomeščanski svet kot pa svet socializma. Mnogokrat smo bili označeni kot utopisti, ki ne razumemo družbene resničnosti, kot ljudje, ki ne grejo s časom naprej. (Stane Kranjc)

VARČEVANJE, DELAVSKA STANOVANJA

Mislimo, da bi se dalo izredno veliko narediti z akcijami, ki bi šle zoper razsipništvo, zoper vsemogoče bankete, reprezentance, potrate itd. Podpiramo – in smo posebno o tem govorili – akcijo železarjev v Kropi, ki bi lahko ekonomsko in tudi politično veliko pomenila. Nadaj se nujna akcija graditev stanovanj za delavce. Napravili smo nekatere izrščine in mislimo, da bi se dalo do kongresa že nekaj konkretnega storiti. Ob koncu bi rekel samo še nekaj. Mislim, da se je začela rojevati ena izmed največjih vrednot naše partije, ki smo jo med revolucijo začeli graditi, pa smo jo potem prav hitro razrušili, pa se zdaj začne ponovno oblikovati. Gre za novo socialistično moralo. (Stane Dolanc)

V ČEM GREŠI TISK?

Predstavniki z Reke je ugotovil ob tem, da smo povsem neupravičeno kritični do sredstev javnega obveščanja, ki pišejo o pomanjkljivosti na temelju takšnih diskusij. Tisk pa ne more poročati drugače, kot govorniki na raznih naših sejah. (S seje izvršnega biroja in predsedstva ZSJ)

POLŽJA HITROST

Če bi nadaljevali s takšnim tempom, kaj je zdaj, bi potrebovali po izračunu ekonomistov kar 30 let, da bi v praktičnem življenju uresničili ustavna načela o pravih delavcih, da razpolagajo z doseženimi dohodki. O tem vprašanju, ki je za naš sistem prav gotovo osrednje, pa ni dosežen nikakršen preobrat. (Roman Albreht)

„PRI SEBI, TU MED NAMI!“

Kaj praktično pomeni Titov poziv, naj bomo kritični in samokritični? Kaj to razumemo, da moramo začeti pri sebi, tu med nami? Da vseh ravneh notraj in zunaj ZK. Da vsak zase in pred javnostjo pride k premoženjsko, delovno, moralno in politično bilanco. Trezno, objektivno, brez ekstremnosti, primitivnosti, in neuravnovešene ideje, brez kampanje... (Zvone Dragan)

Viktor Tiška pojasnjuje



Drva, ki so jih pripeljali iz GG Novo mesto, so že razprodana. Pri Kurivu predlagajo vsem občanom, naj že poleti mislijo na zimo, pa se bodo rešili marsikatero skrbi in nejevolje zaradi zamud s kurivom. (Foto: Z. Šeruga)

Težave pri novomeškem Kurivu

Novomeščani že dalj časa ugotavljajo, da ni ne drv ne premoga, vendar pa pri Kurivu pravijo, da se trudijo, da bi bilo na zalogi dovolj kuriva. Za letošnjo zimo so naročili in že plačali zadostne količine premoga in drv. Rudniki niti GG Novo mesto ob tolikšnem povpraševanju ne zmorejo vseh naročil. Rudnik s Senovega jim dolguje 170 ton premoga, Velenje 55 ton. Pri GG Novo

mesto imajo plačanih 300 kubičnih metrov drv. Ko bodo te količine pripele, bo kuriva za vse dovolj. Pri Kurivu so poudarili, da imajo poleti vedno dovolj drv in premoga, ki ga prodajajo s popustom, pa se kupci zanj ne zmenijo in šele ko pritisne mraz, začnejo mizlično "oblegati" njihove pisarne. Razumljivo je, da takrat ne morejo hkrati vsem naenkrat ustreči. Z. ŠERUGA

Zakaj tako pisanje o našem delu?

Ugovor veterinarjev in vet. tehnikov Dolenjske

V 38. in 39. številki Dolenjskega lista sta bila objavljena članka „Nedolžna zimska griža“ izpod peresa inž. M. L. in članek „Sodobna živinoreja“, čigar avtor se očitno skriva pod psevdonimom Žabarjev Lenart. Oba članka obravnavata vrsto veterinarskih dejavnosti na način, ki je, blago rečeno, nesprejemljiv.

Najprej nekaj besedi k članku „Nedolžna zimska griža“. Vse pogostejše smo pričeli pojavom, da vsakdo o vsem vse ve in v skladu s tem deli potrebne nasvete in navodila. Zato se ne čudimo, da piše kmetijski strokovnjak o povzročitelju, bolezenski sliki in načinu zdravljenja neke bolezni. Vse to se da na ta ali oni način prepisati iz ustreznega priročnika. Čudimo pa se nasvetom za preprečevanje te bolezni, v katerih so omenjeni osemenjevalci in veterinarji kot možni prenašalci te bolezni, „v kolikor dosledno ne spoštujejo vseh zahtevanih ukrepov.“

Prav gotovo lahko z vso resnostjo trdimo, da smo se v času študija in v poznejšem vsakdanjem delu dobri spoznali z vsemi ukrepi ob izbruhih bolezni in zato tedaj priporočamo ukrepe, jih zahtevamo in predpisujemo ter jih v prvi vrsti tudi sami spoštujemo.

Tak način pisanja povzroča nepotrebno nejasnost in morebitno nezaupanje. Vprašanja zdravstvenega varstva in podobnih problemov prepustimo zato veterinarjem, ki bodo prav gotovo radi kaj svetovali in napisali iz svojega vsakodnevnega bogatega ter zahtevnega dela.

Članek „Sodobna živinoreja“ skuša na vulgarno humorističen način izreči kritiko umetnega osemenjevanja ter preprečevanja in zatiranja kokošje kuge. Avtor očitno ni imel hrabrosti, da bi se podpisal s svojim imenom. Sam navaja, da se osebno ne ukvarja s kmetijstvom in tako lahko le skiepamo, da piše v dvomljivo zabavo sebi in drugim. Pri vsej dobri volji pa tudi nismo prepričani o dobronamernosti članka. Vseeno podajamo nekaj pojasnil na njegove „z dejstvi podkrepjene“ trditve: Umetnega osemenjevanja se ni nihče „spomnil“, temveč je bilo pri nas uvedeno kot v vseh deželah z moderno živinorejo predvsem iz dveh razlogov:

— prvič kot najzanesljivejši ukrep za izkoreninjenje zelo razširjenih spolnih okužb in jalovosti in — drugič kot najuspešnejši način za hitro kakovostno spremembo črede ob uporabi semenja najboljših bikov.

O koristnosti te metode se je prav gotovo prepričala ogromna večina živinorejcev. Zavedamo se tudi, da je ob vsej prizadevnosti veterinarske službe ostalo še kakšno vprašanje nerešeno, vendar o tem kdaj drugič.

Rejci kokoši se prav gotovo spominjajo, kolikšen problem je bila vrsto let kokoška kuga, saj so na področjih celih naselij in vasi poginile vse kokoši in le z vztrajnim in sistematičnim cepljenjem je uspelo to bolezen dejansko izkoreniniti. Res je, da se pojavljajo ob cepljenju nekatere težave, kot je kratkotrajno zmanjšanje nesnosti in podobno, vendar je to neprimerno manjši tveganje, kot je nevarnost poginov.

Teh nekaj pojasnil smo namenili kmetovalcem, med katere pa Žabarjev Lenart ne spada. Njega nimamo namena prepričevati, temveč mu samo prišepnemo, da se nam zdi greh biti pameten tam, kjer je neumnost blagoslov!

Društvo veterinarjev in veterinarskih tehnikov Dolenjske

O PRIPRAVLJENOSTI, KI JE NI RILO

POJASNILO. Kot pisec prispevka „Nedolžna zimska griža“ menim, da je glede njega ogorčenje društva veterinarjev in veterinarskih tehnikov Dolenjske odveč. Veterinarji in veterinarski tehniki se „čudijo nasvetom za preprečevanje te bolezni, v katerih so omenjeni osemenjevalci in veterinarji kot možni prenašalci bolezni, v kolikor ne spoštujejo vseh

OTROŠKA PISMA ZA SEVNIŠKI REFERENDUM

Vsi učenci si želimo ...

V Krmelju imamo že zelo staro šolo. Šola je bila pred vojno rudniška bolnišnica, med vojno pa je bila požgana. Pred nekaj leti je bila obnovljena. Ima štiri učilnice. Hodniki so temačni in hladni.

Ker je za šolo potrebno veliko denarja, so se v naši občini odločili za glasovanje za samoprispevek. Če bo glasovanje uspelo, bodo v naši občini zgradili več novih šol in obnovili stare. Glasovanje bo 19. novembra. Vsi učenci si želimo, da bi se naši starši in vsi drugi odločili za samoprispevek, da bi otroci lahko hodili v novo in lepo šolo.

Sola bi imela veliko učilnic, kabinetov in urejeno kuhinjo. Naša največja želja pa je, da bi imela veliko in moderno opremljeno telovadnico. V novi šoli bi bilo toplo in bi se tudi lažje in več naučili. Pouk bi imeli vsi učenci dopoldne.

Vsi starši si želijo, da bi njihovi otroci hodili v lepo šolo, zato učenci upamo, da se bodo odločili za samoprispevek in da bo v našem kraju kmalu zgrajena nova šola.

VLADKA SENČAR, 8. razred osnovna šola Krmelj

Želim si novo šolo

V Krmelju bi imeli radi novo šolo. Mi mlajši bi imeli radi pouk zjutraj. Želim si, da bi kmalu sezidali novo šolo. Imela naj bi veliko učilnice in veliko telovadnico.

Mislím, da bodo razredi lepše opremljeni, kot so sedaj. Radi bi imeli šolsko igrišče. Tudi jedilnico si želím. Ker hodim v varstvo, bi rad, da bi bilo varstvo v lepem, velikem prostoru. Sedaj ga imamo v kleti. Oprema je že zelo stara. Potem bi se šli med

zahtevanih ukrepov“, češ da so se v času študija in v poznejšem vsakdanjem delu dobri spoznali z vsemi ukrepi, ki jih zahtevajo, predpisujejo in predvsem sami spoštujejo. Nerazumljivo se mi zdi, da se temu dejstvu ne čudi njihov učitelj, univerzitetni profesor dr. Vlada Gregorovič iz Ljubljane, ki je v encm svojih številnih člankov o tem zapisal dobesedno takole: iz hleva in hlev in iz kraja v kraj prenašajo kužilo bolne živali, zdrave klicenose, živinorejci, nakupovalci živine, zbiralci mleka, občasni obiskovalci hlevov, morda tudi osemenjevalci in celo veterinarji, zlasti ob množičnih preventivnih akcijah (SK marec 1972).

Komentar je najbrž odveč. Glede očitka, da „vsakdo o vsem vse ve in v skladu s tem deli potrebne nasvete in navodila“, je treba povedati še drugo dejstvo. V želji, da bi s pisano besedo pomagal pri pospeševanju razvoja našega kmetijstva, zlasti živinoreje, je Dolenjski list pri več veterinarjih poskušal doseči, da bi v umljivi obliki prek lista spregovorili tisočim dolenjskim kmetom. Vendar je bilo vse to brez uspeha. Verjamem in vem, da so veterinarji zelo zaposleni z napornim delom, ne zdi pa se mi prav, da zdaj zadržujejo „da bi prav gotovo radi kaj svetovali in napisali iz svojega vsakodnevnega bogatega ter zahtevnega dela.“ In ker so imeli do naše prošnje tak odnos, samo prisiljeni kaj napisati sami, seveda na podlagi obstoječe strokovne literature.

Glede humoreske „Sodobna živinoreja“ izpod peresa našega stalnega sodelavca Lojzeta Severja iz Velikih Lašč, ki se podpisuje kot Žabarjev Lenart (vendar najbrž ne iz pomanjkanja hrabrosti), pa samo tole. Ko smo slišali za pripombe veterinarjev, smo zadevo obravnavali na seji uredniškega odbora in ocenili, da gre resnično za naš spodsrljaj, ker se je v vsakodnevni naglici prispevek izmuznil ostrejšemu redaktorjevemu očesu. Humoreska, ki se je na humoreskam lasten lahкотen način ponorčevala iz resnih strokovnih prizadevanj veterinarske službe, res ni bila prikladna. Zlasti ker nam je znano, s kakšno zaostalo miselnostjo med kmeti se mora ta služba spoprijemati.

MARJAN LEGAN dipl. inž. agronomije

Otrokove želje

Mamica, prosim te, glasuj za mojo novo šolo. Veš, kako bi rada jaz imela šolo lepo, v njej veliko knjig in slik, v njej moderno opremo in učila.

Tudi tebe, očka, prosim, glasuj za mojo novo šolo.

VLASTA MOČNIK, 2. razred osnovna šola Krmelj

V novi šoli

Ze vsa dolga leta si želim, da bi bila v Krmelju nova šola. Sedaj sedim v stari šoli in mislim na srečne otroke v lepih, novih šolah. Večkrat se peljem v Šmarjeto. Velikokrat si ogledam tamkajšnje nove šole. Vselej mi je žal, da tudi mi nimamo take.

Zelo navdušena bi bila, če bi imeli lepo telovadnico. V njej bi telovadili in se razgibavali. Šola bi bila zelo velika, v njej bi imeli kabinete. Vsako uro bi hodili v drug kabinet. V njih bi delali razne počukse. Kabineti bi bili lepo opremljeni. Učilnice bi bile velike, svetle in ogrevane s centralno kurjavo. Nikoli nas ne bi zeblo. Tudi okolica bi bila lepo urejena. Med zelenicami bi se vile bele stezice, ob njih pa bi cvetelo pisano cvetje. Prijetno se je učiti v taki šoli.

Vse to je samo domišljija. Ne vem, če se mi bo ta velika želja uresničila.

ZVONKA HOČVAR, 5. razred osnovna šola Krmelj

OB DNEVU MRTVIH

Šolarji skrbe za grobove

Učenci osnovne šole Vas-Fara gojijo tradicije NOB. To so dokazali s številnimi proslavami na mestih, znanih iz NOB, s partizanskimi pohodi in srečanji. Za najsvetejšo dolžnost pa si štejejo, da skrbijo za partizanske grobove vse leto, a še prav posebno jih okrasijo ob dnevu mrtvih. Tako je bilo tudi letos, 5. oktobra so zasuli gomile ter s svečkami obudili spomin na padle. 31. oktobra so se zbrali na Zabjaku ob spomeniku žrtvam fašizma in nastopili na žalni komemoraciji. Govoril je predsednik krajevne organizacije ZB Matija Letig, ki je naglasil, da smo hvaležni borcem NOB za mir in svobodo in da si želimo mir, saj smo rojeni za mirno življenje in ustvarjalno delo.

Učenci 5. razreda pa so obiskali tudi grob svoje součence Darje Delač, ki je februarja umrla v cvetu mladosti ter zapustila užaloščene starše in prijatelje v razredu. Na banjaloškem pokopališču so ji v spomin pržigali 11 svečk, kolikor je bila ob slovesu stara.

M. VOLF

HVALA, VAŠCANI!

Zahvaljujemo se vaščanom Starega loga, ki so nama prišli na pomoč, ko je gorela naša drvarnica, s požrtvovalnim gašenjem so nama obvarovali stanovanjsko hišo, zato se vsem lepo zahvaljujemo.

FRANJO IN ANA MIDE, STARI LOG 16

Najboljši bi bil krematorij

27. oktobra so v tovarni BETI v Metliki dokončno likvidirali smetišče in prenehali sežigati polivinilne vrečke poleg obrata. Odločili so se za odvoz odpadkov na skupno smetišče.

To vest bodo z veseljem sprejeli najbližji stanovalci tovarne, kako pa bo to vseh prebivalcem gornjega dela Metlike, bo pokazal čas. Odprava smetišča bo prizadela tudi gospodinjice iz okoliških hiš, ki so vsak dan svoje košare s smetmi nosile kar na tovarniško smetišče. Zdaj bodo morale kupiti posode in plačati komunalni odvoz.

Po mojem to ni trajna in najboljša rešitev za mesto, kajti tudi Spitalska draga bo kmalu polna. Ali ne bi bilo primernejše postaviti skupen manjši krematorij za sežiganje odpadkov, za vse delovne organizacije in vso Metliko? Krematorij naj bi postavili na kraju, kjer ne bi bila prizadeta nadaljnja komunalna ureditev mesta, ustrežati bi moral predpisom, najzvišje pa je, da ne bi onesnaževal zraka nad mestom in škodil ljudem, živalim in rastlinam. Odpadke bi lahko sežigali ponoči in naše mesto bi bilo vselej čisto na pogled in inelo bi čist zrak.

LOVRO RIBIČ

Morda tudi Vas pekli krivica? Napišite pismo, objavil ga bo: »Dolenjski list«

Zastave bojne, kje ste bile?

Pred dnevi je umrl Stane Pavlič iz Roj pri Sentjerneju. Bil je borec Gubčeve brigade od začetka 1943. Bil je trikrat ranjen, enkrat huje, da ga odpeljali v bolnišnico v Bari (Italijo). Dobil je odlikovanje in čin podoficirja. Takrat je imel mnogo tovarišev med soborci, ob njegovi smrti pa se je pokazalo, da tudi tovarništvo izumira.

Na željo sorodnikov in družine smo se dogovorili, da bi bil pogreb obojestranski: z duhovnikom in ci-

vilnim obredom. Ko sem vprašala prajšnjega predsednika ZB v Sentjerneju, kako bi to izvedli, je odgovoril, da ima to Dodo Majzelj na skrbi, naj gremo k njemu. Res je prišel na mrtvečev dom, na dvo-rišču naredil kratek govor, v katerem je opisal njegovo borčevsko pot. Dobro, da so prišli pevci iz Brestanice, sicer bi bilo žalostno; tako je bilo ob pokojnika vsaj malo civilnega slovesa.

Z duhovnikom je bilo dogovorjeno, naj se ravna tako, da bo vsem prav. Upam, da ni bil v napoto nikomur, saj se pozdravlja v vsakomer, neglede na to, v kakšni organizaciji je. Pri odprtem grobu se je od pokojnika poslovil na kratko in z lepim govorom ter odšel, da bi se lahko nadaljeval civilni pogreb. Ljudje pa so se spogledovali, ker ni bilo na pokopališču niti zastave ZB niti prapora upokojencev, s katerim bi mrtvemu izkazali zadnjo čast. Na pokopališču je sicer bilo nekaj članov ZB, a nikogar, ki bi pripredil vsaj malo slovesa.

Nismo pričakovali ne vem kakšne časti, da bo pa le nekdo spregovoril pri odprtem grobu in da se bodo zastave poklonile spomenu rajnega oz. borcu Gubčeve brigade, smo pa pričakovali. Bila sem že na kombiniranih pogrebnih, pa je bilo vse drugače kot na tem. Upam, da se v prihodnje to ne bo več dogajalo.

P. E. iz Roj

Najlepši vtisi

Oktober je 46 borec iz krajevne organizacije ZB NOV Dravice obiskalo Belo krajino. Ta organizacija priteje vsako leto po dva izleta v kraje, znane iz časov NOB. Letošnji izlet v Belo krajino je bil vsem lepo doživetje.

STANKO SKOČIR

ZMAGATI GOLGOTO SLOVENSKO

„V gnevu se ozira“ dr. Janez Rugelj, predstojnik oddelka za zdravljenje alkoholikov v Škofljici in eden najvidnejših borcev proti alkoholizmu, ki je naše največje zdravstveno in socialno zlo.

„Pustite vrata odprta na stežaj! Naj bodo odprta, pri nas ne potrebujemo nobenih medsebojnih ovir, potrebujemo samo zaupanje med ljudmi in v ljudi. V tiste, ki jih je življenje vrglo ob tla.“

Tako nekako so se glasile prve besede dr. Janeza Ruglja, šefa oddelka za zdravljenje alkoholikov v Škofljici pri Ljubljani, zdravnika, nekdanjega pionirja — partizana, polkovnika, doma z Brezovice pri Mirni na Dolenjskem. Besede neposrednega, odločnega moža, ki natanko ve, kaj dela in kaj hoče. Kot pravi vojak hoče zmagati tam, kjer je najtežje, hoče odpravljati najhujše zlo slovensko, kot David se spoprijemlje z njim, z gnevom ugotavlja, koliko stvari se temu boju postavlja po robu...

Zdaj skušam kar najbolj verno obnoviti najin pogovor, v katerem se je nenehno zaustavljalo pero. Zaradi stvari, ki jih je povedal.

Dr. Rugelj, v nekaterih krajih in občinah so začeli razmišljati o prepovedi jutranjega točenja alkoholnih pijač. Znan je primer Tržiča. Ali je to pot za odpravljanje alkoholizma?

„To je demagogija, ukrep, ki bi ga po važnosti uvrstil na 35. mesto. Ne pomeni tako rekoč nič sam po sebi, pomenil pa bi nekaj le v sklopu drugih ukrepov. Ne gradi na bistvu alkoholizma.“

Živimo v svetu laži, cinizma

— Mislite, da družba s svojim bojem ne misli resno?

„Tako je, živimo v svetu laži. Za družbo je najcenejše, če človek propade. Nam ni za ljudi. Ne potrebujemo jih, sicer jih ne bi tako cinično puščali propadati.“

— Slišati je različne podatke o številu alkoholikov v Sloveniji. Od kod vam številka 80.000?

„S preučevanjem alkoholizma smo prišli do ugotovitve, da je nad 15 odstotkov vseh odraslih moških bolnih za alkoholizem. Podobno je na Hrvaškem, kjer so začeli zdraviti z novimi metodami pred nami.“

— In koliko jih zdravite v vašem zavodu?

„Sto, to je kaplja v morje. Toda zanje naredimo vse, kar je možno narediti. Zdravimo jih po načelih skupinske prevzgoje. Bolniki in terapevti so pri tem združeni v posebno organizirano skupnost, v kateri postane bolnik soodgovoren pri lastnem zdravljenju. Zdravljenje imenujemo kompleksno psihiatrično obravnavo.“

— Da se začasno povrneva nazaj k alkoholizmu kot družbenemu zlu. Zakaj alkoholizem narašča, zlasti med mladimi ljudmi?

„Ker je družbeni razvoj usmerjen v odtujevanje človeka, v progresivno alienacijo. Potrošniška družba, pa četudi socialistična, je alkoholizmu v bistvu naklonjena. Sistematična poraba alkohola je vtkana v temelje družbe. Zato sem v svojem dopisu republiški skupščini, dr. Srečku Korenu, predsedniku socialno zdravstvenega zbora, zapisal, da ni nikogar, ki bi nas resnično podpiral v naših prizadevanjih.“

Dober namen, a neučinkovito

— Na splošno se pri nas veliko govori in piše o škodljivosti alkoholizma. Mislite, da to kaj zaleže?

„Malo ali skoraj nič. Dokažite mi, da je zaradi plakatov ali predavanj kak alkoholik manj! Jaz se samo nasmejem, ko pridejo resnično iskreni in zagnani borci proti alkoholizmu in pravijo: Janez, predavaj, govori! V moč prepričavanja na ta način ne verujem, ker tistih, ki jim je predavanje namenjeno, sploh ni zraven. Ne bom pozabil, ko so v Ljubljani organizirali predavanje in poslali 2.000 vabil in ko je prišlo na moje predavanje 20 članov kluba zdravljenih alkoholikov in 15 starih ženic, ki se nimajo zvečer kam dati.“

— Kaj pa družbena zavest? Kako po vašem okolje pomaga pri zdravljenju te bolezni, ki jo imenujete najhujši zdravstveni in socialni problem v Sloveniji?

„Sede zadnja leta se je nekaj premaknilo, delno se je že utrdila zavest, da je alkoholik bolnik, ki potrebuje pomoč, in da ni izrodek družbe. Zal ima večji del ljudi še vedno alkoholizem za grdo, ostudno stvar, alkoholička pa za nujno zlo, ki naj gre čimprej v grob. Vsi, ki trpijo od njega, samo čakajo, da gre. Pojdi na pogreb alkoholička, koliko laži in hinavščine boste slišali!“

— Zakaj „oblast“ ne ukrene dovolj proti alkoholizmu?



Dr. Janez Rugelj: „Korenine zla so globoke, na pohodu so sile, ki alkoholizem omogočajo in širijo.“

Umirajo pri 52 letih

V Jugoslaviji živi 900.000 alkoholikov... Alkoholik izgubi v življenju vsaj 10 delovnih let, torej med eno generacijo izgubimo v naši državi 90 milijonov delovnih let... Če se kdo opije pogosto, je to eno najzanesljivejših znamenj, da se pri njem razvija alkoholna bolezen... Poznamo težke alkoholičke, ki v življenju nikoli niso bili hujše pijani, torej pijanost ni najbolj viden zunanji znak... Alkoholiki, ki se ne zdravijo, umirajo v poprečju pri 52 letih... Alkoholik si brez zdravljenja sam ne more pomagati...

„Ker je v naravi družbe, da je bolje, če so množice narkotizirane: delno s filmi, popevkami, nikotinom, alkoholom. Narkotiziranim ljudem (alkohol je poceni in vsem dostopno poživilo) je pač lažje vladata.“

Dosledno: nobene kaplje več

— Da se povrneva k vaši metodi zdravljenja. Prihajajo bolniki prostovoljno?

„Praviloma ne, prisili jih stiska, iz katere ne vidijo izhoda. Težave v službi, zakon pred razsulom in podobno.“

— Kaj narediti z bolnikom najprej, kako sploh zdravite?

„Najprej se mora bolnik streziniti, se spoznati s strahotnimi posledicami svojega alkoholizma. Obravnati mora sam s seboj, spoznati odvisnost od drugih ljudi. Mora se emocionalno restavrirati, kot temu pravimo. Na razvalinah starega življenja mora graditi novo. Ostreti se mora suženjstva alkohola, ki mu je pomenil vse. Spoznati mora znanstvene osnove alkoholizma.“

— Alkoholne pijače ne sme več poskusiti?

„Tako je. Zdravljeni alkoholik mora stalno abstirati. To je njegova dijeta. Podobno kot sladkorni bolnik ne sme uživati sladkorja. Noben alkoholik ne sme misliti, da bo postal zmeren pivec. Obstaja „fenomen prvega kozarca“.“

Načelo javnega priznanja

— Kakšno je psihološko ozadje skupinskega zdravljenja?

„Alkoholizem je bolezen, ki se da pozdraviti, toda pri tem mora alkoholik aktivno sodelovati. Razumite, da je alkoholik potisnjen na rob družbe, da nima prijateljev, ampak samo pivske bratce. Sam se ne more rešiti zla, ne more prebroditi krize, ki je silno huda. Lažje gre, če se alkoholikom, torej sebi enakim, izpove, potem pa aktivno sodeluje pri utrjevanju volje skupno s terapevti in člani svoje družine. Važno je osnovno načelo: javno priznanje svoje bolezni. Pri nas se tako zdravi tri mesece, potem pa mora obvezno to nadaljevati v klubu zdravljenih alkoholikov, kjer si nekdanji alkoholiki s tem, da pomagajo v stiski in skušnjavi drugim, utrjujejo svojo voljo. Veliko je odvisno od okolja, ki bolnika ne sme prezirati in ki mu s službo in delom mora omogočiti, da si začne sam ustvarjati novo življenje. Zato praviloma ne odpuščimo nikogar, ki se nima zaposliti.“

— Vmesno vprašanje: ali se alkoholizem podeduje?

„Ne. Res so na primer v Zagrebu ugotovili, da je pri 80 odstotkih alkoholikov bil vsaj eden od staršev alkoholik. Otroci pač rešujejo nevrotično stisko po zgledu staršev. Zato smo globoko prepričani, da je najvažnejša preventiva — zdravljenje alkoholikov.“

Tablete alkoholizma ne zdravijo

— Kaj poretete k doslej uporabljenim medicinskim načinom zdravljenja, na primer s tabletami?

„Nekateri menijo, da je mogoče s sedativi (pomirjevalnimi sredstvi) alkoholizem zdraviti, češ da odstranjuje duševne težave. Vendar ni tako. Ta sredstva so sicer velikega pomena, ker pomirjajo alkoholika, preprečujejo hujše motnje ter olajšajo vzpostavljanje pravilnega stika z zdravnikom in okolico nasploh. Alkoholizma pa ne zdravijo. Glede oblike zdravljenja pa mislim, da je pravila samo taka pomoč, ki vodi do takojšnje streznitve in prekinitve psihičnega stanja. Vse drugo, kar počenjajo v zdravstvu s takimi alkoholički, ni pomoč, marveč zapravljanje dragocenega časa in sredstev; v bistvu je spremljanje propada alkoholička.“

— In kakšen je uspeh na Škofljici?

„Naš oddelek je začel delati 23. februarja lani. Pri bolnikih smo dosegli 80- do 90-odstotno zdržnost od pijače, odvisno od osebnosti in organiziranosti v klubu. Doslej smo jih zaposlili 93, od tega jih 12 ni držalo, vnovič smo poskusili z njimi in jih devet tujih rešili. To so rezultati, ki spodbujajo, da bi v Sloveniji naredili proti alkoholizmu kaj več, kot smo.“ MARJAN LEGAN



Bolnišnica za zdravljenje alkoholikov v Škofljici pri Ljubljani (na sliki), ki zdravi alkoholizem po sodobnih načelih (terapevtični sestanki, delo z družinskimi člani, proučevanje alkoholizma, sodelovanje s strokovnimi in družbenimi organi itd.) lahko take uspehe dosega le v povezavi s klubi in skupinami zdravljenih alkoholikov. Teh je v Sloveniji zdaj že 56, v vrstah svojih članov pa imajo nad 1.500 zdravljenih alkoholikov in približno prav toliko njihovih družinskih članov.

Izpovedi na propad obsojenih

Ne bo se več ponovilo

Zalostne, a hkrati ohrabrujoče so izpovedi zdravljenih alkoholikov.

49-letni visokokvalificirani delavec: „Pil sem nekako zmerno že kakih 15 let, ko mi je umrla žena. Ostal sem sam. Začel sem se vdajati pijači. Vse bolj in bolj. Izgubil sem službo ter se začel preživljati s priložnostnim delom po Dolenjskem. Tam sem se zapil do kraja. Doživljal sem predelirij. Obhajal me je strah, močnem sem se potil, krči so me pestili, duševno sem propadal iz dneva v dan. Pil sem samo še žganje, hrane skorajda nisem več pokusil. Le žganje, konjak, to me je še začasno potešilo. Količino sem povečeval. Preden sem prišel v Škofljico, sem spil redno poldrug liter na dan. Sprejeli so me marca letos, poprej mesec dni nisem jedel. Tehtal sem samo še 42 kilogramov. Duševno sem bil uničen, poskusil sem s samomorilom končati svoje bedno življenje.“

Naše poti so podobne

Danes, v oktobru, me pogledajte! S pomočjo dr. Janeza Ruglja sem si vrnil življenje. Boril sem se s seboj, zmagal sem. Zmagal sem! Premagati sebe, to je največji heroizem za človeka. Danes lahko stoodstotno zagotovi, da ne bom več pil. Niti kaplje ne bom več pokusil. Če bi to storil, vem, da bi bilo konec z menoj, zakaj alkoholik ne sme varati samega sebe, da bo zmeren pivca, da bo pokusil samo kozarec vina ali steklenico piva, potem pa nič več.“

Kako sem to dosegel? Najtežje je bilo prve štirinajst dni zdravljenja. To je bil čas treznjenja, nenehnega notranjega boja, ko sem spoznaval vse svoje zavozelo življenje in se prepričal,

da brez pomoči drugih ne bom mogel iz njega. V tem kriznem obdobju je pomagala nova metoda zdravljenja. V skupini sem se izpovedal pred drugimi, meni enakimi bolniki. Z njihovo pomočjo sem začel utrjevati svojo voljo. Ko sem prebil najhujšo preizkušnjo, sem se začel poglabljati v alkoholizem kot klinično medicinski problem. Naredil sem tudi poseben izpit, uspešno končal zdravljenje. Zdaj sem spet v službi, delam, živim kot človek, omislil si bom nov dom. Ostal bom član društva zdravljenih alkoholikov, ki je tista opora, ki pomaga vztrajati pri popolni abstinenci.“

Naše poti so podobne

45-letni veterinar: „Naše poti so približno enake. Popival sem v študentskih letih, nadaljeval v službi. Kot veterinar sem imel še več priložnosti, vendar to ni razlog za alkoholizem. Vzrok je globlji, nekakšna notranja privržnost. Nisem se mogel kontrolirati, nekako moral sem piti, in to vse bolj koncentrirane pijače. Bil sem pred ločitvijo, ob dveh otrokih. Žena me je spravila k zdravljenju. Tu sem spoznal sodobno metodo zdravljenja, ki sloni na skupinskem delu in na načelih kompleksne socialne psihiatrične obravnave. Ta metoda je uspešna, saj povratnikov skorajda ni. Drugače je bilo z dosedanjimi kliničnimi načini zdravljenja, ki so dajali kaj malo upanja, da se bo alkoholik rešil svojega prekletstva.“

Zdaj sem tu na zdravljenju. Preroben, drug človek. Kmalu bom zapustil Škofljico, se vrnil k družini in dokazal, da sem spoznal biti človek, otrokom očec, ženi mož. O tem sem v sebi trdno prepričan.“

34-letni strojni tehnik, predsednik kluba zdravljenih alkoholikov: „Pil sem že dolgo poprej. V Škofljico sem prišel s silo, ne prostovoljno. Tako je z večino tovrstnih bolnikov. Prvi dan sem bil poln čustev. Prevladoval je odpor do zdravljenja. Ko sem se povsem streznil in razmišljal o sebi in svojem življenju, se je začelo v meni učvrščati prepričanje, da je zdravljenje in ozdravitev edina možnost za moje življenje. Predtem sem se že zdravil za alkoholizem, vendar ambulantno, in se povrnil v svoj peklen. Nisem držal, ker sem po zdravljenju prišel v staro okolje, prepuščen skušnjavam.“

Po dveh mesecih, odkar sem tukaj, sem prepričan, da bom lahko trajno abstiniiral, vendar pod pogojem, da bom povezan v klubu. Po mojem globokem prepričanju se lahko človek upre alkoholizmu, če pozna znanstveno teorijo o alkoholizmu, če javno, pred sebi enakimi in v drugih prizna, da je bolnik in da potrebuje pomoč drugih, če ima urejene družinske razmere in zaposlitev ter če je povezan v klubu zdravljenih alkoholikov. V tem klubu pomagamo človeku v krizi in skušnjavi, s tem pa tudi sami sebi. Nične ne razume alkoholička bolje kot alkoholički sami. Bistveno je zaupati in si pomagati.“

Če bom zdržal, sprašujete? Zavedam se, da bodo krize še nastopile. Zdravljenemu alkoholičku pijača še vedno diši. Toda znati se je treba premagati. S spoznanjem, do katerega sem se dokopal v teh tednih, sem popolnoma trden v sebi in lahko rečem, da se nikdar ne bom povrnil na staro pot.“

Vsi trije pa za to, kar je narejeno za nas, ne bomo nikoli dovolj hvaležni dr. Ruglju ter drugim zdravnikom in terapevtom.“

KAJ REČEJO V NJEGOVO OBRAMBO:

Ko je alkohol na zatožni klopi

Odgovori Avgusta Gregorčiča, direktorja mirenske tovarne »Dana«



300.000 Slovencev posredno ali neposredno trpi od alkoholizma, poraba alkohola pa je „vgrajena v temelje sodobne družbe“, kot trdi dr. Rugelj. Razvoj alkoholne industrije je očitno navzkriž z bojem proti alkoholizmu. Kaj pravi k temu inž. Avgust Gregorčič, direktor tovarne „Dana“ na Mirni, podjetja, za katero so zelo zainteresirane občine Mirna, Trebnje in Dolenjska nasploh.

„Za razvoj „Dane“ so zainteresirani, ker obstaja na gospodarsko nerazvitem območju in v občini, ki ima skoraj še polovico kmetijskega prebivalstva. Tovarna zaposluje 300 ljudi, ta kruh jim je dragocen, pa četudi je delno zaslužen s proizvodnjo alkoholnih pijač. Pravzaprav pa za „Dano“ ni mogoče trditi, da je alkoholna industrija, saj bo letos proizvedla že prek 600 vagonov brezalkoholnih izdelkov, to pa je že 60 odstotkov celotne proizvodnje.“

Kako sprejemate pri vas dejstvo, da se poraba močnih alkoholnih pijač veča, da se je predelava špirta v umetne alkoholne pijače samo v zadnjih treh letih povečala od 35.000 na 41.000 hektolitrov? Kakšen bo nadaljnji razvoj podjetja?

Prepričan sem, da ima razvoj alkoholne industrije, to je kontrolirano

zato ne mislimo zavirati, izbiro bomo celo razširili s kvalitetnimi naravnimi žganji in rasilinskimi specialitetami, to je s pijačami, ki vsebujejo izvlečke zdravljenih rastlin. Največ prihodnosti pa vidimo v proizvodnji brezalkoholnih pijač, predvsem tistih iz domačih surovin.“

Alkohol naj bi v čim večji meri nadomestili z brezalkoholnimi pijačami, predvsem sadnimi sokovi, pozivajo borci proti alkoholu. Toda, kako naj se to zgodi, če znaša zdaj poraba sadnih sokov v Sloveniji en liter na prebivalca, v Združenih državah Amerike, na primer, pa čez 60 litrov. V načrtu je, da bi leta 1990 v Sloveniji porabili že 22 litrov sadnih sokov. Kako to uresničiti, če v zadnjih letih naša sadna industrija predela komaj en odstotek po-prečne letine jabolk in če gre v sadjevec in s tem v alkoholizem na vasi že 78 odstotkov pridelka. To so podatki dr. Franca Adamiča.

Poraba sadnih sokov se naglo veča, je pa v primerjavi z bolj razvitimi deželami še zelo majhna. Verjetno predvsem zaradi visoke cene sokov. V vprašanju je naveden podatek, za katerega trdim, da ni to-

čen. V Sloveniji namreč pridelamo 8 do 16 tisoč vagonov jabolk na leto, od te količine pa je za predelavo na voljo 2 do 3 tisoč vagonov. V naslednjih petih letih se predelava, da bo potrebno za predelavo v sokove do 4000 vagonov jabolk na leto.“

Surovine propadajo oziroma se spreminjajo v alkoholne pijače. Zakaj „Dana“ ne odkupuje več, zakaj nje sadja, zakaj se vrtimo v začaranem krogu, iz katerega ne moremo? Vedeti je treba, da so za izdelovanje kvalitetnega sadnega soka potrebna obraba jabolka drugo in tretje in kvalitete. Sodin, da bi slovenska industrija letos potrebovala 500 vagonov jabolk take kakovosti, to je 20 odstotkov normalne letine. Vendar letos v Sloveniji jabolk ni in zato vozimo iz sosednjih republik. Z veseljem spremljamo večjo porabo sadnih sokov, pa četudi je pri njih, zlasti pri jabolčnem soku, akumulacija tako nizka, zaslužek tako majhen, da proizvodnja teh sokov ne bi bila možna brez „finančne pomoči“ alkoholnih pijač.“

M. LEGAN

»Bežimo, ata gre domov...«

Ne ve se, koliko je pijancev, vedo pa, da jih ni malo, ki se proti večeru z zidanic ali gostiln opotekajo proti domu – Tako v Črnomlju



Ivan Cvijak, predsednik belokranjskega kluba zdravljenih alkoholikov

„To je nesmiselno. Kdor je vdan pijači, bo pil doma, bo prinesel stekleničko v žepu ali si bo kako drugače pomagal. Če bi zjutraj zaprli točilnice, tudi ne bi dosegli za vse zaposlene enakega učinka. Kaj pa tisti, ki prihajajo v drugo in tretjo delovno izmeno? Po mojem bi morali ostreje nastopiti proti gostincem, ki vinjenim še dajejo piti.“

– V vašem podjetju ste imeli opravka že z več hudimi alkoholi. Kako jih obravnavate?

„Skušamo vplivati na človeka, da gre na zdravljenje, in ko se vrne, ga vzamemo na delo. Znano je, da ozdravljeni alkoholik ne vzdrži, če ga družba ne sprejme, če nima zaposlitve in če se potem zanj nihče več ne briga. V našem podjetju imamo 6 ozdravljenih alkoholikov. Imel sem težave, ko sem jih priporočal, ker so se jih branili. K spremembi mišljenja o takih ljudeh je veliko pomagal primer Cvijak. Po zdravljenju je postal najboljši delavec v oddelku.“

In prav ta tovariš, Ivan Cvijak, ki je v Beltu zadnje čase eden najbolj priljubljenih, je bil sam alkoholik. Zdal je predsednik belokranjskega kluba zdravljenih alkoholikov in je bil te dni na državnem kongresu v Karlovcu, kjer so bili prisotni tudi delegati drugih držav. Povprašali smo ga:

– Vi, ki ste na svoji koži občutili krepilje alkohola, lahko iz izkušnje poveste, kako bi se morali lotiti boja proti temu zlu.

„Posameznik se mora odločiti za zdravljenje, zatem pa delovati v klubu zdravljenih alkoholikov. Pri nas imamo vsak terek popoldne sestanke, kjer se temeljito pogovorimo o težavah vsakega posebej. Največkrat naletimo na ovire v okolju, kjer živimo in delamo. Ljudje se ne zavedajo, da je alkoholizem bolezen kot vsaka druga – in da zdravljeni alkoholik potrebuje pomoč, dobro besedo, da lahko vzdrži. Ne pa zafrikavanja in celo ponujanja pijače.“

RIA BAČER



RUŽA ROSTOHAR socialna delavka pri občinski skupščini v Brežicah:

1. V brežiški občini podpirajo pobudo za prepoved točenja alkoholnih pijač zjutraj, vendar predloga za tak ukrep za sedaj še nimamo.
2. Razmere so kritične zlasti v vseh bifejih, kjer se veliko zadržuje mladina in čez mero uživa alkoholne pijače. Menim, da bomo morali biti do širjenja točilnic bolj kritični.
3. Kolikor mi je znano, v podjetjih ne točijo alkoholnih pijač. Izjema je ponekod pivovarna. Tudi v naši ustanovi točijo samo brezalkoholne pijače.
4. Na zdravljenju je bilo iz naše občine okoli deset bolnikov alkoholikov. Uspehi so bili kratkotrajni, saj so vsi ponovno začeli piti. Razmere se ne bodo spremenile, dokler ne bomo imeli zakona o obveznem zdravljenju alkoholikov.
5. Kluba zdravljenih alkoholikov v Brežicah nimamo, bil pa bi v Posavju zelo koristen.

Peter Šubič

načelnik oddelka za splošne zadeve in družbene službe občinske skupščine Kočevje:

1. Občinski odbor in predsednik sveta za zdravstvo in socialno varstvo dr. Marko Vizjak je na seji občinske skupščine predlagal, naj bi sledili primeru občine Trzin in zjutraj kasneje odpirali gostinske lokale, ki točijo alkoholne pijače. Z našo organizirano akcijo smo ugotovili, da precej ljudi zjutraj pred „šištom“ zavije v gostilne. Največji promet je v bifeju na avtobusni postaji in v Kolodvorski restavraciji.
2. Pri nas ni primerov, da bi se gostilne uradno preimenovala v bifeje, prodajajo pa res raje alkohol kot jedi. To velja tudi za gostilne po vaseh, saj bi v marsikateri prej dobili viski kot sendvič. Trgovine pa so v zadnjih letih začele odpirati bifeje.
3. Delavska restavracija „Jelka“ ob Reški cesti je namenjena prehrani delavcev iz več kolektivov v svoji okolici. V njej prodajajo tudi alkoholne pijače. Nobe no podjetje ne kontrolira, če njihovi delavci morda ne pijejo v „Jelki“, namesto da bi bili na delu.
4. Skrbstveni organ ne vodi evidence. Menimo, da je šlo za zdravljenje okoli 40 alkoholikov. Težko je oceniti, koliko je alkoholikov v občini. Povem lahko le, da je precej ljudi umrlo in še umira razmeroma mladih prav zaradi alkohola.
5. Klub zdravljenih alkoholikov je bil ustanovljen 5. novembra lani. Njegovo delo rojeva sadove.



Jutranja podoba iz okolice naših tovarn: pred delom najprej „na zajtrk“. Posnetek je iz Novega mesta, iz bližine tovarne IMV.

Klub je zelo koristen

Novomeški Center za socialno delo je pozdravil pobudo nekaterih ljubljanskih občin in Trziča o prepovedi točenja alkoholnih pijač v jutranjih urah. Povezal se je z vsemi delovnimi organizacijami, da bi zvedel za mnenje in v vseh organizacijah, ki so jih socialni delavci obiskali, so bili predstavniki mnenja, da bi morali točenje alkoholnih pijač v teh urah prepovedati. Na centru pravijo, da bi morali v Novem mestu nujno urediti zdravljenje alkoholikov. Prav tako je bolnica v Škofljici poslala zdravstvenemu domu predlog, da bi se tu lotili dispanzerskega zdravljenja alkoholikov, saj Škofljica bolnikov iz vse Slovenije zaradi preobremenjenosti ni more sprejemati.

Od leta 1966 do sedaj so v novomeški občini „ozdravili“ 294 alkoholikov. Te so na zdravljenje v Škofljico poslali v pozni fazi alkoholizma. Kljub temu so vidni uspehi. Samo letos se je zdravilo v Škofljici ali v Ljubljani 33 alkoholikov in k ponovnemu uživanju alkohola se je vrnilo malo bolnikov. Ti uspehi so vse vidnejši, ker v Novem mestu deluje še klub zdravljenih alkoholikov. Ustanovili so ga novembra lani in vsak zdravljeni alkoholik, ki pride iz bolnice, mora v tak klub, ker se v njem zdravljenje nadaljuje.

V začetku je klub deloval za pet občin, ker pa je bilo vedno več zdravljenih alkoholikov, so za Metliko in Črnomelj letos v maju ustanovili samostojen klub. Sedaj se v novomeškem klubu zbirajo zdravljeni alkoholiki in njihovi svojci iz Trebnjega, Krškega in Novega mesta. 25 „rednih“ članov, 21 svojevcem, zdravnik, socialna delavka in medicinska sestra. Vsak ponedeljek popoldan se zberejo in s skupinskim delom se zdravljenje nadaljuje.

Na Centru so povedali, da so veseli pomoči Novoleca, ki z razumevanjem sprejema na delo zdravljenih alkoholikov. To je za te ljudi velikega pomena. Dobro bi bilo, ko bi tudi druge organizacije posnemale Novoleca. J. PEZELJ

Kaj mislijo pri nas?

Jutranja prepoved prodaje alkohola in podobni ukrepi sami po sebi ne morejo pomeniti kaj dosti. Alkoholik je pač obseden od svoje bolezni, njemu pomeni alkohol vse. Če ga ne bo dobil tako, ga bo drugače. Prepovedi lahko pomagajo samo v sklopu drugih pomembnejših ukrepov. Vendar smo vseeno povprašali po naših občinah in ljudem zastavili naslednja vprašanja:

1. Kako v občinah ocenjujejo pobudo o prepovedi točenja alkoholnih pijač v jutranjih urah. Kaj bodo sami storili?
 2. Širijo se bifeji, hkrati pa siromaši izbira prehrane v gostilnicah, ki se raje preusmerjajo v bifeje, saj daje alkohol največ zaslužka. Kakšna je občinska politika do tega?
 3. Kako se v delovnih organizacijah upirajo alkoholizmu. Ga dopuščajo in se zadovoljujejo le z manjšimi disciplinskimi kaznimi? Kako je s prehrano, kaj toči „točilnica“?
 4. Kako je z zdravljenjem alkoholikov v občini? Koliko jih je bilo na zdravljenju, kakšni so bili uspehi in kako bo vnaprej?
 5. Ali je v občini klub zdravljenih alkoholikov, kako deluje in kakšne uspehe dosega?
- Vprašanja zastavil in stran uredil MARJAN LEGAN, spraševali pa so: RIA BAČER, JANEZ PEZELJ, JOŽE PRIMC, JOŽICA TEPPEY in ALFRED ŽELEZNIK.



VERA KOVAČIČ
socialna delavka pri obč. skupščini Krško:

1. V naši občini je alkoholizem precej razširen. Skupščina je na seji 8. septembra letos sprejela predlog o pripravi odloka za prepoved točenja alkoholnih pijač v zgodnjih jutranjih urah. Predlog je umesten, upoštevati pa moramo, da odlok še ne bo rešil vsega, saj si ljudje zjutraj lahko kupijo pijačo tudi v trgovinah.

2. Pri izdaji dovoljenj za gostinsko dejavnost v naši občini težimo za to, da bi novi obratniki nudili gostom tudi jedila. Zadnje čase ni bilo izdano dovoljenje za bife v večjem kraju občine. Bifeje odpirajo le na vasi, predvsem tam, kjer so „črne“ točilnice in kjer smo jih s tem legalizirali. V vseh teh primerih so bifeji odprti navadno le ob sobotah in nedeljah.

3. V Celulozi na primer prodajajo samo brezalkoholne pijače, pa je zaposlenih okoli 1200 delavcev.

4. O zdravljenju alkoholikov n. n. natančnih podatkov. Menim, da se jih zdravi približno 20 na leto, vendar je med njimi precej takih, ki so potrebni bolniške oskrbe zaradi spremljajočih bolezni. Prosto voljno se jih le malo odloči za zdravljenje. Tiste, ki ogrožajo družino in okolico, pošljejo v bolnišnico brez njihovega pristanka. Zal na primer Golnik odklanja sprejem alkoholikov iz naše regije, v Škofljici pa sprejemajo samo tiste, ki so pristanejo na zdravljenje.

5. Kluba v občini nimamo. Novomeški je preveč oddaljen, zato bi kazalo ustanoviti klub zdravljenih alkoholikov posebej za Posavje.

JOŽE JAMNIK, tajnik kluba zdravljenih alkoholikov, Ribnica:

1. Naš klub je zahteval, naj občinska skupščina dovoli odpiranje gostilnic, ki točijo alkoholne pijače šele po 7. uri, ko se v vseh delovnih organizacijah začne delo. Kot sem obveščal, bo tak sklep sprejela skupščina že na prihodnji seji.
2. Pri nas v Ribnici v zadnjem času prodaja vedno več gostiln tudi tople malice in sploh hrano. Naš klub je pogosto že predlagal, naj bi znižali davek na brezalkoholne pijače, davek na alkoholne pijače pa zvišali.
3. Pri INLESU smo akcijo proti alkoholizmu začeli že lani. Zdal se 8 naših članov zdravi v klubu zdravljenih alkoholikov. Izkušnje so pokazale, da je uspešnejše zdravljenje v bolnišnici kot v ambulanti oziroma doma. Pri vseh obratih INLESA imamo tople malice, v Ribnici pa celo kosila. V obratih družbene prehrane imamo brezalkoholne pijače in pivov.
4. O alkoholikih nasploh nimam podatkov. Prepričan sem, da jih imajo na občini.
5. Klub smo ustanovili 22. novembra lani. Skupaj z družinskimi člani in terapevti šteje 31 članov. Imamo še 4 člane – opazovalce, ki bodo sprejeli, ko bodo opravili izpite in predstavitve. Bivših alkoholikov je 17, od tega jih 65 odstotkov ni več pokusilo alkohola, ostali pa so napravili kakšne manjše prekrške, a so se popravili. Članov je bilo med letom še več, a jih 7 ni vzdržalo in so izstopili iz kluba. Pet naših članov je za enoletno abstinenco (vzdržnost od alkohola) prejelo priznanje. Klubu denarno pomagata le občinska skupščina in INLES, druga podjetja pa še ne, čeprav smo jih za prosili. Največ zaslug za uspeh kluba pa ima dr. Božidar Voljč. V občini je še veliko alkoholikov, a ne priznajo, da so. Skoraj vsak deseti zaposleni je bolj ali manj podvržen pijači.



JANA POTOČNIK,
socialna delavka v Trebnjem:

JANA POTOČNIK, socialna delavka v Trebnjem:

1. Pobuda za prepoved točenja alkoholnih pijač v jutranjih urah je hvale vredna, vendar bi bil ukrep učinkovit le, če bi se ga povsod držali. Žal ima malo možnosti za uspeh. Če bi se v občinah lotili kakšnih akcij, bi se jih morali preudarno. To bi terjalo kaj denarja, odkod?
2. Obrati družbene prehrane dajejo možnost, da se za pijačo toči tudi nekaj, kar ni alkohol. Največ je bilo pri tem storjenega v delovnih organizacijah z uvedbo tovarniških menz. Število gostiln sicer ne narašča.
3. V Trimu smo nekaj k pijači nagnjenih delavcev morali enostavno izključiti, ker drugi disciplinski ukrepi niso zadostovali. Zato je zadnje čase očitno prenehalo uhajanje v gostilno preko tovarniške mreže. Tudi taki ukrepi, kot pregledovanje osebne prtljage, čeprav so lahko le občasni, imajo svojo vrednost. Menimo, da prepoved točenja alkohola v jutranjih urah stanja na tem območju ne bi bistveno spremenilo, ker je pijače vsepovsod doma zadosti – pravijo v podjetju Trimo.
4. Osem nekdanjih alkoholikov je vključenih v klub, za druge ni natančnejših podatkov.
5. Zdravljeni alkoholiki iz naše občine so vključeni v novomeški klub. Klub je preveč. Zaenkrat mi nimamo možnosti za svojega.

ZOFKA KOREN, vodja odseka za zdravstvo v Sevnici:

1. Vsaka pobuda proti točenju alkohola je koristna, da bi se le stvarno dogovorili in vsi sodelovali. Važen je dogovor med občini, usklajen program za skupno akcijo. Sami smo žal nemočni.
2. Od 31 zasebnih gostiln je to število zadnji čas v vsej občini padlo na 27. Število gostiln bo še upadalo, saj je le v redkih zadovoljiv promet. Vse je odvisno od osebnosti gostilničarja: ali je priljubljen ali ne. Le točenje pijač ni vse, je dejal Franc Škrabec, tržni inšpektor.
3. Janko Rebernik, direktor Kopitarne: „Kakršnikoli ukrepi proti alkoholikom na delovnem mestu so malo uspešni. Imeli smo nekaj primerov, ki so nas motili, stvar se je rešila šele z upokojitvijo teh delavcev. Odkar je urejena družbena prehrana v podjetju, ni več toliko odhodov iz podjetja med malico v bližnjo gostilno.“
4. Franc Dolenc, šef železniške postaje Sevnica: „Odlučni disciplinski ukrepi so bili uspešni, lahko se kar pohvalimo. Železničarji dobivajo malico s postaje Zidani most.“
5. Zofka Koren: „Podatkov o tem na občini nimamo. Tudi zdravstveni delavci vodijo te bolnike še vedno med drugimi bolniki.“
6. „Kluba ni, novomeški je žal predalet.“

Kar petdeset otrok trpi

»V metliški občini imamo 25 primerov hudega alkoholizma, ki uničuje družine. Posledice se kažejo na otrocih,« pravi socialna delavka

Ce že ne morejo dosti pomagati, imajo vsaj evidenco. Socialna delavka Milica Janžekovič, ki se na občinski skupščini ukvarja tudi z alkoholizmom, ima na seznamu 25 primerov, od katerih je vsak po svoje tragičen.

– Koliko je med evidentiranimi alkoholiki moških, koliko žensk, kaj so po poklicih in koliko so stari?

„Večinoma so se prodali alkoholom moški, je pa med alkoholiki tudi 5 žensk. Pri teh so družinske težave še hujše. Največ tovrstnih izgublencev je starih 30 do 40 let, v drugi skupini so stari 40 do 50 let. Mlajših ali starejših ni. Po zaposlitvi je med alkoholiki 8 kmetov, 8 brezposelnih in 9 zaposlenih. Ti so v glavnem delavci.“

– Morda veste, koliko je otrok v družinah alkoholikov in kako se jim godi?

„Petdeset nedoletnih otrok je prizadetih zaradi tega, ker so njih starši, bodisi oboja ali pa samo eden, vdan pijači. Posledice so zelo hude: ti otroci se slabo učijo, so živčni, se pretepajo. Nekateri so tudi skrajno zanemarjeni. Nimajo redne hrane, nimajo kaj obleči, popolnoma so prepuščeni sami sebi.“

– Kaj bi po vašem mnenju morali ukreniti z otroki in kaj z alkoholiki?

„Nujno bi bilo otroke vzeti iz



Milica Janžekovič, socialna delavka v Metliki

neurejenega okolja in jih dati v rejno, kjer bi mirno doživljali otroštvo in bi sedanje slabe vplive lahko pozabili. Žal za tak ukrep nimamo denarja. Alkoholiki, ki so vir tega zla, bi sodili v zavod ali na zdravljenje, kar je spet le dobra želja. V zadnjih dveh letih so bili na zdravljenju samo trije, dva pa sta poizkušala, a nista vzdržala. R. B.

kultura in izobraževanje

Danes v knjigarni: Novo mesto – občina

V knjigarni Mladinske knjige na novomeškem Glavnem trgu bodo odprli danes ob 18. uri zanimivo razstavo: Novo mesto in občina Novo mesto v lepi in znanstveni besedi. Velik del gradiva je prispevala Študijska knjižnica Mirana Jarca. Z razstavo bodo počastili letošnji praznik novomeške občine.

Razstava »Slovenska ljudska oblast«

Ob 30-letnici Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju, ki bo oktobra prihodnje leto, bo v Muzeju v Kočevju predvidoma odprta razstava razvoja slovenske ljudske oblasti. Dogovarjajo se še, naj bi jo postavil Muzej ljudske revolucije iz Ljubljane. Vendar to ne bi bila le priložnostna, ampak stalna razstava. Nekateri trdijo, da bi njena ureditev veljala 300.000 din (30 starih milijonov). Seveda teh stroškov samo Kočevje ne bo zmoglo, zato bodo zaprosili za pomoč republiško kulturno skupnost.

Sevnica: gledališka gostovanja

Kulturna skupnost se dogovarja z ljubljansko Dramo, celjskim ljudskim gledališčem, mariborskim gledališčem in še nekaterimi drugimi za 6 gostovanj v zimski sezoni. Nekaj gostovanj bo tudi v Krmelju. To-lišnega števila gostovanj osrednjih gledališč v eni sezoni v občini še ni bilo, zato se obeta izjemen kulturni užitek.

Kultura ni izoliran otok

Na seji CK ZKS je dr. Boris Majer, razpravljajoč o kulturi, med drugim poudaril: »Zveza komunistov se mora zelo jasno in odločno opredeliti do tistih težnj, stališč in ocn na kulturnem področju, ki so nezdružljive s splošno samoupravno socialistično usmeritvijo naše družbe in ki so hkrati ena pglavitnih ovir tudi za samoupravno konstituiranje kulture same. Bilo bi napačno, če bi si komunisti na področju kulture prizadevali za to, da se uveljavijo kot posebna grupa nasproti drugim grupam. Pač pa si morajo prizadevati za to, da se bodo uveljavili kot nosilci boja za samoupravne odnose v kulturi, kot nosilci jasno izdelanega programa samoupravnega razvoja kulture in v skladu s tem kot nosilci marksistične teoretične in še posebej estetske misli. Kot taki se morajo komunisti odločneje postaviti po robu vsem pojavom grupnih privilegijev ali kakršnegakoli grupnega monopola, idejnega ali materialnega, tudi v svojih lastnih vrstah.«

Mali kulturni barometer

METALURŠKI PRIROČNIK – Pri Tehniški založbi Slovenije je izšla 1470 strani obsegoča knjiga „Metalurški priročnik“, za katerega je prispevalo svoje sestavke 40 piscev, uredil pa ga je inž. Aleksander Kveder. V knjigi je objavljenih še okoli tisoč ilustracij in sto tabel. Za knjigo je kljub njeni zajetnosti

Boj tujim modelom

Stane Kranjc na seji CK ZKS: „Mislim, da je bil v zadnjih dveh letih storjen precejšen premik, čeprav še začeten, v naslednjih točkah: izboljšal se je materialni položaj šolstva in odpravljani so bili nekateri negativni učinki socialne diferenciacije, čeprav smo se zelo kmalu v tej akciji srečali tako z nekaterimi pojmovanji kot tudi z relativno omejenostjo finančno-materialnih sredstev. Oceniti bi veljalo, kako tu konkretno dalje, da bi v startnih osnovah ustvarjali večje možnosti za večjo izobrazbeno enakost med ljudmi... Nadalje je prišlo do odločne konfrontacije s težami, konceptjami o idejno nevtralnimi šoli, s tistimi težnjami, da bi v našo šolo vpleljali nam tuje modele. Prodrlo je tudi spoznanje o potrebi po hitrejšem odpravljanju še obstoječega dualizma v srednjem šolstvu, kjer imamo mnogo ostankov meščanske koncepcije šole. Vedno širši krog je tistih, ki spoznavajo potrebo po radikalnejši reformi univerze in višjega šolstva.“



Trdinovo nagrado za leto 1972 so dobili (na sliki od leve proti desni): Janez Grašič, Bogo Komelj, prof. Milan Dodič (prevzela pokojnikova sestra) in Martin Fuis. Posnetek je s slavnosti v Dolenjski galeriji, kjer član sveta za prosveto in kulturo Boris Gabrič bere obrazložitev. (Foto: Sandi Mikulan)

NAMESTO POMPA OB JUBILEJU:

Tiho, kot pade kamen v Kolpo

Ob 150-letnici šole na Vinici ne bo proslav ne sprejemov in drugega blišča, ki ga ob mnogo manjših obletnicah prirejajo podjetja – Za take stvari ni denarja, pa zaradi tega nihče ni čemerer

Kdo ve, koliko je slavnih in znanih mož doma in po svetu, ki jih spomin na prve pismenke veže na Vinico. Šola je bila ustanovljena pred 150 leti in bi letos morala po vsej pravici slaviti jubilej, kot je to v navadi. Toda namesto pompa, proslav in govorov bo jubilej zdrnil neopazno mimo, kajti za proslavljanje ni denarja. Malce žalost-

no, toda resnično. Zaradi tega pa na šoli vendarle nihče ni čemerer. Namesto enodnevnih slavnosti viniški šolniki s krajevnimi organizacijami pripravljajo neke vrste razstavo šolskega napredka, ki bi jo lahko imenovali „Pouk pred 100 leti in danes“. Odprta bo v letu 1973. Če bi najslavnejši viniški ro-

ko. Še pred petimi leti bi se to zdelo domala smešno, ker je bil osip več kot polovičen, danes ni nič nemogočega, kajti učni uspeh je že 94,5 odstoten. Z uvedbo podaljšanega bivanja otrok, predvsem šibkih v znanju ali pa izhajajočih iz neurejenih družinskih razmer, se bo uspeh nedvomno še popravil. Poznalo se bo tudi, da imajo za predšolske otroke malo šole vse leto. Ker v kraju ni nobene otroško-varstvene ustanove, je taka oblika neke vrste varstvo in vzgoja hkrati, obenem pa strokovna priprava na prvi razred.

Tudi izboljšana prehrana šolskih otrok ima ugodne posledice. Na vseh podružničnih šolah, kjer so otroci glede hrane najbolj nereditno živeli, so letos uvedli tople malice, na Vinici kuhajo celo kosila.

Napredek v kvaliteti pouka pa lahko po pravici štejejo za največjo zaslugo prosvetnih delavcev. Veliko jih študira izredno, tako da bodo imeli v letu 1973 predvidoma vse predmete strokovno zasedene. Malokatera podeželska šola se lahko pohvali s tem.

Ob vsem, kar so na šoli sami prispevali, da je postala prijetno shajališče mladega rodu, ob lepih učnih uspehih, in prizadevanjih šolnikov, pa imajo Vinčani ob jubileju le eno željo: „Da bi pripravili vsaj idejni načrt za dograditev šole, ker je stiska s prostori največja ovira za nadaljnje posodabljanje pouka.“ To je skromno dejal ravnatelj. Rada bi poznala tistega, ki bi si upal reči, da so prezahtevni.

R. BAČER



V zadnjih sedmih letih so se razmere na viniški osemletki postopoma izboljševale, posledica pa je občutno zmanjšan osip. (Foto: Ria Bačer)

jak Oton Župančič videl šolo, ki nosi njegovo ime, bi bil gotovo ponosen nad tem, kar je šolstvo v tem malem kraju doseglo. Viniška osemletka je danes med najbolj urejenimi v črnomaljski občini, če ne na Dolenjskem. Predvsem imajo v učnem uspehu zavidljive uspehe. S sodobnimi delovnimi metodami so sklenili iti še za razred više in čez dve leti doseči, da bi vsi otroci končali osemlet-



Spominsko retrospektivno razstavo slikarskih del Vladimira Lamuta, pred desetimi leti tragično preminulega akademskega slikarja in likovnega pedagoga v novomeških šolah, si iz dneva v dan ogleda čedalje več obiskovalcev. Razveseljivo je, da je med obiskovalci veliko mladih, zlasti novomeških šolarjev, ki si pod vodstvom učiteljev ostrijo čut za lepo in umetniško. (Foto: S. Dokl)

Delavska univerza naj izobražuje, ne proizvaja!

Ukiniti proizvodnjo, s katero je tudi izguba – Glavna naloga: izobraževati zaposlene

Delavska univerza (DU) Kočevje ima pogoje za verifikacijo, saj izpolnjuje vse predpisane pogoje. Ima letni program nalog, predstojnika in vodje za izvajanje posameznih nalog, prostore, opremo in druge pripomočke in zagotovljene vire financiranja.

Na nedavni seji občinskega sveta za izobraževanje, kulturo in telesno vzgojo so ugotovili, da mora zdaj ustanovitelj, se pravi občinska skupščina, izdati prečiščeno besedilo odločbe o ustanovitvi DU, oblikovati je treba predlog za verifikacijo, ugotoviti, kaj bo s kovinarsko šolo in oddelkom posebne osnovne šole, oziroma kaj z delavnicami IDEK. Prevladalo je mnenje, da proizvodnja, se pravi delavnice IDEK, ne

sodijo k DU in da se jih je treba čimprej otresti, posebno se ker je to edina panoga pri DU in sploh v občini, ki ima zgubo. Hkrati pa je prevladalo prepričanje, naj DU v okviru poškolskega izobraževanja še naprej priučuje absolvente posebne osnovne šole za poklice. Vendar naj bi jih izobraževali za take stroke, ki so v Kočevju, da se bodo po končani šoli lahko zaposlili. Pretehtati je treba tudi, če naj bi bile te delavnice za priučevanje pri DU ali kar v podjetjih. Vse to bo proučila še posebna komisija, ki jo je že imenovalo predsedstvo občinske skupščine. O njenih ugotovitvah bo razpravljalo svet za gospodarstvo. J. P.

SOVJETSKA UMETNICA KONCERTIRA PRINAS

Oksana Jablonskaja, svetovno znana pianistka iz Moskve, bo imela te dni nekaj koncertov tudi na našem območju. Danes ob 12. uri bo sedla za klavir za mladino brežiških šol v domu kulture v Brežicah, zvečer ob 20. uri pa bo s istim sporedom, ki obsega klavirske skladbe Bacha, Schumanna, Wainberga, Cinzazze in Lizsta, nastopila za odraslo brežiško občinstvo.

Gostja iz Sovjetske zveze bo v ponedeljek, 13. novembra, gostovala tudi v Novem mestu. S sporedom, ki ga je pripravila za to tumejo, bo nastopila za novomeško občinstvo ob 19.30 v Domu kulture.

ZBIRKA SLOVENSKE MATICE

Knjige iz zbirke, ki jo je Slovenska matica namenila bralcem v letošnjem letu, so že začele prihajati v knjigarno. Zbirka obsega: „Slovenske drame“ (od začetkov do naturalizma) izpod peresa dr. Franceta Koblarja, Marijan Tršar je napisal „Sprehode po pariških galerijah“ (z reprodukcijami), Lavo Cermelj delo „Med prvim in drugim tržaskim procesom“, Mirko Župančič „Literarno delo mladega A. T. Linhart“ in Francis Bacon „Eseje“.

Prikaz

kmečkega življenja

V Posavskem muzeju v Brežicah je dobro obiskana razstava, ki nam predstavlja kmečkega človeka in življenje na vasi. Razstavljena so dela Jožeta Gorjupa, Franceta in Toneta Kralja, Vladimira Štovička, Nandeta in Draga Vidmarja ter Franceta Miheliča. Največ je grafik, ki so tudi najhvalejše vrste za predstavitev socialne motivike. Razstava je posvečena 400-letnici hrvaško-slovenskega kmečkega upora in je bila junija in julija v Sevnici. Dela so last Moderne galerije v Ljubljani, Muzeja ljudske revolucije Slovenije, Toneta Kralja in Gorjupove galerije v Kostanjevici.

KNJIŽNIČARSTVO PRED ODLOČITVIJO:

Kako do istega smotra?

Tudi v nadaljnjem razvoju knjižničarstva naj bi začeli delovati samoupravni dogovori

V razmišljanjih, ki jih podpisujejo prizadeveni raziskovalci na področju knjižničarstva, večkrat beremo, kako je potrebno nekatere stvari ponovno postaviti, da bi knjigo in drugo literaturo res kar najbolj približali bralcem. To bi, poudarjajo nekateri, dosegli tudi z novo nacionalno organizacijo splošno izobraževalnega knjižničarstva v Sloveniji. Kar zadeva študijske knjižnice, bi morali zlasti od-

praviti dvojnost. Ta se je kazala v tem, da so se študijske knjižnice, ki so se usmerjale zlasti v domoznansko smer in zbirale gradivo, pomembno za slovensko zgodovino ter drugo gradivo, malce preveč odmaknile od tega, kar so narekovala potrebe in zahteve po prilagajanju splošnemu izobraževanju, in s tem tudi od koncepta, ki so mu bile ljudske knjižnice ves čas zveste.

Skupnost študijskih knjižnic je za hitro in odločno združenje občinskih knjižnične mreže v regionalne sisteme, ki jim je potrebno čimprej dati pravno podlago in poskrbeti za združevanje denarja v republiki in regiji. Poudarjajo, da bi bil tak sistem, ki bi ne smel zajeti manj kot 150.000 prebivalcev, najbolj ekonomičen. Pri tem gre za dejansko združevanje vseh knjižničnih in še posebej storitvenih opravil, za načrtno vodenje knjižnične politike v širšem prostoru in podobno. Občinske knjižnice bi imele v takem sistemu podrejeno vlogo in ne bi morale bistveno vplivati na nadaljnji knjižničarski razvoj.

Druga skupina „razmišljajočih“ se zavzema za nadaljnji razvoj in utrdjevanje občinskih matičnih knjižnic, ki imajo v zgradbi regionalnega sistema funkcijo nekakšnega podsistema. Razvoj naj bi se nadaljeval v teh osnovnih celicah, regionalni knjižnični sistem pa bi se oblikoval po poti samoupravnega združevanja.

Končni smoter bi bil pri obeh skupinah „predlagateljev“ isti, le da bi ga v prvem primeru dosegli po poti od zgoraj navzdol, v drugem pa obratno. Glede na možnosti in zahteve, da se je potrebno na vseh področjih dogovarjati po samoupravni poti, kaže podpreti drugo nakazano rešitev: združevanje osnovnih celic (občinskih knjižnic) z družbenimi dogovori. I. ZORAN

Tudi v Ribnici TRIM steza

Trasa je že izbrana, urediti je treba še vse potrebnosti z lastniki zemlje - Dolga bo 3.100 m

Posebna komisija ObZTK in občinskega sindikalnega sveta Ribnica je začela pripravljati TRIM STEZO. Ta bo potekala v Mali gori od trikotnika na križišču cest v Črni vrh in kafiljeje za podjetjem RIKO. Od začetne postaje bo steza vodila mimo nove hale kovinskega podjetja, za kafiljejo, nato bo šla ob Čalarkovi ogradi po stari gozdni poti, sekala bližnjico k Francetovi jami in nadaljevala do malih obrtnič, kjer bo sekala novo gozdno cesto v Črni vrh. Nato bo šla po tej cesti ali tik ob njej, skrajšala ovinek skozi Poljančeve smrečice, ponovno sekala cesto in se zopet približala trikotniku, pri katerem je začela. TRIM STEZA bo dolga približno 3.100 m in bo imela 20 postajališč, na katerih bodo izvajali udeleženci razne športne in gimnastične vaje. Na postajališčih bodo postavljene

posebne table, ki bodo v sliki in z besedilom prikazovale, kakšne telesne aktivnosti bo potrebno tam opraviti. Postajališča na TRIM STEZI bodo razporejena tako, da bo prvih pet ali šest postajališč predvidevalo postopno "ogrevanje"; nato bo 8 do 10 postajališč zahtevalo največ naporov, zadnjih 5 ali 6 pa bo za postopno ohlajevanje oziroma popuščanje telesne napetosti. Zdaj smo zaprosili občino, da pridobi soglasje gozdnih lastnikov in gozdnega obrata v Ribnici, da lahko stezo uredimo in uporabljamo. Upamo, da ne bo težav in bodo dovolili ureditev posameznih postajališč. Sama steza je skoraj v celoti trasirana po javnih poteh, razen nekaj sečnic, ki jo zaokrožujejo. Pred otvoritvijo steze bo treba počistiti zasebna smetišča, ki jih je tam precej. Pripravi bo treba tudi okolje TRIM STEZE tako, da bo blagodejno vplivalo na obiskovalce. Prosimo sindikate, naj se zavzamejo za zdravje članov kolektivov in pomagajo pri uresničevanju te koristne zamisli. F. L.



Letošnji državni prvak v motokrosu je Tržičan Jože Zupin. Takole so se v Brezicah poravnali na startu najboljši jugoslovanski dirkači v zadnji dirki za državno prvenstvo: Leno Šostarič, Jože Zupin, Milko Vesenjaj in Andrej Ahačič. (Foto: M. Jaranović)

Šport

RIBNICA - V predtekmi slovenske rokometne lige so rokometašice Ribnice premagale vodečo ekipo ljubljanske lige Kamnik 20:11 (10:7). Za dobro uigrano domače moštvo so igralce: M. Lavrič, T. Lavrič, Rudolf 3, Pahulje 5, Vrtnik 5, Škrabec 2, Abrahamsberg 5, Karp. V nedeljo bodo Ribničanke igralce na turnirju v Črnomlju. (F. L.)

NOVO MESTO - Nogometali Elana so v prvenstveni tekmi ljubljanske podzveze premagali Ihan 3:1. Gole so dali Macele, Sadek in Skulič. (J. P.)

BREŽICE - Na delavskih športnih igrah, ki so jih slovensko sklenili ob občinskem prazniku, je letos nastopalo 72 ekip iz 21 sindikalnih organizacij. V 14 panogah je tekmovalo 350 zaposlenih. V skupni uvrstitvi je bila najuspešnejša IMV, v posameznih panogah pa so zmagali: Kegljanje - Ljudska potrošnja; streljanje z zračno in malokalibrsko puško - IMV; mini golf - Čateške Toplice, pri ženskah: Region; odbojka: VP Cerklje; mali nogomet - OKP Dobova; tenis - občinska skupščina; vlečenje vrvi - Kovinoplast Jesenice; šah - gimnazija. V namiznem tenisu tekmovalja niso končali. (V. P.)

SENTJERNEJ - Ob 10-letnici šolskega športnega društva na osnovni šoli Martina Kotarja v Sentjerneju so pripravili rokometni turnir, na katerem je zmagalo domače moštvo, ki je v finalu premagalo Vavto vas 5:0. Vrstni red: Polet Sentjernej, Vavta vas, Stopiče, Šmarjeta, Dolenjske Toplice in Otočec. Na dobro pripravljenem turnirju so pogrešali ekipe z novomeških osnovnih šol.

NOVO MESTO - V počastitev občinskega praznika je občinska strelska zveza pripravila tekmovalje v streljanju z zračno puško. Med ekipami je zmagal Pionir, med moškimi Židanek s 167 krogi in med ženskami Bračkova s 153 krogi. Najboljši pionir je bil Lavrišek iz Trebnjega s 155 krogi.

NOVO MESTO - Na oktoberskem hitropoteznem šahovskem turnirju je zmagal Tone Škerlj z 12,5 točke. Slede: Milič, Božovič ter Picek in Komej. (J. U.)

NOVO MESTO - Na nagradnem hitropoteznem turnirju je zmagal Milič, ki je imel enako število točk kot Penko, vendar boljši uspeh proti zmagovalcem. Tretji je bil Petkovič, četrti pa Komej. (J. U.)

NOVO MESTO - V nedeljo bo v prenovljeni telovadnici osnovne šole Katja Rupena v Novem mestu občinsko prvenstvo v namiznem tenisu. Računajo, da bodo prišli tudi najboljši igralci iz Sentjerneja in Metlike. Na turnirju, ki se bo začel ob 8.30, bodo igrali tudi najboljši domači igralci. (J. P.)

NOVO MESTO - V dolenjski keglaški ligi je z dvema točkama naskoka zmagalo Novo mesto pred Trebnjim in Krškimi, ki je zbralo 12 točk. Zaradi izenačenosti prvih dveh ekip je bil zmagovalec odločen šele v zadnjem kolu. (J. M.)

NOVO MESTO - Za občinski pokal so se pomerili keglašci v borbenih igrah. Zmagala je Krka z 893 keglij, pred Iskro, ki jih je podrla 786, in Železničarjem s 741 keglij. Nastopilo je 10 ekip. (J. M.)

NOVO MESTO - V soboto, 11. novembra, prva v Ljubljani izbirne tekme pionirski in mladinski v gimnastiki za sestavo slovenske reprezentance, ki se bo pomerila v tradicionalnem dvoboju z Vojvodino. Vodnica Ruža Kovačič bo peljala v Ljubljano naslednje tekmovalke: Jožico Zupančič, Tanjo Furlan, Maco Hočvar in Jasno Dokl. Maja Dokl, ki vadi v Ljubljani, pa bo tokrat prvič nastopila v mladinski konkurenci. (I. J.)

LESKOVEC - V prvenstveni tekmi jesenskega dela zasavske rokometne lige je Leskovec premagal borbeno ekipo Artič 25:12. Najboljši strellec je bil Radi s 7 goli.

KRŠKO - Na občinskem rokometnem prvenstvu za pionirje je zmagal Leskovec, ki je v odločilni tekmi premagal Senovo 6:3. Vrstni red: Leskovec, Senovo, Krško, Podbočje, Brestanica.

BREŽICE - Nogometna tekma med ekipama Brežic in Straže se je končala neodločeno 0:0. To je za Brežičane prva točka, da so izgubili.

atletika

Kje so atleti?

Atletika zveza Slovenije bo tudi letos podelila poseben pokal najboljši slovenski atletski organizaciji - zmagovalcu tekmovalja za "absolutno ekipo prvenstvo Slovenije". Tudi tokrat bo celjski Kladivar prejel lep pokal, saj so njegovi atleti osvojili 1111 točk, kar 235 točk več kot drugouvrščena Olimpija. Na dvanajsto mesto so se uvrstili novomeški atleti z 91 točkami, takoj za njimi pa so Črnomalci, ki so zbrali 33 točk. Letos je tekmovalo 20 najboljših slovenskih klubov, Novomeščani in Črnomalci pa so v "zlati sredini".



Tradicionalna mednarodna speedway dirka v Krškem je privabila nad 10.000 gledalcev. Med močno tujo konkurenco sta se dobro odrezala tudi oba domačina. Na sliki: Janez Nunčič trdno za petimi šveda. Nunčič je bil v končni uvrstitvi med 18 dirkači 12! To je za rezervno kar lep uspeh. (Foto: A. Zeleznik)

LESTVICE

II. ZRL - ŽENSKES

Split	10 9 0 1 129:73 18
Ekonomist	10 8 1 1 116:84 17
Jedinstvo	10 8 0 2 139:108 16
Branik	10 6 0 4 120:104 12
Koka	10 6 0 4 116:107 12
Ivanič	10 6 0 4 101:97 12
Podravka	10 4 2 4 100:104 10
BREŽICE	10 4 2 4 93:97 10
Metalac	10 2 0 8 80:102 4
Bosna	10 2 0 8 102:135 4
Lokomotiva	10 1 1 8 88:149 3
Olimpija	10 1 0 9 11:133 2

II. ZRL - MOŠKI

Vitex	10 9 0 1 148:114 18
Metalac	9 8 0 1 116:115 16
Sloman	10 6 1 3 187:158 13
Zenica	10 6 1 3 171:144 13
Mladost	10 5 1 4 131:135 11
Mehanika	10 5 0 5 185:160 10
Varteks	10 5 0 5 170:158 10
Celje	9 3 1 5 110:98 7
Split	10 3 1 6 242:242 7
SEVNICA	10 3 1 6 157:183 7
Radnički	10 3 0 7 140:171 6
Rovinj	10 0 0 10 99:179 0

SRL - MOŠKI

Šoštanj	11 9 1 1 190:167 19
Rudar	11 8 0 3 152:139 16
Tržič	11 7 1 3 188:162 15
Sl. Gradec	11 7 0 4 196:174 14
RIBNICA	10 6 1 3 174:159 13
Izola	10 5 1 5 163:173 11
Piran	10 4 2 4 121:120 10
Radgona	11 4 1 6 214:233 9
Radeče	11 3 1 7 180:186 7
BREŽICE	11 3 1 7 162:185 7
Ajdovščina	11 2 1 8 158:198 5
Polet	11 2 0 9 175:197 4

I. SNTL - MOŠKI

Sobota	3 3 0 15:5 6
Kemičar	3 3 0 15:6 6
Ljubljana	3 2 1 11:8 4
Kajuh	3 1 2 9:11 3 2
Gradis	3 1 2 9:12 2
Sava	3 1 2 7:12 2
NOVO MESTO	3 1 2 8:13 2
Lendava	3 0 3 5:15 0

Za športne odnose

Medobčinski rokometni odbor zajema območje občin Grosuplje, Ribnica, Kočevje, del občine Ljubljana-Vič-Rudnik in krajevno skupnost Velike Lašče. Odbor vodi različna tekmovalja, usposablja rokometne sodnike in trenerje. Ima še pomožne organe, kot so liga odbor DRL, tekmovalno komisijo, zbor sodnikov DRL in disciplinsko komisijo.

Jesenska tekmovalja v dolenjski rokometni ligi so končana. Tekmovalna komisija je vedno dobro opravljala svoje delo, žal pa ga ni še zaključila, ker iz Grosupljeja in Kočevja niso pravočasno poslali poročil o tekmah, prav tako ne iz Sentvidca. Za to so krivi sodniki in delegati! Ali se delo sodnika konča s prejemom honorarja? To nam bo moral odgovoriti zbor sodnikov dolenjske rokometne lige!

Presenetili so nas Sentvidčani, ki v svojem klubu ne morejo urediti odnosov in upeljati športne navade. Že nekaj let igrajo v DRL, pa še sedaj niso uredili registracij igralcev. Tako se zgodi, da se gledalec sleče in se prelevi v igralca, ker tisti, ki bi moral igrati, na tekmo ni prišel.

Ali tudi v Dobrem polju nimajo več moči, da bi ustvarili ekipo, ki bi lahko uspešno nastopila v DRL? Ali ni žalostno, da ni pri vodilnih telesovzgojnih delavcih volje po taki dejavnosti? Zakaj so tiho? Ne čutijo odgovornosti?

Se bolj žalostno je v Velikih Laščah. Imajo športna igrišča in mladino, ki bi se rada udeleževala v rokometu. Žal ni človeka, ki bi željo mladine uresničil. V ribniškem rokometnem centru menijo, da je samo nezavzetost kriva, da šport po posameznih krajih zaostaja.

Zaradi takega stanja je bila tekmovalna komisija prisiljena preložiti sejo, prav tako pa tudi liga odbor, ki bo imel sedaj sejo 11. novembra.

F. LEVSTEK

rokomet

Izdatne zmage Dolenjcev!

Dolenjske ekipe so imele tokrat srečno nedeljo, saj so samo Sevničani izgubili točki v Zagrebu, vsi drugi pa so zmagali. Če je bilo to za moški ekipi Ribnice in Brežic na domačih igriščih pričakovati, so prijetno presenetile Brežičanke, ki so se iz Bosanskega Broda vrnile z visoko zmago in tako napovedale, da se brežiškim ljubiteljem rokometu v zadnjem kolu obeta še privlačna tekma s trogirskim Ekonomistom, ki se bori za prvo mesto. Sicer pa sta bili zmagi v moški slovenski ligi tudi slovo od jesenskega dela prvenstva.

BOSNA : BREŽICE 13:19
Brežičanke so presenetile v Bosanskem Brodu z izredno čvrsto obrambo in domačinke so izgubile točki, na katere so resno računale.

NAMIZNI TENIS
Prva zmaga Novega mesta
V slovenski namiznoteniški ligi so doslej odigrali že tri kola. Novomeščani, ki so doma izgubili proti slabemu Gradisu, so nadoknadili spodrsnjaj z zmago proti Kajuhu v Ljubljani. Sicer pa je letos liga bolj izenačena kot prej, ker najboljšie ekipe teknujejo v zvezni ligi. Novomeščani imajo tako med osmimi klubi v slovenski ligi dosti možnosti za uvrstitev v sredino razpredelnice, če bodo le dovolj vestno vadili.

Kajuh : Novo mesto 3:5
Ceprav Somrak ni premagal vseh nasprotnikov in čeprav Zabkar - kot navadno - spet ni dosegel nobene točke za Novomeščane, je Novo mesto vseeno zmagalo v Ljubljani. Razigran se je namreč Kapš, ki je premagal vse tri Kajuhove igralce, preostali dve točki pa je prispeval Somrak. To je bila prva zmaga Novomeščanov, ki bodo imeli v tem kolu težko pot h Kemičarju v Hrastniku.

Kapš je premagal Trupeja 2:1, Usenika 2:1 in Kralja 2:1. Somrak je premagal Kralja 2:0, Trupeja 2:1 in izgubil z Usenikom 2:0. Zabkar je izgubil z Usenikom 0:2, s Kraljem pa 1:2.

NOVO MESTO - V počastitev občinskega praznika je bil v osnovni šoli na Grmu prvi medrepubliški go turnir, na katerem so zmagali v prvi skupini Koncer z Reke, v drugi Marčetič iz Ljubljane in v tretji Filjak iz Popoveca.

BREŽICE : RADEČE 16:12
Gosta megla je sicer ovirala igro, a tokrat ni rešila Radečanov. Lani so namreč gostje v Brežicah dobili točko, ker so se na igrišče spustili hrošči in tako popolnoma zavrli brežiške nasprotna napade. Vrtar Skočaj, Zagode in Gorišek imajo največ zaslug za zmago domačih, ki je bila težko pribrojena. Ob polčasu je bil namreč rezultat še 6:6 in v 45. minuti so Radečani ponovno izenačili!

Brežice: Skočaj, Rožman, Rovanič, Štangelj, Buzančič, Bosina 2, Božič 1, Zore 3, Vervega, Gorišek 7, Zagode 2, Avsec. V. P.



MED PRITLIKAVCI IN VELIKANI - Od 12 do 63 let stari šahisti-drugokategorniki igrajo na turnirju v Kočevju, ki se je začel pred kratkim. Izmed 18 udeležencev bosta dobila prvo kategorijo dva. Na turnirju so zastopani od pionirjev in mladincev do odraslih in celo dva upokojenca. V prvem kolu so zmagali Savič, Radovič, Malnar, Mirko Čuk, Bojan Mohar, Žilevski in Karel Mohar, remizirali pa so Vidrih, Kirasič, Podkoritnik in Janež. (Foto: J. Primc)

P. Vujčić: »Če grem jaz, bo v dveh mesecih prisilna uprava«

S čim si je Peter Vujčić, pobegli direktor Beti, zapravil zaupanje volivcev? – Skupaj z Macarolom, Jankovičem, Škafarjem, Štefaničem in Brajerjem je osumljen različnih kaznivih dejanj – S svojim početjem je močno oškodoval družbo, hkrati pa se je sam okoriščal

Pri preiskovalnem sodniku novomeškega okrožnega sodišča teče preiskava zoper pobeglega direktorja metliške Beti Petra Vujčića, Rada Macarola, zdaj upokojenca, prej pa komercialnega direktorja in ljubljanskega šefa predstavnosti, Jožeta Jankoviča, direktorja finančnega sektorja v Beti, in še zoper Jožeta Škafarja, Martina Štefaniča in Cirila Brajerja.

Vujčića, Macarola in Jankoviča utemeljeno sumijo, da so hudo zlorabili pooblastila: kot odgovorne osebe so uporabljali listine z neresnično vsebino in tako protipravno pridobivali od skupnosti devize in v tujini ustvarjali nedovoljene sklade.

Ko so se leta 1969 odločili za nove investicije – krepirnico in barvamo v Metliki – so se dogovorili, da bodo del kredita, ki so ga najeli v tujini in za katerega niso imeli dovolj deviz, da bi ga odplačali, odplačevali z devizami, ki jih bodo protipravno in skrivaj ustvarjali v tujini, da bodo po višjih cenah plačevali uvožene surovine.

Globalna devizna kvota je namreč namenjena samo uvozu reprodukcijskega materiala. Sicer pa si morajo delovne organizacije zagotoviti za investicije lastne devize ali pa najamejo kredite pri bankah. Beti je s poslovanjem, za kakršnega se je odločila trojica osumljenih, odtegnila jugoslovanski skupnosti iz globalne devizne kvote 335 milijonov italijanskih lir, 400 tisoč švicarskih frankov in 500 tisoč nemških mark. Tako je naredila družbi veliko škodo, hkrati pa mnogo prispevala k slabi devizni bilanci Jugoslavije v letu 1970 in 1971.

Mirne duše lahko zapišemo, da so bili oškodovani na ta način vsi potrošniki, torej tudi delavci Beti, ki so morali metliško blago plačevati znatno dražje, kot bi sicer smelo biti.

bo je podpisal Vujčić in se zavezal, da bo Beti 550.000 dolarjev in vse obresti odplačala v petih letih z razlikami v povečanih cenah surovin. Tako si je podjetje do 31. marca letos ustvarilo pri italijanski firmi protipraven sklad v znesku blizu 309 milijonov lir. Holandska firma Neveda, za katero je Beti prevzela zastopniške posle pri nas, pa je nakazala provizijo namesto v Jugoslavijo firmi v Trstu: tako je Beti spet ustvarila nedovoljen sklad več kot 10 milijonov lir.

Vsa trojica osumljenih je tudi sklenila najeti v tujini devizni depozit. Obresti in provizijo, ki jih niso mogli plačati, ker niso imeli dovolj lastnih deviz, so odplačevali z nezakonitimi razlikami v višji ceni surovin, ki so jih uvažali.

Vujčić, Jankovič in Škafar, direktor Izolita iz Ljubljane, so v preiskavi zaradi utemeljenega suma zlorabe pooblastil v gospodarstvu, ker so uporabili listine z neresnično vsebino in ustvarili nedovoljen sklad v državi. Vujčić in Škafar sta se namreč zmenila, da bo Izolit preko banke prodal Beti devize iz svoje retencijske kvote po višji ceni od uradne. Banka naj bi to storila tako, kot je predpisano, razliko pa naj bi Beti plačala za izolacijska dela, vendar pa so bili v pogodbi o teh delih lažnivi podatki. Beti je tako na črno kupovala devize, Izolit pa si je protipravno ustvaril premoženjsko korist.

Podkupnine in okoriščanje

Vujčić, Jankovič in Macarol so osumljeni jemanja podkupnine, ker so od firme Italcommerce dobili zlate ure – vsaka je bila vredna okrog 2500 dinarjev – zato, ker so ob uvozu opreme in strojev prijavi manjšo vrednost, da bi se izognili plačili carinskih dajatev.

Vujčić, Jankovič in Štefanič so osumljeni tudi grabeža, ker so se zmenili, da bodo hišo v Metliki, v kateri je stanoval Vujčić, za nizko ceno prodali Vujčiću.

Štefanič je podpisal pismo, ki so ga poslali Komunalnemu podjetju Metlika in so z neresnično navedbo, da bodo potrebovali hišo za potrebe tovarne, prisilili, naj podjetje vrne Beti hišo iz svojega stanovanjskega sklada. Te poteze očitno kažejo, kako je Vujčić sicer rad govoril, da se razdaja za tovar-

no, pri tem pa le ni pozabil na osebno okoriščanje. Knjižna vrednost hiše iz leta 1966 je bila namreč blizu 120 tisoč dinarjev, Beti pa jo je svojemu direktorju prodala globoko pod ceno – za 48 tisočakov. Sumijo, da je tako ceno predlagal Vujčić, ki hiše tudi ni kupil na dražbi, kot je z zakonom predpisano. Ko so se mu začela majati tla pod nogami, je skušal hišo prodati – nazaj Beti. Res je vanjo vlagal, toda zdaj je zanjo zahteval kar 460.000 dinarjev! Vujčić je dal tudi samovoljno premakniti ograjo okrog te hiše, tako da si je pridobil 300 kvadratnih metrov družbenega zemljišča, in si dal na račun tovarne asfaltirati pot do hiše, za kar je morala tovarna plačati novomeškemu Cestnemu podjetju 4.538 dinarjev.

300-krat za vikend

Vujčić je prodal tovarni vikend, ki ga ima zraven počitniškega doma Beti v Seči. Zanj je dobil 150.000 dinarjev, ko pa je kupoval zemljo in zgradbo, je plačal za vse le 500 dinarjev, kot je zapisano na pogodbi, overjeni leta 1966. Res je, da je moral Vujčić vikend obnoviti, vendar je s prodajo zaslužil 300-krat toliko, kot je pet let pred tistim zanj plačal!

Preden je s pobegom v Avstrijo storil še zadnje zavržno dejanje, je v Ljubljani kupil hišo na Mariborski 7 za 420.000 dinarjev. Hišo je kupil lani decembra, prepis pa je bil narejen letos poleti: kot kupci so se pojavili žena in otroci, pogodbeni cena pa je bila zdaj le še 250.000 dinarjev. Hišo so plačali z gotovino, vendar pa bi se s prenizko ceno spet izognili davkom: občinska skupščina Bézigrad je potem ocenila hišo na 397.000 dinarjev, kar je bila osnova za plačilo prometnega davka.

Ko je Vujčić pobegnil v Celovec, je pustil svaku mercedes 220 S, v domovino pa je vrnil tudi ford taunus 17 M. Oba avtomobila, vredna najmanj 200.000 dinarjev, sta zdaj začasno zasežena.

Peter Vujčić, ki živi zdaj v Celovcu v vili v Sonnengasse in se vozi z najnovjšim mercedesom automatic, torej ni ostal revež. Kako absolutistično si je predstavljal vodenje podjetja, kaže zapisnik s seje delavskega sveta 2. junija lani. Takrat je rekel: „Nimam zaupanja v samoupravljanje...“ in zraven postavil pogoje, pod katerimi je voljan ostati. Izsilil je pooblastilo, da sme sam sprejemati sklepe o suspensu (odpustu ljudi) v roku 24 ur! Ko so tak sklep sprejeli, so zraven zapisali, da je njihov cilj: v čim krajšem času zagotoviti 1.200 dinarjev zaslužka za vsakega zaposlenega...

Sojenje v odsotnosti?

„Če grem jaz, bo v dveh mesecih prisilna uprava!“ je grozil Peter Vujčić delavskemu svetu in lagal vsemu kolektivu. Preiskava zdaj dokazuje, s kakšnimi dejanji si je zapravil ugled in kako je izgubil zaupanje kolektiva in volivcev, ki jih je zastopal v slovenski skupščini.

Nekdanji direktor, ki je imel polna usta obljub o žrtvovanju in samoopovedovanju, si je s čednim kupčkom zagotovil mirno življenje v tujini, ker ni imel poguma počakati, kako se bo v naslednjih tednih razvozlala preiskava, ki zdaj teče pri preiskovalnem sodniku v Novem mestu. Če se ne bo vrnil domov, mu bodo sodili v odsotnosti.

J. SPLIČAL

Če ni doma, otrok uhaja

Nekaj tolpic mladih prestopnikov so v Črnomlju hitro odkrili – V četvorkah so bili večinoma pobje, ki so prepuščeni samim sebi

Zadnje čase so črnomaljski mladoletniki povzročili občanom, staršem, šoli in milicnikom precej preglastic. Zbrani v četvorke so povzročali škodo, ki jo bodo seveda plačali starši, še prej pa bo najbrž vsakdo deležen temeljite pridige. Septembra si je taka skupina izbrala za tarčo prometno ogledalo v Loki. Me-

mestu, dokler ni zmanjkalo benzina. Zadnje poglavje je skupina takih prestopnikov naredila v šoli, ko so sošolcu iz žepa vzeli denar ter si nakupili igrač in cigaret.

Vse skupaj ni prestopništvo huje vrste, jemati ga je bolj za objestnost fantov, ki so v praksi preizkusili, kar vidijo vsak dan v filmih in berejo v stripih. Toda običaj je tak, da po prvem uspelem podvigu poizkusijo še drugič. Zeljijo si vedno več in stopnja kriminalna narašča. Iz takega fantiča kaj lahko postane iztrjen človek.

In kje je vzrok za to, da mladoletno prestopništvo v Črnomlju narašča? Komandir postaje milice Bruno Likar meni:

„Starši bi se morali bolj brigati za otroke. Premalo časa jim posvetijo največkrat zaradi pretirane želje po čim večjem standardu. Ko tak oče izve za prestopke svojega fanta, bi dal vse, kar ima, da se to ne bi zgodilo. Prepoznati v takih skupinah pa so tudi otroci iz neurejenih družin, predvsem takih, kjer je vsak dan na mizi alkohol. Vsekakor pa na doraščajočo mladino zelo slabo vpliva šund v filmih in v tisku. Po mojem imajo tudi uč-



tali so vanj kamenje, dokler ni bilo popolnoma razbito. Škode je za 1800 din, spravi pa je v nevarnost tudi ljudi in premoženje, ker cesta ni bila pregledna.

Oktober je druga skupina fantalnov razkrila barako črnomaljske strelske družine, poškodovala mizo in deske, kar bo spet starejši veljalo 5000 dinarjev. Isti pobje so vlomili še v Grahkovo barako na Čardaku, kjer imajo spravljeno orodje za gradnjo hiše. Od tam so odnesli sunko, kruh in tranzistor. Potem so na Kolodvorski cesti in drugod pred hišami jemali prislonjene mope-de in se „drljčkali“ z njimi po

para grafi

telji premalo pooblastil nastopati strože. Zajeziť tovrstno prestopništvo bo nujno in to s skupnimi močmi. Starši, šola, socialna služba, patronaža in milicniki bi morali sodelovati veliko bolj kot doslej.“

R. BACER

KRONIKA NESREČ

OTOČEC: V KOLONO – 2. novembra je pri Otočcu stala kolona vozil. Iz ljubljanske strani se je pripeljal Ilija Čičak iz Kopa in trčil v zadnji avto v koloni, ki je bil last Anteja Dujmoviča iz Bihača. Škode je za 2.500 dinarjev.

METLIKA: S PRIKOLICO – Jože Slobodnik iz Vidovičev je 3. novembra ustavljal ob robu Vinogradniške ceste v Metliki. Prehitel ga je začel tovornjak s prikolico, ki ga je vozil Črnomalčan Anton Kramarič. Med prehitenjem je z zadnjim delom prikolice zadela osebni avto, potem pa ustavlil tovornjak. Ta pa je začel drseti po klanci navzdol in porinil osebni avto v betonsko ograjo, da je škoda za 8.000 dinarjev.

ČRNOMELJ: BREZ DOVOLJENJA – 5. novembra je Boris Ivančič iz Črnomlja, ki nima vozniškega dovoljenja, na Kolodvorski cesti v Črnomlju s kolesom zadel ob pločnik, avto pa je zaneslo na levo v betonski zid in potem še v avtobus ob robu ceste. Škode je za 40.000 din, Ivančič ter sopotnika Petra Englara in Marjana Krapeža iz Črnomlja pa so odpeljali v novomeško bolnišnico.

NOVO MESTO: V KOSTANJ – 5. novembra dopoldne je med vožnjo zaneslo kombi Osmana Karabagija, ki ga je vozil po Prešernovem trgu Raki Rišit, iz Zelinj pri Tetovu. Škode je za 3.000 dinarjev. Voznik ni imel vozniškega dovoljenja.

METLIKA: V MEGLI – 5. novembra dopoldne sta se v megli opazili vozila, ki sta ju šofirala Jože Pavlovič iz Drašičev in Jože Kabur iz Metlike. Nesreča na cesti Bratstva in enotnosti v Metliki je veljala 4.500 dinarjev.

OTOČEC: PO SREDINI – 5. novembra zvečer je Zagrebčan Božidar Gramozak peljal do Otočca proti Kronovemu po cesti II. reda. Po sredini ceste je pripeljal neznan voznik, opazil Zagrebčanov avto in odpeljal naprej. Škode je za 600 dinarjev.

VAVTA VAS: ZLOMLJEN DROG – Jože Avguštin s Podturna se je 1. novembra dopoldne peljal skozi Vavto vas v avtomobilu, ki je imel priključeno prikolico. V Vavti vasi se je priključni drog odlomil, da je prikolico zaneslo na levo v osebni avto Franca Kirarja iz Hrvaškega broda. Škode je za 1.000 dinarjev.

ČRNOMELJ: PESEC NA TLEH – Ljubljane Alojz Klander je 1. novembra dopoldne na Belokranjski cesti v Črnomlju zbil po tleh Jova Zvonarja, čeprav je močno zaviral. Zvonar, ki je nenadoma prečkal cesto, si je pri padcu poškodoval roko, nogo in obraz. Na avtomobilu je za 300 din škoda.

MEDVEDJEK: PREHITRO – 1. novembra zjutraj je Kamničan Leopold Pečjak na Medvedjeku ustavlil svoj avto, vanj pa je trčil Jože Krmelj iz Preske pri Medvodah. V Krmeljev avto je takoj nato trčil še Franc Zagar iz Tunjca. Škode je za 9.000 dinarjev. Nekaj minut pozneje

je iz nasprotni smeri pripeljal ljubljane Peter Selakovič. Tudi ta je ustavlil, za njim pa je pripeljal Jože Lužar iz Planine in trčil v Selakovičev avto. Škode je za 6.000 dinarjev.

BIČ: V POLTOVORNJAK – 1. novembra zjutraj je pri Biču Stanislav Plazar iz Kranjske gore dohitel kolono vozil in zato s svojim poltovornim avtomobilom ustavlil. Vanj pa je trčil Alojz Klemenčič iz Ljubljane in naredil za 4.000 dinarjev škodo.

MEDVEDJEK: NEKDO JE MAHAL – 1. novembra zjutraj je Novomeščan Dr. Andrej Baraga v gosti megli opazil, da mu pri Medvedjeku nekdo maha, naj ustavi. Ko je ustavlil, je v njegov avto trčil s osebnim avtomobilom Matija Šneler iz Črnomlja. Škode je za 3.000 dinarjev.

RAČJE SELO: ČEPRAV JE USTAVIL – 2. novembra zjutraj je Rudi Grmčevšek iz Trebnjega vozil tovornjak iz Račje sela proti Trebnjemu. Po klanci navzdol mu je naproti pripeljal s osebnim avtomobilom Jože Novak iz Blata. Grmčevšek je ustavlil, kljub temu pa je osebni avto med srečanjem zaneslo v tovornjak. Škode je za 3.500 dinarjev.

DOL: SLABOST ZA VOLANOM – Ljubljane Herod Šerfajčić se je 2. novembra peljal od Mirne proti Trebnjemu. V Dolu ga je obšla slabost, zato je izpustil volan, avto pa je trčil na levo v židno ograjo. Škode je za 20.000 din.

DVOR: MOPED IN AVTO – 31. oktobra sta trčila na Dvoru mopedist Mirko Vidmar z Jame pri Dvoru in Jože Ban z Dvora, ki se je peljal z osebnim avtomobilom. Škode je za 2.500 dinarjev.

NOVO MESTO: EKSPRES IZ NIŠA – 1. novembra dopoldne je pri bencinski črpalnici na cesti herojev Mariborčan Anton Gregorčič zmanjšal hitrost. Avtobus niškega registra, ki ga je vozil v prekratki varnostni razdalji Tomislav Blagojevič, se je zaletel v osebni avto, da je škoda za 2.500 dinarjev.

SKOK PRED AVTO

V ponedeljek zjutraj se je Anton Krevs z Dol. Kamenc peljal po novomeški ljubljanski cesti. Pri Pionirju mu je nenadoma skočil pred avto 21-letni Blaž Bradarič iz Tesliča, začasno stanujoč v Novem mestu. Krevs je sicer močno zavril, vendar je Bradariča zbil po cesti. Mladenič se je poškodoval po glavi in desni nogi in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico.

OBVISEL NA STEBRU

Zadnjega oktobra zvečer je ljubljane Marjan Trebiš pripeljal po cesti Brestanica-Sevnica do Brezovega. V ostrem, toda preglednem desnem ovinku ga je vrglo v vrtno ograjo, tako da jo je podrl, potem pa obvisel z avtomobilom na njenem stebru. Poškodovanega voznika so odpeljali v celjsko bolnišnico, škoda pa je za 10 tisočakov.

POTA IN STRA

Dežurni poročajo

UPIRAL SE JE – 31. oktobra so morali prometni milicniki pridržati Blagoja Napola iz Kočanov, ker se je drzno in neprimerno obnašal in upiral milicnikom na avtomobilski cesti, ko so nadzorovali promet. Prijavili so ga sodniku za prekrške.

KAVBOJSKI PRETEP – 2. novembra okrog 23. ure so iz bifeja Gadova peč v Bršlino poklicali na pomoč milicnike. Stepli sta se skupini Ciganov ter drugih gostov. Pretep je bil tako silovit, da so uničili za 5.000 dinarjev inventarja, milicniki pa so prijeli Janeza Kovačiča iz Zabajka.

SKOZI OKENCE – 3. novembra je nekdo vlomil v osebni avto Alojza Selaka iz Novoga mesta. Avto je bil parkiran pri gostišču Pugalj v Ždinji vasi, neznanec pa je prišel v notranjost tako, da je vlomil skozi okence. Na avtomobilu je za 100 dinarjev škoda.

12 KOKOŠI – Luciji Mušič iz Mirne peči je nekdo v noči na 31. oktober ukradel iz hleva 12 kokoši.

PRI VODNIJAKU – Francu Bevcu iz Novoga mesta je neznanec odpeljal z dvorišča restavracije „Pri vodnjaku“ moped NM 55-714.

DENAR NAZAJ – Marjijo Pange iz Cegelnice je 4. novembra nekdo okradel v trgovini KZ v Bršlinu. Milicniki so ugotovili, da je tatič mladoletni M.B. Ukradenih 400 din so vrnil lastnici.

DO IZTREZNITVE – Žužemberški milicniki so 5. novembra zvečer pridržali do iztreditve Ivana Smoliča iz Dobrave pri Dobrniču. V gostilni Kmetijske zadruge v Žužemberku se je pretepal, lotil pa se je tudi milicnika, ki so ga klicali na pomoč. Prav tako se je nasilno obnašal na oddelku milice. Prijavili ga bodo javnemu tožilcu.

V GOSTI MEGLI Množično trčenje

8 avtomobilov v klobčiču

1. novembra ob 7.25 je bila na Medvedjeku huda prometna nesreča, v kateri je trčilo kar 8 osebnih avtomobilov. Škode je bilo za 14.300 dinarjev.

Ljubljane Anton Mikel se je peljal proti Zagrebu in zmanjšal hitrost, ker je pred njim počasi vozila v klanec kolona vozil. Ana Oražem z Vinice pri Ribnici v gosti megli ni pravočasno opazila Mikhlova avtomobila in je trčila v njegov zadnji del. Jože Strojnik iz Ljubljane, ki je trčenje opazil, je zavil na levo, vendar pa je tedaj pripeljal naproti Avgust Vidovič iz Kotor Varoša. Avtomobila sta trčila, takoj nato pa je vanju trčil še Janez Zibera iz Krškega. V gosti megli sta klobčič na cesti pravočasno opazila ljubljane Anton Naglič in Dimitar Gligorov, vendar je za njima pripeljal Franc Avsec, trčil v Gligorov avto in ga porinil v Nagličevega. Avševa sopotnica Mima Satler iz Ljubljane se je težko poškodovala, Avsec in potniki v Ziberinem avtomobilu pa laže.

Milijoni v tujini

V prvi polovici leta 1969 je trojica, kot smo 3. novembra izvedeli od predstavnikov tožilstva, okrožnega sodišča in uprave javne varnosti, sklenila z italijansko firmo Italcommerce v Trstu pogodbo o najemu 950.000 dolarjev posojila z 208.500 dolarji obresti. Pogod-

ČRNI GRADITELJI

V ponedeljek je na novomeški postaji milice prijavi poslovodja trgovine kmetijske zadruge iz Stopič, da so neznanici med petkom in ponedeljkom ukradli kolobar betonskega železa premera 10 mm, ki je bil težak 80 kilogramov. Za črni graditelji, ki so čez praznik tako nujno potrebovali železo, poizvedujejo.

MARTINOV SE BLIŽA

Leopoldu Šterju iz Češke vasi je neznan tat v nedeljo popoldne ukradel 13 kokoši in ga oškodoval za 650 dinarjev. Če bo vsak dan pojedel dve, mu bo zadnja ostala prav za viniki praznik – Martinovo, ko bo lahko pečenko zalil z novim vinom. Če se mu ne bo kost prej zataknila v grlu...

CEMENTNINAR KERIN IZ PODBOČJA:

Kdo je goljufal družbo?

Uprava javne varnosti Celje: prijava tožilcu zaradi suma kupčevanja s tujo valuto in postopek zaradi suma davčne utaje!

Cementninar Karel Kerin iz Podbočja je v pismih bralcev 26. oktobra trdil, da je bil naš list netočno informiran, ko je pisal o njegovem „Dvojnem obrazu obrtnikov“. Pojasnjeval je sicer, koliko je dal državi in kako se 16 ur na dan trudi in dela – a ni zavrnil nobene izmed trditvev iz tega članka.

Uprava javne varnosti iz Celja nam je, da bi bili bralci točneje obveščeni, pokazala kazensko ovadbo, ki so jo 10. oktobra letos poslali javnemu tožilcu. Kerina so prijavi brežičkemu tožilcu „zaradi suma kupčevanja s tujo valuto“. Hišna preiskava je namreč pokazala, da je imel Kerin doma 3.450 nemških mark, 3.850 avstrijskih šilingov in

5.000 lir. Vse to so mu zasegli in devize predali tožilstvu.

Prav tako so v hišni preiskavi našli pri cementninarju Kerinu v Podbočju 250.000 dinarjev. Preiskavo so delavci celjske uprave javne varnosti naredili skupaj s krškim davčnim inšpektorjem – v preiskavi so našli toliko denarja (ki pa ga niso zasegli), da je utemeljen tudi sum davčne utaje. Prav tako so, kot smo

poročali, pri Kerinu našli tudi izpiske celjske podružnice ljubljanske banke: uprava javne varnosti je po izpiskih ugotovila, da ima Kerin na deviznem računu 2.900 mark.

Kerin trdi, da je njegova hiša stara 106 let, da je tako, da ni vredna stanovanja za kulturnega človeka... To je morebiti res, toda res je tudi to, da so v hišni preiskavi v prav tej hiši našli 250.000 dinarjev – več, kot je Kerin prijavi! Promet! – in obilico deviz. Ni bilo torej vse pošteno, trdi UVJ Celje: kazenska ovadba javnega tožilcu je že izročena, postopek zaradi suma davčne utaje pa je tudi v teku...

Solidarnost bo kmalu na tehtnici

Že jutri dosegljivo to, kar so sosedje v Krškem in drugih občinah novo-meške skupnosti zdravstvenega zavarovanja že izglasovali

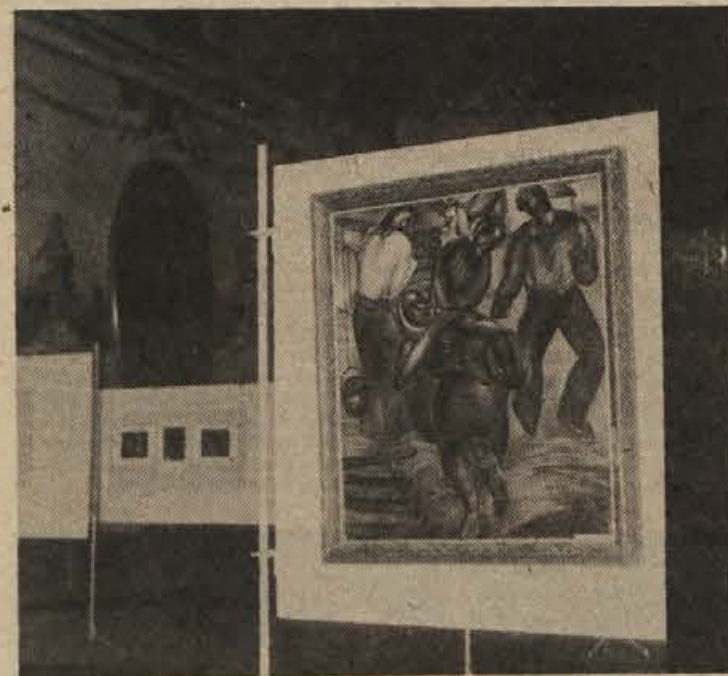
Delavce in kmete v brežiški občini čaka 19. in 20. novembra odločilna preizkušnja. Izid referenduma bo pokazal, če bodo solidarnosti v besedah sledila dejanja, če smo pripravljeno posnemati zgled novo-meške skupnosti zdravstvenega zavarovanja, kjer kmetje že uživajo enako zdravstveno varstvo kot zaposleni. Enakost pred zdravnikom in v lekarni bo omilila težavne razmere v marsikateri kmečki hiši, kjer spremljajo bolezen številne druge naloge.

Referendum bo pokazal, kakšna je naša skupna pripravljenost povrniti kmetu del bremena, ki ga je nosil v medvojni in povojnih letih. Po osvoboditvi je bil kmet tisti, na čigar ramah je sponela zgraditev industrije, potrebne za gospodarski napredek mlade države. Zdaj je čas, da se mu oddolžimo za to. Glasovanje za izenačenje zdravstvenega varstva in združitve delavskega in kmečkega sklada je korak na poti do nacionalnega zavarovanja vsega prebivalstva, ki je naš končni cilj.

Vsakdo se bo najprej vprašal, koliko bo moral prispevati za kmeta. Za brežiško občino pomeni to za 0,45 odst. zvišano prispevno stopnjo za zdravstveno zavarovanje. S tem bi delavci zbrali 747 tisoč dinarjev, občinska skupščina pa bi primaknila 307 tisočakov. Skupaj torej nekaj nad milijon dinarjev.

ZALOGE PESKA ODKRIVAJO

Ekipa Geološkega zavoda iz Ljubljane raziskuje v okolici Globokoga nova nahajališča kremenčevega peska. V vrtnah na Pišembregu, na Malem vrhu in v Slopnem so našli zadostne količine te surovine. Tako se načrtno pripravljajo na čase, ko bo rudnik začel izkoriščati bogate zaloge v svojem okolišju.



V Posavskem muzeju je že nekaj tednov odprta razstava likovnih del s kmečko tematiko. Prikazuje nam likovno ustvarjanje nekatere vidnejših slovenskih umetnikov med obema vojnima, posvečena pa je 400-letnici hrvaško-slovenskega kmečkega upora. (Foto: Jožica Tepepy)

NOVO V BREŽICAH

V SOBOTO bo v Brežicah delovno in prijateljsko srečanje vseh, ki se v Posavju ukvarjajo z amaterskim gledališkim snovanjem. Ustanoviti nameravajo področni odbor Zdruga gledaliških skupin Slovenije. Odbor bo skrbel za repertoarno politiko in vzgojo amaterskih gledaliških skupin. Že spomladi bo organiziral področno srečanje gledaliških skupin, na katerem bodo izbrali skupino za republiško srečanje.

SEDEMČLANSKA KOMISIJA za pripravo družbenega dogovora o kadrovski politiki se je v petek zbrala na prvi seji. Komisijo vodi tajnik občinske skupščine Miroslav Kambič. Osnutek dogovora, ki ga je komisija že pripravila, bodo do 15. decembra obravnavali v delovnih organizacijah. V njem bo med drugim zapisano, da so na vodilna mesta lahko promovirani le tisti, ki so se izkazali z uspešnim vodenjem.

V PONEDELJEK so se v prosvetnem domu sestali direktorji delovnih organizacij s člani pripravljalnega štaba za referendum, na katerem bodo zaposleni glasovali za izenačenje zdravstvenega varstva delavcev in kmetov. Ob tej priložnosti so sprejeli vrsto nalog in dolžnosti za uspešno organizacijo referenduma v občini.

V podjetjih kažejo precej razumevanja, saj se delavec in kmet že nista odtujila. Ponokod je zaposlen šele prvi rod, velik del zaposlenih živi doma na vasi, ti pa še kako dobro poznajo težke razmere, ki jih bolezen v družini še poslabša. Najhuje je tam, kjer so pri hiši brez mlad

Umetnica bo nocoj med nami

Nocojsnje srečanje s pianistko Oksano Jablonsko bo za Brežice redok kulturni dogodek. Slavna sovjetska pianistka je začela svojo kariero kot čudežni otrok. Klavir je njen nepogrešljivi spremljevalec od petega leta dalje.

V svetu poznajo Oksano Jablonsko od njenega nastopa na velikem mednarodnem tekmovanju 1963 v



Pianistka Oksana Jablonskaja

Parizu. Predstavila se je kot zrela umetnica in osvojila drugo mesto. Na slavnostnem koncertu nagradencev v dvorani Champs Elysees je bila deležna visokih priznanj francoskih kritikov.

Dve leti pozneje je v hudi konkurenci zmagala v Rio de Janeiru.

dih delavnih rok, kjer so se otroci odselili v mesta in kjer zemlja ne daje več za dostojno preživljanje. Kmečki ljudje si ne upajo v bolnišnično pravočasno, in ker prihajajo na zdravljenje hudo bolni, morajo odležati dlje kot drugi, to pa spet ni poceni.

J. TEPEPY.

Predsednik žirije pianist in dirigent Sienkiewicz jo je posebej pohvalil. Dejal je, da je Beethovnov IV. klavirski koncert igrala tako plemenito in tehnično tako briljantno, s tolikimi ritmičnimi in oblikovnimi čutom, da si preprosto ni mogoče zamisljati boljše izvedbe.

Oksana je 1969 sodelovala na dunajskem Beethovnovem tekmovanju in se med 78 nastopajočimi povzpela na drugo mesto. Umetnica veliko nastopa v Sovjetski zvezi. Živi v Moskvi, kjer poučuje klavir na konservatoriju. Slovenskemu in jugoslovanskemu občinstvu se je že nekajkrat predstavila. Bila je vsakokrat topla sprejeta.

Piščani so slavili

V Piščah je bila 4. novembra pršna slovesnost. V preurejenem gasilskem domu so se domačini s kulturnim sporedom pridružili praznovanju občinskega praznika. Vaščani so končno le dobili dostojen prostor za sestajanje in kulturne prireditve. Za ureditev notranjosti doma so prispevale denar vse organizacije, krajevna skupnost in posamezniki. Občinski odbor Rdečega križa, Trgovsko podjetje Krka in temeljna kulturna skupnost. Piščani že razmišljajo o doizdavi gasilskega doma, da bodo imeli prostor za novi gasilski avtomobil, pozneje pa nameravajo napeljati v dom centralno ogrevanje iz šole.

O pismu v garniziji

Osnovne organizacije cerkljanske garnizije so obravnavale pismo predsednika Tita in izvršnega biroja CK ZKJ. Pri delu se to odraža v akciji za večjo borbno pripravljenost enot. V garniziji so medtem sprejeli v vrste Zveze komunistov tudi več novih članov, takih, ki so že do sedaj pokazali privrženost revolucionarnemu duhu. Organizacije v garniziji so kritično razmotrile minulo delo in sprejemajo naloge, ki zelo natančno opredeljujejo odgovornost slehernega člana ZK.

M. JARANOVIC

Odvzem krvi

Rdeči križ Slovenije prosi vse krvodajalce v Brežicah in okolici, da se oglašijo na občinskem odboru Rdečega križa in mu sporočijo, kateri dan želijo priti na odvzem krvi. Na brežiškem področju bo krvodajalska akcija 27. in 28. novembra.



„Iznanci so bili žrtve načrtnega okupatorjevega nasilja,“ je na prvi seji medobčinske sekcije za izgnance iz Posavja in Obsoletja razlagal dr. Tone Ferenc, ki je pred leti v Brestanici uredil in zbral obsežno gradivo o slovenskih izgnancih v letih 1941-1945. „Zadnji čas je, da te ljudi drugače obravnavamo in da leta izgnanstva upoštevamo tudi novi zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju,“ so menili člani sekcije. Njihove zahteve je podprl tudi medobčinski svet ZK Posavje na seji 2. novembra.



V Leskovcu gradi Pionir sodoben obrat za predelavo grozdja za proizvodnjo in trgovsko podjetje Agrokombinat Krško. Gradbena dela bodo končana ta teden. Predelovalno klet bodo začeli takoj opremljati, saj stroji že čakajo. (Foto: Jožica Tepepy)

S trdno voljo

do vode in cest

V krajevno skupnost sta zaprežena komaj tri mesece Ivan Abram kot predsednik, Branko Čuk kot podpredsednik. Časa za uvajanje nista imela. Delo ju je potegnilo v svoj vrtnec sredi uredništev dolga pričakovanih načrtov. Tisti čas so v Kostanjevici dokončevali glavne vodovodne objekte, napeljivali vodo v okoliške vasi, v mestu pa kanalizacijo.



Branko Čuk: „Ko človek vidi, koliko se naši hribovci trudijo za napredek, se ne more več upreti dolžnostim.“

Tovariš Čuk je porabil polovico dopusta za krajevne zadeve, predsednik pa je marsikaj opustil delo na domači kmetiji, da je lahko opravil dolžnosti do krajevne skupnosti. Kostanjevica beleži letos ogromen napredek. Kanalizacija jo bo veljala 850.000 ali 900.000 dinarjev, vodovodno omrežje pa 1,8 milijona dinarjev. Za vodovod bo občinska skupščina dodala 600.000 dinarjev, drugo pa podjetja in gospodinjstva. Za kanalizacijo bo prevzela levji delež stroškov občina.

Zdaj delajo vodovodno zajetje v Orehovcu. Tudi tam sami ne bodo mogli plačati vsega. Prebivalci Vrba in Vrtače si urejajo ceste, da bo v njihove nedostopne kraje lahko pripeljal avto. Ljudje so se s tako hito vrgli na delo, da so celo pšenico pustili v kozoletih in šli kopat na ceste. Pri krajevni skupnosti uživajo podporo, ki jim daje še večji delovni polet, ob katerem tudi občinska skupščina Krško ne bo stala ob strani.



Ivan Abram: „Kostanjevica je dobila avtomatsko telefonsko zvezo, kanalizacijo in vodovod, ostane samo še asfalt. Nanj računamo prihodnjo pomlad.“

V KRŠKI OBČINI ZA DOSLEDNOST V ZK

Orožje v rokah komunistov

Pismo predsednika Tita vliiva članstvu ZK zaupanje in revolucionarni polet – Predramilo je organizacije in posameznike – Oster piš odnaša pleve

Ocena idejno-političnih in družbenoekonomskih razmer v Sloveniji, ki so jo podali na razširjeni seji sekretariata CK ZKS, je naletela na ugoden odmev in in podporo med komunisti v krški občini.

Na razširjeni seji komiteja občinske konference so minuli teden v celoti podprli stališča slovenskega partijskega vrha, saj sodijo, da so tesno povezana z uresničevanjem pisma

predsednika Tita in izvršnega biroja CK ZKJ. Prizadevanja centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije po zagotovitvi idejno-politične enotnosti v ZKS in ZKJ ocenjujejo v Krškem kot pomemben prispevek naporom za hitrejši razvoj naše samoupravne družbe. Boj za tako politiko podpira tudi članstvo v osnovnih organizacijah ZK.

„NAŠI POGOVORI“ KMALU MED VAMI

Spet je pred nami zimsko obdobje, ko zaživijo organizacije SZDL po vaseh. Občinska konferenca Socialistične zveze je sklenila nadaljevati izdajanje Naših pogovorov in tako poskrbeti za redno obveščeno članstvo. Tudi krajevnim organizacijam priporoča, naj ponovno oživijo svoja glasila, ki so jih nekatere organizacije izdajale pred leti.

Cetudi se zdi na prvi pogled ostra, pomeni prav ta ostrina zahtevah po reševanju ključnih vprašanj naše družbe po mnenju krških komunistov obet, da bodo stališča, izražena v pismu predsednika Tita, slej ko prej uresničena v dobro našo samoupravno družbo in njenega razvoja. Kritičen odnos do dogajanj okoli sebe bo pomagal komunistom, da bodo razkrivali napake v vseh sredinah, kjer delajo in živijo.

MLADI VSI ZA ŠPORT

Člani mladinskih aktivov iz krške občine so se na zadnji seji občinske konference Zveze mladine domeni, da bodo že letos organizirali občinsko ligo v namiznem tenisu. Ta šport je med mladino zelo priljubljen, pa tudi rekvizite zanj ima sleherni mladinski aktiv. Če bo liga uspešna, bodo prihodnjo pomlad na enak način tekmovali še v malem nogometu.

Z. S.

Danes konferenca ZK

V Krškem so za danes sklicali konferenco Zveze komunistov. Na njej bodo izvolili delegata za 3. konferenco ZKJ in razpravljali o tezah za to pomembno zasedanje, ki bo posvetilo velik del pozornosti mladim rodovom in njihovi vlogi pri razvijanju samoupravne socializma.

Jutri predavanje

Hortikulturno društvo v Krškem začne izobraževalno sezono in vabi člane na prvo predavanje: o vzgoji kaktusov bo jutri ob 18. uri govoril v dvorani Elektra-Krško tovariš Bedič z Jesenic. Ne zamudite priložnosti!

KRŠKE NOVICE

O PISMU PREDSEDNIKA ZKJ IN IZVRŠNEGA biroja so pretekli četrtek razpravljali člani predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Prav tako so poslušali informacijo o razširjeni seji sekretariata CK ZKS in kritično ocenili potek solidarnostne akcije za pomoč prebivalstvu Pomurja in Slovenskih goric, ki so ga prizadele letošnje poplave.

DANES SO SE KRŠKI KOMUNISTI ZBRALI na zasedanju občinske konference. Osrednja točka dnevnega reda je razprava o tezah za tretjo konferenco ZKJ, posvečeno mladini. Krški komunisti ocenjujejo tudi aktualna družbeno-politična in gospodarska dogajanja v občini.

NA OBČINSKEM PRVENSTVU OSNOVNIH ŠOL v rokometu je na igrišču pri leskovski osemletki nastopilo pet moških in štiri ženske ekipe. Krško občino bodo na medobčinskem prvenstvu zastopala dekleta iz Brestanice in fantje iz Leskovca.

V OKVIRU OBČINSKIH DELAVSKIH ŠPORTNIH iger so se na

Senovem pomerile moške ekipe v šahu. Zmagali so tekmovalci iz Krške Kovinarske, pred Rudnikom, Obrtniki, Metalno, Agrokombinat in SOP. Z zmago v šahu so si člani sindikata v Kovinarski že zagotovili prehodni pokal, ki ga najboljši ekipi v skupnem vrstnem redu vsako leto podeli občinski sindikalni svet.

NA SEJI PREDSEDSTVA OBČINSKE ZVEZE za telesno kulturo so okvirno razdelili 50.000 dinarjev, ki jih je letos krškemu športu namenil občinski proračun. Dokončne razdelitve še niso naredili, saj se bodo najprej posvetovali še s predstavniki vseh društev in klubov, ki delujejo v krški občini.

OBČANI, KI HODIJO PES iz Krškega na Videm, se že dalj časa sprašujejo, čigava je odskočna deska (telovadno orodje), ki leži na prostem v bližini pisarnovomeškega Cestnega podjetja. Orodje res ni predrago, vendar tudi ne tako poceni, da bi lahko neusmiljeno propadalo. Lastnik, pa naj bo to kdorkoli, bi desko že lahko spravil pod streho.

KRŠKI TEDNIK

Tehten načrt: ne spisek želja!

Odborniki sprejeli osnutek programa komunalnih del za obdobje 1973 do 1975. Kaj vse terjajo krajevne skupnosti? Za najnujnejše bi po sedanjih računih potrebovali skoraj 4 milijarde starih dinarjev

Kaj vse potrebuje 219 naselij, kolikor jih je na območju trebanjske občine, kjer je raztresenih 17.100 prebivalcev? Kakšne ceste, vodovode, kanalizacije, regulacije vodotokov, elektroenergetske objekte PTT in še marsikaj bi potrebovali? O vsem tem so odbornikom pripravili osnutek programa, ki bo šel sedaj v javno razpravo. Kaj bomo zmogli sami, pri čem bo dolžna pomagati republika, za kaj bo potrebna pomoč občine in delovnih organizacij?

Najdražja je seveda obnova cest. Razen avtomobilske ceste, ki samo preseka občino, je na vsem območju le 18,5 km moderniziranih regionalnih cest, med lokalnimi cestami in ulicami pa le 5,1 km! Uspeh bi že bil, če bi v teh letih uspeli nadaljevati s posodobitvijo ceste Stefan-Pluska, ceste v naseljih Dobrič, Velika Loka, Vel. Gaber, Ponikve in Mokronog ter obnovo ceste iz Mokronoga proti Lakencam. Nadalje bi obnovili in asfaltirali še okrog 9 km lokalnih cest in nekaj nad 5 km ulic. Samo ta cestna dela bi veljala kar 21.500.000 dinarjev.

Cepprav je bilo v krajevnih skupnostih zadnja leta zgrajenih dosti vodovodov, ima tekočo vodo vedno le še komaj dobra polovica prebivalcev občine. Do leta 1975 bi po tem načrtu imelo tekočo vodo vsaj tri četrtine prebivalcev. Nujna je obnova skupinskega vodovoda Stična-Trebnje, ki bi lahko napajal še dosti vasi. Posebno pozornost posveča načrt vprašanju preskrbe Suhe Krajine z vodo. O teh vprašanjih bodo izdelani še podrobnejši načrti. Vodna oskrba bi po načrtu veljala skoraj 9 milijonov dinarjev. S tem je povezano tudi vprašanje kanalizacije, kjer bo šlo v glavnem za nove gradnje na Mirni, v Mokronogu in Trebnjem, za zgrajene dele se namreč zbira kanalizacija.

V tem obdobju bi pričeli regulacijo Temenice, saj se dela na Mirni zaključujejo. Za začetek naj bi uredili okrog 2,5 km struge v bližini Trebnjega.

Za razvoj trebanjskega gospodarstva postane lahko preskrba z električno energijo kmalu velika točka. Če bi priključili le še kakšen manjši obrat, pa bi izčrpali že vse možnosti. V krajevnih skupnostih marsikje tamajo zaradi slabe napetosti v gospodinjstvih. Zato si bodo prizadevali, da bo prišlo do gradnje 110 kv daljnovoda Novo mesto-Trebnje-Grosuplje-Ljubljana in okrog 13 transformatorskih postaj po raznih krajih občine. Sestavljali osnutek so imeli težave, Elektro Krško namreč ni poslal zahtevanih podatkov. Glede PTT, posebno telefonije, ima PTT Novo mesto petletni program. Potrebno bo dosti del, če sedaj pa je na dlani, da bo za ta program treba nameniti že polovico več denarja, kot je bilo predvideno.

Program komunalnih del je poiskus načrtejnega dela tudi v občini po zgledu republiških načrtov in je dobra osnova za razpravo v krajevnih skupnostih. A. ZELENIK



Prispevek občanov pri raznih delih je bil vedno dobrodošel: bodisi da je šlo za izkope na cestah in pri vodovodih, pomoč v lesu za drogove ipd. Širše pomoči je bilo bolj malo. Koliko je še raznih pobud v krajevnih skupnostih? Na sliki dela na cesti v jeseni pod Trebelnim. (Foto: Zeleznik)

PREVENTIVNA TELOVADBA NUJA:

Vzroki slabe držje

Profesor Franjo Videčnik ml. iz Mokronoga: kaj je pokazala raziskava o telesnih sposobnostih trebeljanskih otrok?



kar 70 odst. otrok s slabo držjo, to pa sčasoma preide v resno telesno okvaro. Pri mnogih otrocih so nekatere mišice nesorazmerno bolj razvite od drugih, k čemur je pripeljala preobremenjenost z delom. Nadalje so tu še posledice prehrane. Starši zmotno mislijo, da gibanje teh otrok na zraku, težko delo ipd. odtehtajo vse, kar je potrebno za zdrav razvoj otroka.

Kakšen je izhod? „Okolja ni mogoče spremeniti čez noč. V šoli pa bi lahko storili mnogo s preventivno telovadbo, ki zagotavlja otrokom skladne gibe za pravičen razvoj. Ta telovadba je žal seveda precej okrnjena. Zanj potrebujemo telovadno orodje in druge naprave. Igrišče, ki je sedaj v Mokronogu je dobilo asfaltno prevleko, smo s pomočjo otrok gradili 8 let, namesto telovadnice moramo še vedno shajati s tesnim odrom v prosvetnem domu za filmskim platnom. Prepočasni se premika na bolje!“

— Kaj pa mladina po končani šoli?

„Dostoj smo jo izgubljali. Novoustanovljeno športno društvo v Mokronogu vključuje ravno to mladino. Večina poklicev terja stoji pri delu, pa smo spet pri nadaljnji vzrokih slabe držje. Občinska zveza za telesno kulturo je letos dobro zastavila, tudi v prihodnje bi morali imeti v občini razumevanje za to delo, ker se bo izplačalo!“ A. Z.

IZ KRAJA V KRAJ

CATEŽ — DELAVNA KRAJEVNA SKUPNOST — Do dneva mrtvih je krajevna skupnost uredila vaško pokopališče. Nova lepa ograja okrog pokopališča je veljala kar 50 tisočakov, večino denarja so zbrali z grobnino. Zidarska dela je opravilo trebanjsko komunalno podjetje.

ZLOŽNEJŠI OVINEK PRI RAVNIKARJU — Ostri in strmi ovinek pri gostilni Ravnikar na Čatežu bo, kot kaže, prihodnje leto urejen tako, da ne bo več nevaren. Tako je svetu krajevne skupnosti namreč obljubilo novomeško Cestno podjetje, ki vzdržuje to republiško cesto. Na tem kraju je bilo doslej že dosti nesreč.

KOLIKO JE KDO PRIJAVIL — Na zadnji seji občinske skupščine v Trebnjem minuli četrtek so govorili tudi o tem, da je davčna uprava ugotovila več primerov prikrivanja dohodkov. Seveda ne kaže metati vseh v en koš, večina obrtnikov in drugih namreč svoje dohodke pošteno prijavlja. Posamezniki, ki se prekršijo,

mečejo slabo luč na vse ostale. Zato so se odborniki dogovorili, da bodo že na prihodnji seji pregledali seznam davčnih prijav, svoje pa bo morala reči tudi komisija za ugotavljanje premoženja.

NERAZVOZLANI VOZLI TELEFONIJ — Cepprav je nova vozliščna telefonska centrala za Trebnje že nabavljena, še vedno ni postavljena na svoje mesto, ker so se gradbena dela zavlekla. Kot je dejal odbornik Franjo Bulc iz Mirne, je položaj sedaj že brezupen. Ko bo nova centrala pričela obratovati, bo boljše vsaj toliko, da ne bodo šli vsi pogovori čez Novo mesto, še vedno pa bodo preobremenjeni stari telefonski vodi, ker za nove ni denarja.

SLABA ELEKTRIKA — V Sevnici, Skranjcu, Gorenji vasi in še nekaterih krajih je električna napetost posebno ob večerih tako slaba, da se radija ni slišati. Kot so dejali na seji občinske skupščine, je Elektro Novo mesto že pripravil načrt za novo transformatorsko postajo.

TREBANJSKE NOVICE



Prerazna kontrola v delovnih organizacijah se ne izvaja le pri vratarju. Sklepi medobčinskega sveta ZKS za Posavje, ki jih je za svoje sprejela občinska konferenca ZK določajo med drugim dosledno kontrolo porabe vseh sredstev v delovnih organizacijah. Na sliki: konec dela v Kopitarni. (Foto: A. Zeleznik)

KONFERENCA SEVNIŠKIH KOMUNISTOV

Po pismu odkrito, brez ovinkov!

Titovo pismo je tudi sevniškim komunistom močna opora, ni jih našlo nepravilnosti. Za odločno akcijo v vseh sredinah je konferenca soglasno sprejela sklepe medobčinskega sveta ZK za Posavje

Zelim, da smo v razpravi vsi iskreni, ne le vrhovi,“ je začel govor na konferenci Franc Ilaš, sekretar iz Dui pri Bučki. Kakšna je bila takojšnja akcija aktivov ZK v posameznih organizacijah? Po poročilu političnega sekretarja komiteja občinske konference ZK Sevnica so pisno obravnavale vse organizacije v občini. Razveseljuje, da so pismo v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih obravnavali predvsem v luči svojih interesov. Komunisti v Kopitarni in Lutanjski so ob tem izdelali že poročila o delu akcije. Te organizacije so že postavile na dnevni red vprašanja virov za poglobljanje družinskih razlik in bogatenja, dodeljevanje stanovanjskih posojil članom delovne skupnosti ipd. Organizacija ZK v Lutanjski je lahko drugim za primer pri pomlajevanju članstva, saj so sprejeli lepo število novih članov, ki jim jih lahko zavidajo drugi delavci, ki ne delajo v tako težkih razmerah.

Kaj daje političnemu delu v sevniški občini še poseben ton: večina delavcev — kar 80 odstotkov v najmanjših sevniških kolektivih je mladih ljudi, vsaj skupaj so lani ustvarili 232.424,457,90 dinarjev dohodka. Na tem pa je družbena in samopostojna usposobilnost še vedno premajhna, za to pa bi morale delovne organizacije namenjati več pozornosti.

V duhu pisma se je treba v občini oporiti na neenotnosti, posebno na omladinosti vodstva občinske skupščine ob raznih zaostritvah, kar je imelo slabe posledice predvsem v sporih v zvezi z Jutranjko. Da bi se lahko pogumno naprej, bo morala občinska politična aktiv vse pomankljivosti v preteklosti razrešiti na posebni seji. Molk ob posameznih težavah namreč ne pomeni politične omogoča, pa izmakanja pri izpolnjevanju nalog. Kot izredno ukrepe so na konferenci ocenili sklepe medobčinskega sveta

ZKS za Posavje, pomenijo zgled za delo organov v občini.

Ostro grajo neurjenih notranjih odnosov v kmetijskem kombinatu „Zasavje“ Sevnica so izrekli predvsem komunisti iz vasi. Kljub odločnim zahtevam organov občinske konference ZK nepravilnosti v tej edini družbeni kmetijski organizaciji v občini še vedno niso razčistili. Odločno bi morali nastopiti državni organi, zlasti občinska komisija za družbeni nadzor. Konferenca je sprejela tudi obsežno poročilo komiteja, ki obravnava aktivnost članov in organizacij v vseh dejavnostih v občini, zato vas bomo v naslednjih člankih o izvajanju teh nalog še obveščali.

Sevniški komunisti so že na mnogih prejšnjih srečanjih grajali različne nepravilnosti v usmeritvah slovenske vlade, npr. v odnosu do manj razvitih območij, mačevoskem odnosu bank, ozkosti gospodarske zbornice ipd., zato so poslali s konferenco CK ZKS pismo z izrazi podpore za sedanjo politiko CK ZKS in ZKJ. A. ZELENIK

Miha Marinko med sevniški komunisti

Minuli četrtek je imel član sveta federacije Miha Marinko pogovor s komunisti v Sevnici, predvsem z udeleženci minulega seminarja. Razpravljali so o razmerah, ki so terjale zahtevno odločno akcijo predsedstva ZKJ, biroja ZKJ in tovariša Tita. Tovariš Marinko je tudi poudaril, da je na naših šolah marksistična vzgoja slaba. Delavski razred si je že v stari Jugoslaviji razvijal koristne oblike družbene pomoči, npr. bratovske skladnice s podružnicami, ki so imele sedež v tistem kraju, kjer so zavarovanci delali in živeli, kar je danes ob raznih organih rado pozabljiva. Grajal je delo naših sindikatov, ki so se marsikje povezovali z birokratskimi vrhovi. K. ZORKO

IZPIT Solidarnosti

Slavko Štrukelj: »Na obeh referendumih moramo uspeti!«

Se dober teden nas loči od glasovanja na dveh referendumih: o samoprispevku za šolstvo in otroško varstvo v nedeljo, 19. novembra, in za združitev skladov delavskega in kmečkega zdravstvenega zavarovanja (delavci bodo glasovali za združitev skladov 20. novembra), zato smo povprašali sekretarja izvršnega odbora občinske konference SZDL Slavka Štruklja o poteku priprav na obe ljudski glasovanji.

— Kakšen razmah je zavzela dejavnost družbeno-političnih organizacij?

„Prvi del priprav je bil pravzaprav zaključen s skupno sejo občinske konference SZDL,



ZK in sveta sindikatov 28. septembra, ko je bil sprejet akcijski program in načrt informiranja občanov. Ustanovljen je bil občinski štab in štabi v vseh 11 krajevnih skupnostih. Zadnji dve nedelji so bile seje teh štabov, na katerih so sodelovali člani odborov vseh družbeno-političnih organizacij in društev v teh krajih in vsi člani ZK. Sledijo zbori volivcev. 29. oktobra so že bili zbori v Sentažanžu, na Cirkiku in Kalu. Kar 22 zborov volivcev bo v nedeljo, 5. novembra, 10. nov. še preostali 4 v Sevnici. Po vseh osnovnih šolah so bili že tudi roditeljski sestanki s starši.“

— Kako teče akcija v delovnih organizacijah?

„Od 6. do 17. novembra bodo v kolektivih sestanki delavcev. Gre za seje štabov v delovnih organizacijah in povsem množične sestanke delavcev. Vsekakor bo raznih srečanj dovolj, da bo lahko vsakdo razčistil morebitne nejasnosti.“

— Kako so občani sprejemali predloge za razpis referendumov?

„Ljudje so sprejeli akcijo na splošno z razumevanjem. Drugače tudi ne gre. Ob neuspelem referendumu za šolstvo bi se vzgoja mladega rodu znašla v brezizhodnem položaju. Solidarnost torej ne sme odreči!“ A. Z.

SEVNIŠKI PABERKI

ZE 25 ZBOROV VOLIVCEV O REFERENDUMU — Do ponedeljka se je sestala že večina zborov volivcev v občini, v torek so se sestali še na območju mesta Sevnice. Osrednja točka obravnav so bila vprašanja o razpisu referendumov za šolstvo in otroško varstvo ter združitev skladov kmečkega in delavskega zavarovanja. Udeležba je bila dobra, občani so se tudi ugodno izrazili o referendumih.

STAVILJA — LETOŠNJE PROSLAVLJANJE 17. novembra, praznika sevniške skupnosti, saj so minilo brez posebnih dogodkov letošnje gasilsko doma slovi kmečkih uporov. Občinski svet Ljudske tehnike pa bo v mali zbori sevniškega gasilskega doma ob 15. uri odprl razstavo. Slike bodo predstavile vse pomembne dogodke v NOB, vključno v radioklub s prikazi pomembnejših dogodkov, najmlajša sekcija — make-up, astronomski in raketni klub

pa z raketami, ki so jih izdelali člani. Napovedujejo, da bo nekaj večjih raket razstavil znani celjski raketni klub.

USPEHI SEVNIŠKIH KOLEŠARJEV — Ob uspehih drugih športnih skupin, zlasti rokometashev, včasih pozabljamo na kolešarje, mlajšo dejavnost sevniškega Partizana. Na gorskem prvenstvu Jugoslavije v Zagrebu je Ludvik Žuraj to jesen zasedel celo 5. mesto. Darko Abram je bil pri članih v B skupini 17., Marko Bregar pa 20. To je za hudo konkurenco na teh dirkah za mlade Sevnščane lep uspeh.

80 DELAVCEV ŽELI PREVOZ — Iz oddaljenih krajev, npr. Lipo-glava, Okiča, Topolovca, Vrha, Gabernika, Plečka, Jablanice, Brezovice, Sončnika, Vitovca, Kremena in Zavin hodi po dolini Grahovice nad Bošnjem v sevniško industrijo kar 80 delavcev. Želijo, da bi občinski sindikalni svet uredil avtobusni prevoz tudi zanje, potrebno pa bi bilo tudi poenotiti pričetek in konec delovnega časa konfekcijske z drugo industrijo, da ne bi bilo čakanja.

SEVNIŠKI VESTNIK

Pregledati najvišje dohodke

Inšpektorji naj poročajo na sejah delavskih svetov - Ponekod previsoke kilometrine

Ni malo ljudi v občini, ki prejemajo na račun kilometrin na leto po 50.000 din, kar znaša toliko kot dva nedeljska nadpovprečna osebna dohodka. To so ugotovili na sestanku aktivna komunistov - pripadnikov teritorialnih enot občine Kočevje pred kratkim, ko so razpravljali o pismu predsednika Tita. Zahtevali so, naj pridejo v javnost stvari, ko gre za nepravilno bogatenje in druge nepravilnosti. Pred-

lagano je bilo tudi, naj bi v vsaki delovni organizaciji pregledali nekaj najvišjih (osebnih) dohodkov in ugotovili, če so res zaslužni. Nekateri pa so spet menili, da nekdo res lahko pošteno zasluži 5.000 din, da pa spet drugi lahko dobi samo 50 din, a še teh ni res zaslužil.

Ko so na primer razpravljali, da so v ITAS štiri člani kolektiva isti dan v Ljubljano vsak s svojim avtom, so ugotovili, da je to mogoče, ker je podjetje razdeljeno na 5 sektorjev in vsak samostojno izdaja potne naloge. Predlagali so, naj bi naloge v bodoče, če je mogoče, izdajali le na enem mestu za vse sektorje, pa bi tako privarčevali marsikateri dinar.

Predlagano je bilo tudi, naj bi inšpektorji SDK in drugi ne poročali o svojih ugotovitvah le vodilnim v podjetju, ampak na sejah delavskih svetov. Tako bi organi samoupravljanja dobili v obravnavo ugotovitve, ki niso prikrojene, in bi lahko učinkoviteje ukrepali.

Komunisti-teritorialci so posebno zavzeto razpravljali o pismu in odpravi nepravilnosti tudi zato, ker se zavedajo, da je bojni duh enot odvisen prav od tega, če se bodo vsi vojaki zavedali, da se bore za nekaj dobrega, poštenega. Zato je treba vse nepravilnosti čimprej in čim temeljiteje odstraniti.

J. P.

NAČRTI MLADINE

Na nedavni mladinski konferenci aktivna osnovne šole Kočevje so izvolili za predsednico Mojco Zupančič, za njeno namestnico Ireno Lavrič, za tajnika Jožico Benčina, za blagajnika pa Dušana Božiča. V delovnem programu za letos imajo razgovor s predsednikom občinske skupščine Mirom Heglerjem o gospodarskem položaju v občini, ki bo še novembra. V decembru pa načrtujejo za dan armade srečanje z bivšimi borci, obisk vojaške enote v Ribnici in predvajanje nekaterih filmov o narodni obrambi oziroma splošnem ljudskem odporu.

J. P.

Podaljšati samoprispevek

Najpotrebnejše: asfalt, bazen, telovadnica

„Dom telesne kulture v Kočevju, ki naj bi po izračunih ob gradnji zadoščal za potrebe telesne kulture v mestu do leta 1979, je že pet let nepopolnjen,“ so ugotovili na seji sveta za izobraževanje in telesno vzgojo v Kočevju.

Nihče ni takrat računal, da bo prebivalstvo v mestu tako hitro naraščalo, da se bodo učenci iz podeželskih šol prešolali v Kočevje in da bo telovadilo tudi vedno več odraslih. Tako so na primer začeli pred kratkim z vajami v domu še rezervni oficirji, člani kolektiva LIK, žele pa jih uvesti tudi člani kolektiva TRIKON.

Dom telesne kulture je preobremenjen, zato bo kmalu potreben večji popravil. Razen tega bo treba v njem preurediti ogrevanje in urediti še nekatere zadeve.

Vendar bo treba kljub temu še nekaj ukreniti, da dom ne bo preobremenjen. Kočevje potrebuje namreč še eno novo telovadnico, denarja zanjo pa ni. Nekateri še predlagajo, naj bi na bližnjih zborih volilcev razpravljali o uvedbi (oziroma podaljšanju sedanjega) samoprispevka. Zbrani denar naj bi porabili za asfaltiranje cest skozi večja naselja v občini ter gradnjo plavalnega bazena in telovadnice v Kočevju.

Seveda je treba za urejanje vseh teh zadev odločno zahtevati tudi denar iz drugih (republikanskih) virov, kjer se denar za take zadeve zbira. To velja predvsem za asfaltiranje „republikanskih“ cest in tudi za gradnjo telovadnice za gimnazijo.

Pred referendumom o samoprispevku pa bo treba mobilizirati vse sile v občini in izven nje (otroke, starše, tisk, radio, televizijo, politične in druge organizacije), da bi ljudem prikazali smotnost te akcije. Tako ljudje na podeželju razumejo, da pomeni asfalt zanje trdi manj prahu, čistejšo vodo v vodnjakih, lepše naselje itd., meščani pa preradi pozabljajo, da bodo tudi oni uporabljali te ceste. Podobno je tudi pri bazenu oziroma telovadnici, kjer meščanom ni treba razlagati pomena. Prebivalci podeželja pa pozabljajo, da bodo vse te objekte lahko uporabljali tudi oni, prav gotovo pa jih bo večina njihove mladine, če ne prej, pa ko se bo šolala in delala v mestu.

J. PRIMC

VEČ PROSTORA

NAMA v Kočevju bo povečala svoje restavracijske zmogljivosti od 70 na 150 sedežev. Hkrati bodo seveda povečali tudi kuhinjske, skladiščne in nekatere druge prostore. Dela opravlja ZIDAR iz Kočevja, končana bodo predvidoma v mesecu ali mesecu in pol, veljala pa bodo 700 do 800.000 din. Restavracija bo dobila še posebno sobo, primerno za razne sestanke in zaključene družbe.

VOLITVE, IMENOVANJA

Na zadnji seji občinske konference ZK Kočevje so razrešili Marijo Miklič, ki bo odšla na novo službeno dolžnost, članstva v komisiji za idejno-politično delo, na njeno mesto pa so imenovali Staneta Trdana. Na lastno željo so razrešili članstva v častnem razsodišču Rajka Jenka, na njegovo mesto pa so imenovali Tilko Kovačevič.

ZA VEČJO DISCIPLINO

Komunisti, ki so člani raznih organov, komisij, svetov itd., pa ne prihajajo redno na seje niti nimajo zadovoljivega opravičila, bodo obravnavani na sestankih osnovnih organizacij ZK in predlagani za razrešitev ter kaznovanje. Tako je bilo sklenjeno na zadnji seji občinske konference ZK. Osnovne organizacije ZK bodo v bodoče dobile sezname svojih članov, ki so bili vabljeni na razne razprave, sestanke, seje itd., vendar nanje niso prišli niti niso izostanka opravičili.

Rekli so:

ALOJZ PETEK, javni tožilec: Tožilstvo bo predlagalo, naj bi za osem občanov ugotovili, od kod jim premoženje. Če bodo tudi drugi organi ukrepali podobno, bomo verjetno le odkrili nekatere primere nepravilnega bogatenja.

ANDREJ ARKO, upravnik Doma telesne kulture: Ob dograditvi Doma telesne kulture leta 1963 so strokovnjaki izračunali, da bo dom zadoščal za potrebe mesta do leta 1979, zdaj pa je že pet let nepopolnjen.

STANE JARM, akademski kipar: Otroka, ki ne more shoditi, je treba dati na rentgen. Prav tako je treba dati na rentgen našo kulturo, ki že dvajset let ne more shoditi.

Najprej pred svojim pragom

Urejanje zadev, ki jih nalaga pismo, je stalna naloga - Nedoslednost in nedelavnost omogočili nepravilno bogatenje

„Značilnost razprav na sestankih osnovnih organizacij ZK v ribniški občini je, da komunisti niso iskali napake izven sebe oziroma svojega okolja, ampak predvsem pri sebi,“ je povedal za uvod sekretar občinskega komiteja ZK Danilo Mohar.

V naslednjem obdobju bo treba s prizadevanjem delom zadeve razčistiti, odpraviti pomanjkljivosti, v primeru večjih nepravilnosti pa tudi strogo ukrepati. Sestanki osnovnih organizacij ZK bodo zdaj bolj pogosto.

Volitve in imenovanja

Na zadnji seji občinske skupščine Ribnica so ponovno izvolili za ravnateljico osnovne šole Ribnica Mileno Borovac, ki pri tem zavodu dela že 24 let, od tega je zadnjih 8 let ravnateljica.

Ivan Šega, ki se je preselil z občino občine Ribnica, je bil razrešen kot član komisije za družbeni nadzor pri občinski skupščini. Ker so komisijo povečali še za dva člana, je skupščina imenovala vanjo tri nove člane, in sicer Vinka Mateta, Cirila Grižija in Karla Oražma.

Jožeta Kuralta so na lastno željo razrešili dolžnosti ravnatelja posebne osnovne šole, namesto njega pa so imenovali na to mesto kot vršilca dolžnosti upokojenega učitelja-ravnatelja Franca Zeleznika.

Ribničani govore:

da bo v kratkem zaprta gostilna „Pri Urbanu“. Drugi pa pravijo, da ni nobena juha tako vroča, da se ne bi mogla pojesti.

da bi bila v Ribnici potrebna vsaj ena domača pekarna, ker je uvožena kruha premalo.

da je pametna prepoved o odpiranju gostiln pred 7. uro. Vendar pa bi morala biti odprta vsaj gostilna MIHELIC, ki je tudi avtobusna čakalnica. V njej naj bi do 7. ure postregli s toplim čajem in kavo, brezalkoholnimi pijačami in malimi okrepčili. Posebno bi bilo to človekoljubno pozimi.

da so v Ribnico že pripeljali mostovna ogrodja za nekatere mostiče, med katerimi je tudi ortneški, ki že dolgo čaka odrešenja.

da bi morala občina, ki je sedaj gospodar doma v Ortneku, poskrbeti za popravilo strehe na glavni stavbi, da zima ne bi povzročila še večje škode. Stropi so že premočeni in bojimo se, da se bodo udrli.

da se je stanovanjsko vprašanje upokojencev le premaknilo z mrtve točke in se bo v novem letu le obrnilo na bolje.

V. P.

Denacionalizacije ne bo

Marjeta Rus in Otilija Koy iz Travnika 7 v ribniški občini, ki sta stari že nad 70 let, bolni in pridobitno nesposobni, sta zaprosili, naj bi jima vrnila nacionalizirani poslovni lokal in gradbeno zemljišče.

Odborniki občinske skupščine Ribnica so sklenili, da denacionalizacije ne dovolijo. Tudi odškodnine v enkratnem znesku ne bosta dobili. Pač pa je občinska skupščina sprejela priporočilo, naj bi obema določili redno družbeno denarno pomoč.

Ker pušča streha in propada fasada, naj bi za vzdrževanje prispevalo še trgovsko podjetje JELKA, ki ima v hiši prodajalno.

Po pismu

Pismo predsednika Tita in izvršnega biroja ZKJ je spodbudilo komuniste v ribniški občini k živahnemu delovanju. V teh dneh so se sestali in obravnavali pismo. V celoti so se strinjali z vsebino. Na sestankih krajevnih organizacij ter v delovnih kolektivih so se komunisti soočili z ugotovljenimi dejstvi in slabostmi, ki so prisotne v naši družbi kot v okolju, v katerem živimo.

Pismo tovariša Tita in izvršnega biroja so komunisti sprejeli. Sedaj jih čaka težji del, to je uresničevanje pisma. Vseh slabosti, ki so se grmadile skozi leta in leta, ne bo mogoče na mah odpraviti. Najverjetneje pa bo morala imeti prednost kadrovska politika. Zveza komunistov bo morala biti navzoča povsod, kjer bodo sprejemali odločitve o zaposbi vodilnih delovnih mest v delovnih organizacijah in ustanovah. Strokovni usposobljenosti bo morala biti enakovredna politična privrženost in razgledanost.

Pri uresničevanju zastavljenih nalog Zveza komunistov pričakuje in mora tudi dobiti vso podporo drugih družbeno-političnih organizacij, predvsem sindikatov in Socialistične zveze. Še posebno mesto in odgovornost v teh organizacijah pa imajo člani Zveze komunistov.

K. O.

O pismu predsednika Tita in o delu v zvezi z njim zdaj nekatere organizacije že drugič razpravljajo.

28. oktobra so na seji občinske konference ZK razpravljali o pripombah komunistov v zvezi z nepravilnostmi v občini in sprejeli delovni

Kdaj bo odprto?

Občinska skupščina Ribnica je na zadnji seji sprejela odlok o obratovanem času trgovin, mesnic, trafik, gostinskih obratov in gostišč ter obrtnih delavnic.

Po tem odloku morajo biti trgovine na drobno odprte najmanj 7 ur na dan, ob sobotah pa 5 ur. Med prazniki, ki trajajo več kot dva dni, ne smejo biti trgovine zaprte več kot dva dni.

Odlok določa tudi, do kdaj so lahko najdalj odprta gostišča med delovnimi dnevi. Med prazniki, ki trajajo več dni, lahko obratujejo celo neprekinjeno. Gostišča pa ne smejo biti ob delovnih dneh odprta pred 7. uro zjutraj. To pa zato, da ljudje ne bi bili pred prihodom na delo. Ukrep je naperjen proti jutranjim pivcem.

J. P.

Ali trgovina spi?

Pridelek domačih jabolk je bil izredno slab, zato so si morali ljudje sadje nabaviti drugod. Ker ni bilo druge pomoči (kje je trgovina?), so sindikalne organizacije in drugi v delovnih organizacijah nabavili za svoje ljudi sadje po dostopnih cenah od 2,80 do 3 din za kilogram. Tako so številne družine prišle do sadja. Slabše je s krompirjem, ki si ga ljudje nabavljajo, kakor vedo in znajo, in ga plačujejo okrog 1,50 din kilogram.



„Pri nas v RIKU so plače kar v redu. Samo da bi bilo še tako naprej, pa bo dobro,“ so menili delavci, ko so pregledovali lističe o izplačilu zadnjih osebnih dohodkov. (Foto: J. Primc)

RIBNIŠKI ZOBOTREBECI

AMBULANTA PREMÄJHNA - Zaradi hitrega naraščanja števila zaposlenih je ribniški zdravstveni dom (ambulanta) že premajhen. Skrb za gradnjo novega naj prevzame Zdravstveni dom Kočevje, kamor sodi tudi ribniška ambulanta. Tako so sklenili na zadnji občinski seji. Gradnjo bi morala financirati tudi skupnost zdravstvenih domov, ki ima denar za ta namen.

UZAKONITI ČRNI GRADNJI - Jože Hren in Vinko Gorše, ki sta gradila na črno na javnem dobru že leta 1963/64, jo bosta „srečno odnesla“. Občinska skupščina je sklenila, naj bi parcelo preknjžili v korist SLP in jo nato dodelili v uporabo obema graditeljema.

ZAZIDALNI NAČRT - Za občino ribniške občine bodo izdelali zazidalni načrti po naslednjem prednostnem vrstnem redu: Breg-Dolenji Lazi, Lepovče, Kostevce, Gorenja vas-Breg (komunalna cona), nato pa še za občino Homeca, Zavoda in Loškega potoka, kjer je treba še prej določiti meje. Za prednostna območja morajo biti načrti narejeni do 30. marca 1973. Načrt za vikend naselje Breg je razveljavljen.

KOLIKO ZEMLJE K HIŠI? - Po novih predpisih pripada k enodružinski stanovanjski hiši še 600 kvadratnih metrov zemljišča. K več-

program. O tem bomo podrobneje še poročali. Na sestankih osnovnih organizacij ZK so komunisti opozorili na nekatere nepravilnosti, ki jih je komunisti nato posredoval v obravnavo inšpekcijam in drugim organom. Komunisti so opozorili na posebno odgovornost, ki jo imajo v sedanjem obdobju državna uprava, organi pravnega sistema in inšpekcije. Izraženo je bilo mnenje, da je prav prejemalna odgovornost teh organov omogočala tudi precej nepravilnih bogatenj v občini.

Manj konkretne so bile razprave o osnovnih organizacijah ZK, v katerih imajo odločujoči vpliv komunisti, ki so na vodilnih položajih. V takih organizacijah so namreč preradi zagovarjali dosedanje politiko, ki pa so jo oblikovali v občini.

Zbora z ITPP

Mladi zagreti za delo

10. oktobra je bil za 89-članski delovni kolektiv Industrije terapevtskih aparatov, žičnih pletiv in stike iz Ribnice, skrajšano ITPP, kor je novi naziv za združeno PLET in BITERM, zelo pomembna dan so izvolili nov delavski svet. Imeli so tudi občni zbor sindikalne organizacije in izvolili novo sindikalno vodstvo.

Na občnem zboru so pregledali dosedanje poslovanje in ugotovili, da so v razmeroma kratkem obdobju poslovanja dosegli zelo dobre poslovne uspehe. Tudi osebni dohodki so razmeroma dobri. Poslovje ima lepe možnosti nadaljnjega razvoja. Pohvalno je, da je ITPP na prvih podjetjih v občini, ki so svojim delom najbolj približala čelu poslovanja temeljnih organizacij združenega dela oziroma v kim poslovanjem že pričela.

Podjetje ITPP zaposluje razmeroma mlade ljudi. Tudi vodstvo podjetja je mlado po letih, vendar pa je izkušnjami, strokovno podkovanostjo in veliko zagretostjo za delo vršilec dolžnosti direktorja je Griž.

Ljudski časnik vest socializma

Rekli so:

DR. BOŽIDAR VOLČEK, občinski odbornik: Povsod po svetu dobro premišljeno, predvsem začno regulirati ponikalnice. Delni regulaciji Bistrice je Ribnica zaradi poplavi še bolj ogrožena.

FRANCE TRDAN, občinski odbornik: Prebivalci v območju Dolenje vasi smo prepričani, da smo bili s samoprispevkoma za solstvo izigrani, saj je bilo nam to in ono obljubljeno, obljubi pa nismo nič. O tem zahtevam za volilce pismeno poročilo.

KAJ Z UČITELJI? - Med predlogi za odlikovanja zaslužnih občanov ni niti enega učitelja. Komunisti namreč ni dobila predlogov za bene šole, čeprav je za predloge prosila. Zdaj bodo obiskali šole in pogovorili o predlogih in o vzrokih za to. Prosvetarji že opozarjajo, da je vzrok molka predvsem v logov, odlikovanja pa ni dobil noben kulturnik ali šolnik.

občan vprašuje

medved odgovarja

občan vprašuje

medved odgovarja

Pomoč onemoglim

Krajevna skupnost za osamele in ostarele

Svet krajevne skupnosti (KS) Stara cerkev je sklenil, da bo stalno ali honorarno zaposlil človeka, verjetno žensko, ki bo pomagala ostarelim in onemoglim. Na podeželju je namreč vedno več starih in onemoglih, ki so ostali sami, brez sorodnikov, za kolikor toliko urejeno življenje pa potrebujejo pomoč.

Takim ljudem je potrebna predvsem pomoč pri pospravljanju, pranju in drugod, treba jim je kaj prinesiti iz trgovine, jim v primeru boleznih kuhati itd.

Krajevna skupnost je sklep o zaposlitvi takega človeka ali morda celo dveh sprejela v soglasju s krstvenim organom pri občinski skupščini, ki bo uslužbenca KS tudi plačeval.

Zvedeli smo tudi, da bodo morali stari in onemogli, ki imajo večje ali srednje dohodke, v celoti ali delno plačevati prispevek za pomoč. Tisti z majhnimi dohodki ali brez njih pa bodo uživali brezplačno pomoč uslužbenca KZS.

J. P.

Za podeželje ni učiteljev

Zato bodo ukinili šoli v Vimolju in Polomu ter višje razrede v Koprivniku

V zadnjih letih je bilo v občini Kočevje ukinjenih 9 podružničnih osnovnih šol (Smuka, Stari log, Onek, Stari kot, Pačeži, Kuželj, Bosljiva loka, Banja loka in Kostel), tik pred ukinitvijo pa sta še šoli Polom in Vimolj. Predlog za ukinitve po posredovanju že na prvi prihodnji seji občinske skupščine.

Občani v območju Vimolja in Poloma želijo, da bi še naprej imeli šolo. Žal pa to ni mogoče ne le zato, ker število rojstev in s tem učencev na teh območjih upada, ampak tudi zato, ker za te odročne kraje sploh ne morejo dobiti več učiteljev.

Učence obeh šol že vozijo v šolo v Kočevje, Predgrad ali Stari trg. Za šolarje iz območja Vimolja so uredili pokrito postajališče na križišču cest Vimolj-Brezovica-Ceplje. V šoli v Kočevju je urejeno tudi varstvo za učence s Poloma.

Zbor občanov krajevne skupnosti Koprivnik pa je predlagal, naj bi učence višjih razredov iz te šole vozili v Kočevje, ker en učitelj ne bo mogel vseh učiti. Tako bodo v Koprivniku ostali le še šolarji od prvega do četrtega razreda. Tudi za to šolo namreč niso mogli dobiti še enega učitelja.

DROBNE IZ KOČEVJA

POIZKUSNI POLŠJI LOV so opravili nekateri člani polharske sekcije, da bi se prepričali, kako je letos s polhi. Stari polharji so že spomlad trdili, da letos ne bo polhov, ker ni dobro obrodila bukev, pa tudi gaber in hrast ne. Njihova napoved se je izpolnila. Že pri samem ogledu v gozdu je bilo opaziti, da je prišlo iz polšin zelo malo polhov, pa še ti so ostali zunaj samo nekaj dni.

RAZNE REVİJE, tedenske in mesečne, v obliki zvezkov so zadnje čase tako površno in slabo spete, da jih je prav neprijetno brati, saj morajo hkrati loviti liste, ki padajo iz revije. Zato naj redakcije bolje poskrbijo, če nam že kar naprej iz raznih virov povisujejo naročnino.

PUSTO VREME - Vse kaže, da bo kmalu zima in bo treba zopet pripraviti ptičje krmilnice po vrtovih in parkih, da se jih bodo ptice privadile. Že zdaj se bo treba oskrbeti s ptičjo hrano. Krmilnice po mestnih zelenicah bi morali urediti tako, da ne bi vse krme pozobali golobje. Za golobe naj bi pripravili posebne krmilnice, za kar naj bi poskrbela krajevna skupnost ali pa naj bi ukrenila kaj drugega s temi golobi brez lastnikov.

MLADI NABIRALCI ZNAČK so prišli tudi že v težave kakor njihovi tovariši, ki nabirajo poštno znamke. Znaki nekaterih proslav, spominskih priraditev in obletnic so zelo dragi in te mladina najbolj vneta zbira.



— Po čem sklepaš, da sodi Gozdarski dom Glazuta pod območje kočevske in ne ribniške občine, saj si mnogi tega ne upajo tako določeno trditi, ker prav pri tem domu poteka občinska meja?

— Po tem vendar, ker je v domu nekdo dva dni pijan razbijal, razgrajal in nadlegoval goste, potem pa so ga pridržali do iztreznitve kočevski miličniki.

KOČEVJSKE NOVICE

Ni tako črno, kot je videti

o krajevnega praznika ni šlo, bo pa malo kasneje – Semič tudi zadnje leto ni ostal brez napredka, saj gre za vrsto pridobitev

Semičani so malce razočarani, ker letos za krajevni praznik 28. oktobra ni bilo otvoritev in slovesnosti, kakršnih so bili vajeni iz prejšnjega leta. S tem pa ni rečeno, da kraj ni napredoval. Letos so se odločili za izboljšavo, medtem ko bodo več letnih krajevnih del odprli brez ceremonij. Kaj je torej tisto, kar je krajevni praznik pod goro zasejala kal neustavne napredka?

BOTEL SMUK je dobil asfalt na stavbi in na parkirnem prostoru dan po krajevnem prazniku. Viatorec je s tem izpolnilo to obljubo.

BELOKRANJSKEGA MUZEJA, ki ga urejajo v stavbi na loke, bo vsak čas pripravljen za obisk, pač pa do praznika ni šlo, ker so se obrtniki z deli zakasnili, če to v navadi. Gradbena dela so zamudna, zdaj strokovnjaki urejajo stanje.

ZAPOSLjeni IZ ISKRE in drugih podjetij so veliko na boljšem, kar kaže na prevozi tudi za delavce iz okolice in Kota. Bojijo pa se, da bodo avtobusi vozili v zimskem času, ko je potrebno vsak dan to ne bo urejeno, bo zaprta proizvodnja, ker

bo brez delavcev. Polovico se jih namreč vozi.

GRADNJA CESTE do Smuške luže čez vso Goro je že v končni fazi. Krajevna skupnost in obrat Gozdnega gospodarstva sta si sicer prizadevala dela prejšnjega leta, toda izvajalci tu zamujajo.

V SEMIČU SE pripravljajo gradnja stanovanjskega bloka za borce, v katerem bo 6 najpotrebnejših dobilo sodobno stanovanje medtem ko bosta 2 stanovanji v bloku zgrajeni za trg. Blok bo predvidoma vseljiv v leto 1973.

URBANISTIČNI NACRT SEMIČA, za katerega so se dolgo potegovali, je narejen in je bil precej časa razobčen, da so ga občani dobro spoznali, potrjen pa bo na

občinski seji.

LETOS SPET NOVA TRGOVINA – V Semiču je kmetijska druga odprla prodajalno z živili, tako da sta v kraju dve taki trgovini, od katerih je ena samopostrežna. Razen tega sta še dve prodajalni z železnino, 1 konfekcijska trgovina in 1 slaščičarna.

LASTNIŠTVO PROSVETNEGA DOMA „Jožeta Mihelčiča“ je zadruga končno prenesla na krajevno skupnost, tako da bo možno dvorano preurejati – tega je namreč hudo potrebna – prav tako pa zamenjati opremo. Kinoprojektor je star celih 20 let.

Mar ni vse to lep venček uspehov?

R. B.

Koliko bogatinov imamo?

Pri odkrivanju neupravičenega kopičenja lastnine doslej ni bilo vidnih uspehov

„Pravzaprav nimamo kaj pokazati,“ je bila ugotovitev posveta, ki ga je sklical občinski komite Zveze

komunistov v Črnomlju, kjer so ugotavljali uspehe pri odpravljanju socialnih razlik in akcijo za odkrivanje bogatenja. Navzoči so bili predstavniki občinskih družbeno-političnih organizacij, člani ZK iz davčne uprave in občinske upravne službe, predstavniki občinskega tožilstva, javnega pravobranilstva in sodišča. Skratka, vsi, ki so najbolj poklicani ukrepati.

Medtem ko so v akcijskem programu o odpravi socialnih razlik dosegli vidne spremembe, pa pri odkrivanju bogatenja ne gre, kot bi želeli. Deloma je to opravičljivo, kajti na davčni upravi močno primanjkuje kadrov, gre pa tudi za povsem človeške napake posameznikov.

V čudni luči so nekateri ljudje, imenovani v komisijo za ugotavljanje izvora premoženja, ki so odpravljali sodelovanje, ker „se nočejo zameriti“. Ker vsi niso člani ZK, jim zavoljo tako neodgovornega ravnanja ne morejo izreči kazni. Tudi v upravno-administrativnih posegih finančne inšpekcije ni rezultatov. Niti ene mandatne kazni še niso izrekli v tem letu. Kaj je res vse v najlepšem redu?

Na posvetu so komuniste v davčni upravi in občinski upravi zadolžili, naj takoj pripravijo gradivo o odpravi socialnih razlik, ki zadeva njihovo delovno območje, in ga predložijo v obravnavo odbornikom. Kadrovska komisija pa bo predlagala v komisijo za ugotavljanje izvora premoženja komuniste, ki bodo z vso odgovornostjo opravljali svojo nalogo. Izmikanja je konec.

S prstom na napake

V nedeljo, 5. novembra, je predsedstvo občinske konference zveze mladine v Črnomlju skupaj s predsedniki komisij razpravljalo o uresničevanju delovnih programov in dogovorjenih nalog. Kritično so ocenili sedanje stanje, ki pa je v glavnem posledica premajhne usposobljenosti mladih, slabe obveščenosti in premajhnega vključevanja mladine v reševanje splošnih družbenih problemov. Opozorili so tudi na nepravilen odnos posameznikov in sklenili, da bodo šli do konca v zdajšnji oživljeni dejavnosti mladih po pismu izvršnega biroja.

M. S.

DANES SKUPŠČINA

Odborniki obeh zborov občinske skupščine Črnomelj bodo danes razpravljali o vzgoji in izobraževanju, kulturi in telesni kulturi ter o skrbi za borce NOV in priznavalnih. V obravnavi bo tudi družbeni dogovor o izhodiščih za politiko in financiranje družbenih denarnih pomoči, h kateremu naj bi pristopila tudi črnomaljska občina.

NI BILO NAJBOLJŠE

Jutri popoldne se bodo v Črnomlju sestala vsa vodstva občinskih družbeno-političnih organizacij s predsedstvom občinske skupščine. Ocenjevali bodo svoje dosedanje delo, za katero pa ni mogoče reči, da je bilo najbolje usklajeno. Namen sestanka je doseči enotnost pri delu in odpraviti dosedanje napake.

POLET TUDI V SZDL

V začetku novembra bodo tja do prve polovice meseca potekali sestanki družbeno-političnih aktivov po krajevnih organizacijah Socialistične zveze. Vodstva vseh organizacij v posameznem kraju bodo skupno s predstavniki vaških društev, od gasilcev do mladine, razpravljali o delovnih programih za jesensko-zimski čas in jih kolikor mogoče usklajali. Na teh sestankih bodo določili še čas in vsebino razprav na bližnjih krajevnih konferencah SZDL, kjer bodo volili nova vodstva.



Novi prostori podjetja KOMET v Rosalnicah so dograjeni in poskusno se je proizvodnja v njih začela, medtem ko bo slavnostna otvoritev za občinski praznik. V veliki proizvodni dvorani se delo odvija po tekočem traku. (Foto: R. Bačer)

Pismo, prelomnica tudi v BETI

Po razpletu dogodkov v zadnjem času Vujčič nima več zagovornikov med komunisti v tovarni – Prvemu koraku pa mora slediti drugi

Osnovna organizacija Zveze komunistov v metliški tovarni BETI je pred kratkim v navzočnosti sekretarja medobčinskega sveta ZK Ludvika Goloba in Ivana Škofa, sekretarja občinskega komiteja, razpravljala o položaju v podjetju ter dogodkih v kolektivu v zvezi s pismom tovariša Tita. Menili so, da ni mogoče več zatiskati oči pred resnico in delati, kot da se jih pismo ne tiče. Prav zato so še posebej obravnavali primer bivšega direktorja Vujčiča.

Komunisti, med katerimi je bilo doslej precej zagovornikov Petra Vujčiča, so spremenili stališče po

razpletu zadnjih dogodkov, še posebej pa po obrazložitvi, kakšno premoženje si je bivši direktor pridobil pred pobegom v tujino.

Osnovna organizacija ZK je razrešila sekretarko Dragico Nenadič, ker se je preveč enostransko ponašala pri razčiščevanju primera Vujčič, ga celo zagovarjala in nosi večjo odgovornost za nastali politični položaj v kolektivu. Osnovna organizacija ZK v BETI namreč ni sprejela stališča in priporočil medobčinskega sveta ZK, ki se je že pred meseci jasno opredelil do Vujčiča. Nenadičeva je bila razrešena tudi članstva v občinski konferenci ZK, seveda pa tudi ubežnik Peter Vujčič.

Ocenili so, da tudi sindikat v kolektivu ni odigral prave vloge, in kritizirali posebno njegovo vodstvo. Branko Brinc je bil kot predsednik sindikalne podružnice razrešen članstva v sekretariatu osnovne organizacije ZK.

Komunisti v BETI so sprejeli svoj akcijski program, pri katerem je posebej poudarjeno politično delovanje, zlasti v samoupravnih organih, ter pravilno pojasnjevanje celotne zadeve vsemu kolektivu. Komunisti v BETI so o tem že razpravljali in sklenili uporabiti ves svoj vpliv, da bi tudi v tem kolektivu ljudje spoznali, kdo je bil Peter Vujčič in kako je zlorabil zaupanje delavcev.

R. B.

Večina spregledala

Na območju metuljske občine so bili končani zbori občanov v delovnih organizacijah, s kmeti in obrtniki, kjer so razpravljali o odpoklicu poslanca gospodarskega zbora SRS Petra Vujčiča. Medtem ko so povsod ob dobri udeležbi volivcev enotno izglasovali odpoklic, saj so se zdaj ljudem že odprle oči, pa zbor delovnih ljudi v tovarni BETI ni uspel. Komunisti osnovne organizacije ZK v BETI so o tem že razpravljali in sklenili uporabiti ves svoj vpliv, da bi tudi v tem kolektivu ljudje spoznali, kdo je bil Peter Vujčič in kako je zlorabil zaupanje delavcev.

„Proletarska“ v Metliki

Ob 30-letnici ustanovitve 13. proletarske brigade, ki se je v NOB borila tudi na območju Bele krajine in je med drugim uničila belogardistično postojanko na Suhorju, je del brigade obiskal Metliko. V nedeljo, 5. novembra, so imeli s predstavniki metliške občine in organizacij, zlasti ZZB NOV, prirčno srečanje.

T. G.

Preveč v eno smer

Pred kratkim je Lojze Smid, član predsedstva republiške konference ZMS, obiskal Metliko. Mudil se je pri mladih v tovarni BETI, v Komunalnem podjetju, pogovarjal pa se je tudi z občinskimi družbeno-političnim aktivom in člani mladinske občinske konference.

V pogovorih so ugotovili, da je mladinska organizacija s svojim delom sicer odigrala pomembno vlogo, ni pa izpolnila vseh nalog. Idejno-politično področje je bilo dokaj zanemarjeno, medtem ko so se mladi preveč posvečali kulturno športnim dejavnostim.

SPREHOD PO METLIKI

KOŠARKARSKI KLUB BETI je imel pred kratkim redno letno skupščino, na kateri so izvolili nov upravni odbor in komisije. Hkrati so pregledali svoje delo v pretekli sezoni in se pogovorili o pripravah na tekmovalni letu 1973.

PRVE SPRETNOSTNE vožnje, ki je bila v Metliki 5. novembra, se je udeležilo veliko število belokranjskih soferjev, predvsem pa domačinov. Nagrade za najboljšo so prispevale tovarne BETI, KOMET, Novoteks in Vinska klet. Tudi gledalcev ni manjkalo.

CESTA DO avtomobilskega servisa NOVOTEHNE je polna jam, kar pa ni od večerj. Kdor jih bo zasul, bo deležen hvale vseh, ki zdaj togotni poskakujejo z vozili, ko peljejo svoje vozilo v popravilo.

ODKAR NI V MESTU Turistične pisarne, so ljudje v zadregi ob nakupu spominkov. Delno je zagato

rešila Mladinska knjiga, ki je tovrstno blago prevzela v prodajo.

V JUKE BOXU na Dragah so le zamenjali plošče. Zdaj je gostišče spet polno mladine, ki ji je to edina zabava. Občinski praznik je pred vrati, toda že tretje leto bodo mladi ostali z dolgim nosom in z obljubo: klub dobite za občinski praznik. Ne povedo pa, do katerega leta.

V TOVARNI BETI so od kulturne skupnosti Črnomelj odkupili 60 abonmajskih vstopnic za predstave poklicnih gledališč, ki bodo gostovala v Črnomlju. Na predstave bodo delavce BETI vozili z avtobusi.

UMURLA JE Elizabeta Celik iz Bršlina, stara 85 let. Na območju matičnega urada v Gradcu pa so umrli: Anton Rudman iz Podzemlja, star 69 let; Marija Molek z Grma, stara 75 let, in Marija Jakofčič iz Krasince, stara 91 let.

metliški tednik



proti gimnazije in internata v Črnomlju so v letošnji jeseni urejeni manjše, a lično otroško igrišče, ki je hkrati prvo v vsem mestu. (Foto: R. Bačer)

ZNIZANE CENE!
V tem tednu vam iz tovarniške razprodaje priporočamo nakup:
— kvalitetnih ženskih zimskih plaščev po 150—590 din,
— najnovjših ženskih zimskih plaščev po 800 do 1500 dinarjev,
— kvalitetnih moških oblek po 590 din,
— vsega drugega tekstilnega in konfekcijskega blaga.

„Beletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

CEPRAV V ČRNOMLJU ni nobene črtnice, je bilo pred dnevi mrtvih vseeno na razpolago svoj cvetja. Na tržnici so več dni dan prodajali krizanteme, geranie in košarice, toda kot so pripravljali kupci, je bilo letos vse malo drago.

DAN MRTVIH so v vsej črnomaljski občini lepo počastili. Po zavrženju mrtvih so bili spomeniki in oboje obeležja iz NOB povsod okrajeni. Organizacije so v krajih priredile žalne svečane shode, osrednja pa je bila pri spominu na Gričku v Črnomlju.

OVINKU, kjer iz Kanižarice zavije proti Kvasici, je na kupe ljudi, s katerim zasipavajo dolga namera, kaj bo tu no predavanj s praktičnim prikazom kmetijske mehanizacije. Kmetovalci bodo o tem še natančneje obveščeni.

Črnomaljski poročevalec

Union

PIVOVARNA
»UNION«
LJUBLJANA
POSLOVNA ENOTA
HMEJLNİK
NOVO MESTO

OBJAVLJA PROSTA DELOVNA MESTA:

1. RAČUNOVODJE
2. SALDAKONTISTA

POGOJI:

- pod 1. višja izobrazba s petimi leti prakse ali srednja z najmanj 8 leti prakse v finančni stroki;
- pod 2. srednja strokovna izobrazba ali nižja izobrazba z daljšo prakso v knjigovodski stroki.

Kandidati naj prošnjo z dokazili in opisom dosedanjega dela pošljejo na PE HMEJLNİK v roku 15 dni po objavi.

Komisija za delovna razmerja pri obrtno-nabavno-prodajni zadrugi »BOHOR« — Sevnica

razpisuje delovno mesto

SAMOSTOJNEGA REFERENTA
ZA KOOPERANTSKA RAZMERJA

Kandidat(ka) mora poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. samostojnost pri delu in komercialna sposobnost;
2. višja šolska izobrazba ekonomske smeri s 3-letno prakso ali srednja ekonomska izobrazba s 5-letno prakso v gospodarstvu.

Poskusni rok je 3 mesece.

Na razpolago je samsko stanovanje.

Razpisni rok poteče 15. novembra 1972.

DOLENKA OBVEŠČA!

Dobitnike nagrad Dolenjske nagradne prodaje obveščamo, da je zadnji rok za dvig nagrad 17. november 1972.

**Hočete vedeti,
kaj se pri nas
godi? Naročite
Dolenjski list!**

Stavbna zemljišča v krški občini!

Oddelek za gospodarstvo in finance občinske skupščine Krško razpisuje na podlagi 10., 11., 12. in 13. člena zakona o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Uradni list SRS, št. 42/66 in št. 20/71) in določb odloka o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča v občini Krško (Skupščinski Dolenjski list št. 5/68)

JAVNI NATEČAJ

za oddajo delno urejenih stavbnih zemljišč za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš, in sicer:

1. V STANOVANJSKEM NASELJU DOVŠKO PRI SENOVEM, K. O. DOVŠKO:
parc. št. 468/6 v velikosti 682 m²,
parc. št. 468/7 v velikosti 694 m²,
parc. št. 468/8 v velikosti 680 m²,
parc. št. 479/5 v velikosti 652 m²,
parc. št. 479/6 v velikosti 681 m²,
parc. št. 480/9 v velikosti 841 m²;
2. V STANOVANJSKEM NASELJU DORC V BRESTANICI, K. O. RAJHENBURG:
parc. št. 394/7 v velikosti 669 m²,
parc. št. 399/2 v velikosti 647 m²,
parc. št. 399/3 v velikosti 645 m²;
3. V STANOVANJSKEM NASELJU »LESKOVŠKA GMAJNA« V LESKOVCU PRI KRŠKEM:
parc. št. 258/70 v velikosti 598 m²,
parc. št. 258/71 v velikosti 510 m²,
parc. št. 258/72 v velikosti 505 m²;
4. V KOSTANJEVICI NA KRKI, K. O. KOSTANJEVICA:
parc. št. 1413/1 v velikosti 783 m²,
parc. št. 1413/6 v velikosti 775 m²,
parc. št. 1433/20, parc. št. 1763/3, parc. št. 1435/12, ki tvorijo skupaj eno stavbno zemljišče v skupni velikosti 1107 m²;
5. V STANOVANJSKEM NASELJU GORICA V BRESTANICI, K. O. STOLOVNIK:
parc. št. 209/3 v velikosti 676 m².

Izključna cena za stavbna zemljišča v k. o. Dovško in k. o. Rajhenburg je 17 din za 1 m² zemljišča, v k. o. Stolovnik 14 din za 1 m² zemljišča, za stavbna zemljišča v k. o. Leskovec 10 din za 1 m² zemljišča in za stavbna zemljišča v k. o. Kostanjevica 15 din za 1 m² zemljišča.

Poleg odškodnine za uporabo stavbnega zemljišča se plačajo tudi stroški za pripravo zemljišča. Ti stroški so razvidni iz natečajne dokumentacije, ki je na vpogled pri oddelku za gospodarstvo in finance SO Krško, soba št. 33.

Javni natečaj bo v četrtek, dne 23. novembra 1972, in sicer ob 8. uri v Dovškem, ob 9. uri v Brestanici — naselje Dorc, ob 10. uri v Brestanici — naselje Gorica, ob 11. uri v Leskovcu in ob 12. uri v Kostanjevici na Krki.

Ponudbe je treba dostaviti do 20. novembra 1972 na naslov: občinska skupščina Krško, oddelek za gospodarstvo in finance, z označbo »Javni natečaj«. Vse podrobnejše informacije lahko zainteresirani dobijo na oddelku za gospodarstvo in finance ObS Krško, podroben razpis natečaja pa bo objavljen tudi na oglasnih deskah vseh krajevnih uradov v občini Krško.

mi vsi VARČUJEMO



PRI.....

DBH
NOVO MESTO

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu

in poslovnih enotah v KRŠKEM, METLIKI,
NOVEM MESTU in TREBNJEM

- kjer zbirajo hranilne vloge in jih obrestujejo od 7,5 do 10-odst.
- vodijo žiro račune in devizne račune občanov
- opravljajo devizno-valutne posle in odkup ter prodajo deviz
- dajejo kredite za stanovanjsko gradnjo, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja
- odobravajo kratkoročne in dolgoročne kredite
- opravljajo vse druge bančne posle

Zaupajte DBH svoje denarne zadeve, saj je to vaša banka.



PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

Lasko pivo

● DELO NA AGROSERVISU! Kmetijska zadruga »KRKA« — Novo mesto

vabi k sodelovanju naslednje delavce in razglašajo delovna mesta:

1. AVTOKLEPARJA za agroservis
2. STROJNEGA KLJUČAVNIČARJA za agroservis
3. SKLADIŠČNEGA DELAVCA za skladišče avtomobilskih rezervnih delov v agroservis
4. DELOVODJE Jurka vas v enoti Zalog

POGOJI:

- za delovno mesto pod 1. kvalificiran avtoklepar;
- za delovno mesto pod 2. KV strojni ključavničar;
- za delovno mesto pod 3. končana osnovna šola in odslužen vojaški rok ter veselje do dela v skladišču;
- za delovno mesto pod 4. veterinarski ali kmetijski tehnik s prakso in sposobnostjo vodenja delovišča.

Osební dohodek po pravilniku.

Za delovno mesto pod 4. je na razpolago družinsko stanovanje.

Interesenti naj pošljejo prijave na naslov: KZ »KRKA« NOVO MESTO — splošni sektor, ali se osebno zglasijo v zgoraj navedenih enotah.

Podjetje za PTT promet Ljubljana
DELOVNA ENOTA LJUBLJANA 2
Trg OF 5

ZAPOSILI:

VEČ DELAVCEV za izmenjavo sklepov
in paketov ter spremstvo avtofurgonov

POGOJI:

— končana osemletka, da je kandidat zdrav in fizično sposoben za težja dela.

Poskusno delo traja 3 mesece.

Samsko stanovanje je zagotovljeno.

Interesenti naj se zglase osebno v kadrovski službi pri Delovni enoti Ljubljana 2, Trg OF 5, Ljubljana, v dopoldanskem času.

Svet delovne skupnosti
UPRAVE OBČINSKE SKUPŠČINE TREBNJE

razglašajo prosto delovno mesto

NKD ČISTILKE — z 2-mesečno poskusno dobo

Osební dohodek po pravilniku.
Pismene ponudbe pošljite Svetu delovne skupnosti uprave ObS Trebnje v 15 dneh po objavi.

PODJETJE »DOMINVEST«
NOVO MESTO
PREŠERNOV TRG 8

OBVESTILO

Obveščamo cenjene stranke in poslovne sodelavce, da bodo službe podjetja delale v soboto, 18. novembra 1972, namesto petka, 1. decembra 1972.

Obenem obveščamo, da bodo vse službe podjetja Dominvest imele od 10. novembra 1972 dalje uradne ure ob:

- ponedeljkih od 6. do 14. ure in
- sredah od 6. do 16. ure.

Stranke vljudno prosimo, da vzamejo naše obvestilo z razumevanjem na znanje.

Hotel Kandija

NOVO MESTO

vabi nove sodelavce

Upravni odbor razglašajo zaradi upokojitve vodilno delovno mesto

1. SEFA RECEPCIJE
pogoj: hotelska ali njej podobna šola in praksa na vodilnem delovnem mestu ter da obvlada delno 2 tuja jezika.
Zaradi razširitve obsega poslovanja podjetje sprejme v redno delovno razmerje še naslednje delavce:
2. RECEPTORJA
pogoj: srednješolska izobrazba gostinske ali trgovske smeri ali nižji šola z večletno prakso pri vodenju obračunov in da obvlada delno 2 tuja jezika;
3. NOČNEGA PORTIRJA
pogoj: inteligenčen mlajši upokojenec ali natančen in prizadeven delavec;
4. MATERIALNEGA KNJIGOVODJO — ADMINISTRATORJA
pogoj: ekonomska ali njej enaka šola s prakso za samostojno delo;
5. KUCHARICO
pogoj: gostinska šola ali priučena kuharica za samostojno delo;
6. SOBARICO
pogoj: starejša oseba, nevezana, ki bi stanovala v hotelu;
7. VZDRŽEVALCA NAPRAV
pogoj: kvalificiran delavec ali priučen delavec — vzdrževalec strojev in naprav v podjetju, z večletno prakso;
8. PERICO
pogoj: obvladanje strojnega pranja in likanja;
9. ČISTILKO SANITARIJ V RESTAVRACIJI
pogoj: oseba bo sama kasirala uporabno.

Interesenti naj se zglasijo na upravi podjetja zaradi dogovora. Predložijo naj osebno napisano prošnjo. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Osební dohodki, hrana in stanovanje v skladu s pravilniki in po dogovoru. Razglas velja do zasedbe delovnih mest.

76

ljubljska banka

pravi naslov
za denarne zadeve

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 10. novembra – Andrej Sobota, 11. novembra – Martin Nedelja, 12. novembra – Emil Ponedeljek, 13. novembra – Stanislav Torek, 14. novembra – Borislava Sreda, 15. novembra – Polde Četrtek, 16. novembra – Jerica

KINIO

BREŽICE: 10. in 11. 11. ameriški barvni film „Kapetan Nemo in podvodno mesto“, 12. in 13. 11. ameriški barvni film „Plavi vojak“, 14. in 15. 11. francoski barvni film „Prometna gneča“, KOSTANJEVICA: 12. 11. ameriški barvni film „Rio Bravo“, METLIKA: 10. do 12. 11. ameriški film „Fra Diavolo“, Od 10. do 12. 11. ameriški barvni film „Dva brez žena“, 15. in 16. 11. angleški barvni film „Hoana“.

MOKRONOG: 11. in 12. 11. ameriški barvni film „Ognjena karavana“, MIRNA: 11. in 12. 11. „Cena maščevanja“, NOVO MESTO: Od 10. do 12. 11. italijanski barvni film „Kralj mitraljez“, Od 14. do 16. 11. italijanski barvni film „Jegulja za 300 milijonov“, – POTUJOČI KINO NOVO MESTO: od 10. do 14. 11. ameriško-japonski barvni film „Tihotapci z lata“, SEVNICA: 11. in 12. 11. italijanski film „Tepepa“, 15. 11. ameriški film „Nekateri so za vroče“, SENTJERNEJ: 11. in 12. 11. „Silva in ljubezen“, TREBNJE: 11. in 12. 11. ameriški barvni vojni film „Izguljena komanda“, 15. 11. francoski barvni ljubezenski film „Večerni vlak“, CRNOMELJ: 10. 11. francoski barvni film „Max in tatovi“, 12. 11. angleški barvni film „V avtobusu“, 15. 11. ameriško-italijanski barvni film „Super diabolik“.

NUDIM VAM vse vrste rolet, žalužije in platnene zavese, opravljam vsa popravila iz te stroje. Cene solidne. Naročila sprejema Bogo Radi, Zabja vas 15, Novo mesto. ODDAM PROSTOR, primeren za manjšo obrtniško delavnico, v središču mesta. Vrhovčeva 11, Novo mesto.



Ob smrti nasega ljubelega moža, očeta, starega očeta in brata

JOŽETA SMREKARJA upokojenca

se iz srca zahvaljujemo vsem, ki ste ga v dolgi boleznih obiskovali, zlasti zdravniškemu in strežnemu osebju pljučnega oddelka splošne bolnice Novo mesto, ki se je trudilo, da bi mu olajšalo težke ure. Iskrena hvala vsem, ki ste nam ob njegovi smrti izrekli sožalje in darovali vence ter cvetje. Zlasti smo hvaležni kolektivnu KZ Kika iz Novega mesta ter vsem prijateljem in znancem, ki ste ga v tako lepem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Struga, Zagorica, Beričevo, Ljubljana, dne 5. novembra 1972.

Zalujoči: žena Angela, sinovi Lado z družino, Jože in Janez, hčerke Joži z družino, Angela in Anica ter sestre.

Vsem, ki ste spoštovali in cenili našega dragega moža in skrbnega očeta

KARLA MERHARJA upokojenega logarja

sočustvovali z nami ob njegovi smrti, darovali vence in cvetje ter nam izrekli svoje sožalje, iskrena hvala. Še posebej se zahvaljujemo organizaciji ZB NOV, Lovski družini Mala gora, vaščanom Zeljine, tov. Jožetu Novaku, delovnim organizacijam za darovane vence, govornikom za poslovalne besede ter vsem prijateljem in znancem, ki so njegovo poslednjo pot počastili s svojo navzočnostjo. Vsem iskrena hvala. Zeljine, 19. oktobra 1972.

Zalujoči: žena, otroci z družinami in drugo sorodstvo.

ALFONZ LOPATIČ iz Dol. Pirošice

Ob tej neizmerno boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nam izrazili sožalje. Najlepša hvala vsem, ki so ga v tako velikem številu spremili na zadnji poti ter zasuli njegov prerani grob z venci in cvetjem. Posebno se zahvaljujemo kolektivnu Čateških Toplic, ESS Novo mesto, OS Cerklje, Ivanu Golobu za poslovalne besede ob odprtem grobu, Gasilskemu društvu Dol. Pirošica, Skopice in Cerklje, gospodoma župniku, komu za opravljeni obred ter globoko občutene tolažilne besede. Vsem skupaj še enkrat najlepša hvala.

Zalujoči: neotlašljiva žena Olga, hčerke Olga, Vesna in Darja, sin Miran, brata Franci in Jože, sestri Minka in Agica z družinami ter drugo sorodstvo.

Ob smrti dragega moža, očeta, dedka in pradedka

JOŽETA ŠKOFA z Bizeljskega

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in vaščanom, ki so mu darovali vence in cvetje, nam izrazili sožalje in pokojnika spremili k zadnjemu počitku. Posebna hvala dr. Krstiču in dr. Sušinu, ki sta mu lajšala bolečine, predsedniku gasilske b. tov. Gustlju Kovačiču in tov. Ferdu Šepetavcu, direktorju KZ Bizeljskega za poslovalne besede, gospodu župniku z Bizeljskega za opravljeni obred, bizeljskim pevcem, gasilcem z Bizeljskega in Pogrebniemu zavodu iz Brežic.

Bizeljsko, 29. oktobra 1972.

Zalujoči: žena Terezija, otroci Jože, Milka, Mira, Ivanka in Ivan z družinami.

POPRAVEK

Pri zahvali za pokojno ANO VRVIŠČAR z Radovice, objavljeni v DL 26. oktobra, se gospodu župniku zahvaljujemo samo hčerke z družinami in hčerka Stanka. Katarina Bartolj, Irča vas 52.

Gospoj prim. dr. MARINI MA-STENOVI in njenemu kolektivnu rehabilitacije splošne bolnice se zahvaljuje za uspešno zdravljenje hvaležna pacientka I. Ude.

Nekdanje žensko kegjaško društvo Majolka poklanja Zvezi slepih Novo mesto namesto venca na grob pokojne članice Vide Breščak 300,00 din. Za poklonjeni znesek iskrena hvala. Zveza slepih Novo mesto.



Dragi mami Elizabeti Ovniček iz Novega mesta, Karlovska 5, iskreno čestitaj za njen 78. rojstni dan in ji želi še mnogo zdravih in srečnih let hčerka Cirila z družino.

Francu Podražju, po domače Žebranovemu atu, iz Panove vasi pri Grosupljem, iskreno čestitajo za 80. jubilej in mu iz srca želijo še mnogo zdravil let sinova Jože in France z ženama, hčerka Tončka, vnukinji Betka in Milena z družinama ter vnuk Jožko. Čestitki se pridružujejo še Medletovi iz Novega mesta in Nemčije ter Elizabeta Ovniček iz Novega mesta.

Dragi Pepci Dežmanovi iz Otočca za rojstni dan vse lepo, dosti zdravja in veselja želimo vsi, ki jo imamo radi.

Dragima atu in mami LEO-POLDU in NEŽI SELANOVIMA z Dol. Prekope pri Kostanjevici za 44-letnico skupnega življenja, mami za minuli rojstni dan, atu pa za god še veliko zdravih in zadovoljnih let želijo otroci Polde, Jožica, Mimi z družinami ter Jože, vnuki Mihelca, Jože, Renatka, Tomažek in mali Gregorček pa pošiljajo stari mami in atu koš poljubčkov.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Anica Šeberle iz Vel. Doline – Martina; Marija Petek iz Klanjca – Zeljka; Tažica Rešatar iz Samobora – Kreša; Ema Habinec iz Kremena – Ireno; Terezija Šoič iz Konšice – dečka; Marta Stopar iz Sevnice – deklico; Dragica Sokolovič iz Klokočevca – dečka; Marija Ivanšek iz Trebeža – deklico.

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in škali pomoči v brežiški bolnišnici: Milica Bregar so je porazela po obeh rokah in nogah; Petra Jagriča je povozil motorist in mu poškodoval desno nogo; Jože Kržan si je pri trčenju tovornjakov poškodoval levo nogo in levo roko; Ivan Marčič je padel z lestve in si poškodoval desni kolik; Rudolfu Kraju je spodrsnilo in si je poškodoval desni gleženj; Vinko Urh je padel z motorjem, ko se je nekdo zaletel vanj z avtom; Fanika Arh je padla v kopalnico in si poškodovala glavo.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Jožeta Mencin iz Drame – Aleša, Ivanka Slapničar iz Zagorice – Marka, Danica Novak iz Jablana – Aleša, Vera Sintič iz Ostrca – Lidijo, Edita Požek iz Metlike – Francija, Bronislava Šoštar iz Semiča – Roberta, Marija Črnič iz Skočjana – Mihaelo, Ivanka Simc iz Gribelj – Janeza, Marija Lukšič iz Stranske vasi – Andreja, Ana Žagar z Jablana – Jožeta, Ladislava Salamon iz Krškega – Mojca, Marija Kotnik iz Jezera – Tanjo, Cvetka Rom z Griča – Andreja, Jagoda Karbanjevič iz Srebrnič – Dragana, Jožica Brinec iz Jedinščice – Tomaža; Ana Kastelic iz Gornjega Polja – deklico, Stanka Fink iz Otočca – deklico, Vera Udovc iz Črnomlja – dečka, Nada Gorše z Broda – dečka, Majda Mežič z Gmajne – dečka, Jožeta Jenkovec iz Dolnje Prekope – deklico, Ana Kerin iz Slinovc – dečka in Jožeta Sivec iz Grobelj – deklico – Čestitamo!

OBLAČILA ZA ZIMO!

Kvalitetno žensko, moško in otroško konfekcijo: plašče, obleke, hlače, bunde in drugo, vse v različnih velikostih in modnih vzorcih, vam nudi: **trgovsko podjetje "SEVNICA" v svojih prodajalnah konfekcije.**

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeškem transfuzijskem oddelku: Ivan Šiška, Danijel Kum, člana Novolesa, Straža; Ivan Juvančič, Bojan Florjančič, Jožica Krevs, Stefka Sobar, Danica Fik, Stelka Kulovec, Martin Žura, Branko Rajljan, Milojka Novak, Aleša Zorko in Franc Nadu, člani Novoteksa, Novo mesto; Peter Sustar, Janez Gazvoda, Martin Može, Rasim Bešič in Jože Florjančič, člani IMV Novo mesto; Marija Zamida, Irena Stubler, Marija Vončina, Slavica Rajk, Marica Povše, Vera Vučkovič, Danica Bedenikovič, Alojz Rajši, Franc Plut in Lado Gornik, člani Ele, Novo mesto; Jela Novak, gospodinja z Uršnih sel; Anton Klobočar, član Dinosa, Novo mesto; Mačič Grandlič, članica Splošne bolnice, Novo mesto; Fani Čelič, gospodinja z Uršnih sel; Vida Ban, Ljudmila Rustja in Polde Vidmar, članice GG Novo mesto; Alojz Bedenikovič, član KPD Dol. Jože Smerkl, član ZTP Novo mesto; Dušan Šepetavec in Valentin Kočevar, člana Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Marjana Terš, Jožica Frankovič in Minka Pezelj, dijakinje šole za zdravstvene delavce, Novo mesto; Leopold Fras, član gozdnege obrata Črmošnjice, Jože Jerman, član Krke, tovarne zdravil, Novo mesto.

ZMAJ TOVARNA BATERIJ IN BATERIJSKIH NAPRAV LJUBLJANA – SMARTINSKA 28

razglašja prosti delovni mesti **2 NEKVALIFICIRANIH DELAVCEV** v skladu s sklopi obrata Sentvid pri Stični

POGOJI: – odslužen vojaški rok, – fizično zdravje, – osemletka.

Osebnih dohodek 1.701 din + dodatek na delovne pogoje. Prijave sprejema kadrovska služba podjetja 7 dni po objavi.

Gostinsko podjetje "MOSTE" Ljubljana, Pokopališka 15

zaposlimo takoj ali po dogovoru:

2 KV NATAKARJA (ICE) ali 2 PKV NATAKARJA

z najmanj 3-letno prakso za delo v točilnici – izmenično v istem obratu. Lahko sta zakonca.

Stanovanje je zagotovljeno. Osebnih dohodek po pravilniku o razdeljevanju OD.

Ponudbe sprejemamo do 25. novembra 1972.

DELO NA SENOVEM!

"METALNA" – MARIBOR – KOVINSKI OBRAT SENOVO (TOZD)

objavlja prosta delovna mesta

3 KURJAČEV (za kurjenje nizkotlačnih pečil) delo je za določen čas – od novembra do konca marca 1973.

Pogoji: kurjač z ustreznim izpitom ter prakso, lahko je delavec v pokoju.

Osebnih dohodek po pravilniku o delitvi OD METALNE Maribor. Prijave pošljite na naslov: Uprava obrata METALNE, Senovo, najkasneje do 20. novembra 1972.

ZAHVALA

Po mučni boleznih nas je za vedno zapustila naša draga mama, stara mama, sestra in teta

MARIJA ŽARN, šivilja iz Velikega Mraševa

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem, prijateljem, vaščanom in uslužbenecem Preskrbe iz Krškega ter gospodu župniku, ki so jo spremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in nam izrekli sožalje. Posebno se zahvaljujemo zdravnikom in strežnemu osebju internega oddelka bolnice Novo mesto, ki so ji lajšali bolečine v času bolezni.

Zalujoči: hčerka Nada z možem Tonijem, sin Tone z družino in drugo sorodstvo

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI: občinske konference SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Lojzka Potrč (predsednica sveta), Franc Beg, Viktor Dragoš, Tone Gošnjak, Jože Jekc, Tone Kleunovek, Franc Lapajne, Tine Molek, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Zivčič.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnjak (glavni in odgovorni urednik), Rja Bačar, Marjan Legan, Janez Pezelj, Jože Prime, Jože Splichal, Jožica Teppy, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik. – Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 2 dinarja – Letna naročnina 79 dinarjev (za 1972: 64 din), polletna naročnina 39,50 din, plačljiva vnaprej – Za inozemstvo 160 dinarjev ali 10 ameriških dolarjev oz. 30 DM (ali ustrezna druga valuta v tej vrednosti) – Devizni račun: 521-620-1-33002-10-8-9.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 40 din, 1 cm na določen strani 55 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 80 din. – Vsa mala oglasa do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 5 od 1. 7. 1972. – Za oglase odgovarja Mirko Vesel.

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 521-8-9 – Naslov uredništva in uprave: 68001 NOVO MESTO, Glavni trg 3 – Poštni predal 33 – Telefon: (068) 21-227 – Nenaročniški rokopolisov in fotografij ne vračamo – Tiska tiskarna »Ljudske pravice« v Ljubljani.

maloglasni

SLUŽBO DOBI

SPREJMEM MOŠKEGA, ki bi po službi pomagal na kmetiji. Po potrebi preskrbim tudi službo. Nudim vso oskrbo, hrano in stanovanje. Jerman, Smebrška 42, Ljubljana-Polje. MLAJŠO UPOKOJENKO ali vdovo brez otrok sprejememo takoj za pomoč v gospodinjstvu in varstvo dojenčka. Stanovanje in hrana preskrbljena. Naslov v upravi lista pod "Nujno". ISCEM frizersko vajenka. Frizerstvo Majda Golob, 61000 Ljubljana, Sternova 5.

STANOVANJA

TRI SOBE in kuhinjo oddam. Lahko tudi posamično. Plačljivo vnaprej. Naslov v upravi lista (2245/72). NUJNO POTREBUJEM sobo in kuhinjo v Novem mestu. V izmenični pazim na otroke. Naslov v upravi lista (2260/72). ZAMENJAVA MARIBOR-NOVO MESTO! Triinpolobno stanovanje v Mariboru zamenjam za dvo ali trosobno v Novem mestu. Informacije na podružnici Dela v Novem mestu. ODDAM SOBO dvema poštenima dekletoma. Naslov v upravi lista (2259/72). PODJETJE iz Novega mesta išče dve sobi v Novem mestu za samska moška. Sobi sta lahko nepremremljeni. Naslov v upravi lista.

Motorna vozila

PRODAM dobro ohranjen fiat 750, letnik 1967. Ogled vsak dan od 15. ure dalje. Milana Majcna, 11, Novo mesto. PRODAM ZASTAVO 850, 1970, registrirano do aprila. Toni Sulc, Krško, Sovretova 2. Informacije po telefonu 068-75-122 od 7. do 14. ure. UGODNO PRODAM Skodo, letnik 1967. Informacije na upravi Dolenjskega lista vsak dan od 7. do 15. ure. POCENI prodam ali dam na obroke dobro ohranjen osebni avto „spuček“. Cena 6.000,00 din. Naslov v upravi lista (2282/72). UGODNO prodam austin imv 1300. Oglasite se na telefon 21-367 Krško, CKZ 139. PRODAM avto austin 1300, letnik 1966, ali zamenjam za fiat 750. Naslov v upravi lista (2272/72). PRODAM „spuček-furgon“, 1966, po delih. Rešek, Gubčeva 17, Brežice. PRODAM kombi imv 1000 v voz-nem stanju z generalnim motor-jem. Cena 4.000 N-din. Naslov: Legan, Frata, Dolnji Ajdovec 20 pri Žužemberku. PRODAM zastavo 750, letnik 1970, in „ambi“ stroj za izdelavo streš-ne opeke ter 450 železnih mode-lov. Naslov v upravi lista (2275/72). PRODAM VW 1200, letnik 1964, v dobrem stanju, za 17.000,00 din. Inž. Bratkovič, Krško, Ašker-čeva 6.

PRODAM

PRODAM SADIKE za živo mojo Lguster. Cena od 1,20 do 1,50 din. Ogled vsak dan. Ivan Kle-menčič, Sentjernej 102.

POSEST

MANJŠE POSESTVO z gospodar-skim poslopjem in hišo prodam na Kamnem potoku pri Trebnjem. Poizve se pri Milki Novak, Trebnje 18. PRODAM VINOGRAD (23 arov) z zidnico na Lubnu na lepem kra-ju, primerno za vikend in gozd. Naslov v upravi lista (2241/72). ZARADI STAROSTI prodam na Libni opuščeni travnik. Zelo lepa lega primerno za 2 stavbišči ali vikenda. Dostop z avtom, elek-trika v bližini. Ogled v nedeljo, 12. novembra 1972, pri Mariji Peruci, kasneje pri Alojzu Peruci-ju, Trebnje 130. PRODAM KMEČKO HIŠO z nekaj zemlje v Šmarjeti. Cena ugodna. Alojz Vovko, Savska 60, Kranj. NA VINJEM VRHU prodam vino-grad (17 arov in 18 arov pašnika) z zidnico (soba, kuhinja, sani-tarni prostori in drug inventar). Električna in voda, dostop možen z avtomobil. Avgust Tramite, Ločna 36, Novo mesto. Poizve se tudi pri Alojzu Beletu, Draga pri Beli cerkvi. PRODAM enonadstropno družinsko hišo, dograjeno do tretje faze, z vsemi komunalnimi ureditvami (velikost parcele je 7,5 arov, ve-likost hiše pa 12,5 x 12 m) v Krškem – levi breg Save. Lepa lega, primerno tudi za obrtnika. Informacije dobite pri Najdovski, C. 4. julija 48, Krško. PRODAM adaptirano komfortno hišo. Ponudbe pod „250.000 din“. PRODAM parcelo (30 arov), prim-erno za vikend, na lepem kraju v Vinjem vrhu. Poizve se pri Alojzu Šutarju, Orešje 11, Šmarješke Toplice.

RAZNO

POROČNI PRSTANI! – Če si tra-žen in lep spomin želite, stopite k zlatarstvu v Gosposo 5 v Ljub-ljani – poleg univerze! Z izrez-kom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

VIK DAN: Poročila ob 5.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 18.00 19.30 in ob 22.00. Glasbeni spored od 4.30 do 12.00.

VIK, 10. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Milan Zagotovec sadik novih sort za obnovo v 1973, 12.40 Z domačimi ansambli, 13.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 16.00 „Vrtljak“, 18.15 „Sila“, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Franca Kumer in zbor iz Julijske krajine, 20.30 Pop-pops 13“, 21.15 Oddaja o pomorščakih, 22.15 Besede iz logov domačih.

SOBOTA, 11. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Cizelj: Načrti in možnosti za razvijanje kmetije na prasičerejo, 13.30 Poročila, 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji.

16.00 „Vrtljak“, 17.20 Gremo v kino, 18.15 Dobimo se ob isti uri, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом bratov Avsenik, 20.00 Spoznavajmo svet in domovino, 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 12. NOVEMBRA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Marjan Marinc: Maček Mustafa, 9.05 Srečanje v studiu 14, 10.05 Še pomnite, tovariši... Lado Ambrožič-Novljan: Taborišče Gubčeve brigade na Radulji, 10.25 Pesmi borbe in dela, 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 13.30 Nedeljska reportaža, 13.50 Z domačimi ansambli, 14.15 do 16.15 Nedeljsko športno popoldne, 16.15 Humoreska tega tedna - Vidocquove pustolovščine - VI, 17.05 Radijska igra - Andre Charmel: Nezaželeni, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 V nedeljo zvečer, 22.20 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 13. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.20 Z velikimi zabavnimi orkestri, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž.

Jurij Mamilovič: Kako varujemo jablane pred pepelasto plesnijo, 12.40 S tujimi pihalnimi godbami, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne, 18.15 Zabavni zvoki vzhodnoevropskih dežel, 18.35 „Interna 469“, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Dorka Skoberneta, 20.00 Stereofonski operni koncert, 21.30 Tipke in godala, 22.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 14. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Tone Tanjšek: Kako pridelati več semena pri listnatih vrstah trav, 12.40 Z domačimi ansambli in pevci, 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Kaj vam glasba pripoveduje, 14.40 „Na poti s kitaro“, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Popoldanski koncert z Lucijanom Marijo Škerjancem, 18.15 V terek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s Fantii treh dolin, 20.00 Prodajalna melodij, 20.30 Radijska igra - Andries Poppe: Križeva pot, 22.15 Popevke se vrstijo.

SREDA, 15. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Nenavadni pogovori, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Ciril Remic: Kaj bi moral gozdni posestnik vedeti o standardih gozdnih sortimentov, 12.40 Od vasi do vasi, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Glasbena galerija, 18.15 Glasbene vinjete, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice, 20.00 Glasbena medigra iz studia, 22.15 S festivalov jazz.

ČETRTEK, 16. NOVEMBRA: 8.10 Glasbena matineja, 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo, 10.20 Pri vas doma, 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine, 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Slavko Čepin: Gospodarnost prodaje telet in pitanja mladih govedi, 12.40 Igrajo pihalne godbe, 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Sestanek instrumentov, 15.30 Glasbeni intermezzo, 16.00 „Vrtljak“, 17.10 Koncert po željah poslušalcev, 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Jožeta Privška, 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, 21.40 Glasbeni nokturno.

ZANESLJIVO ODSTRANI PRHLJAJ

AB Agraria BREŽICE

Ste v zadregi za darilo?

Šopek nageljčkov ali vrtnic je primerno darilo za vsako priložnost. Naša dnevna proizvodnja je več tisoč cvetov v 6 barvah. Zahtevajte v najbližji cvetličarni nageljčke ali vrtnice iz vrtnarije Čatež!

TELEVIZIJSKI SPORED

NEDELJA, 12. NOVEMBRA
8.50 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec) (Bg) - 9.45 Po dohodku z ansambлом R. Vadnala (Lj) - 10.12 Kmetijska oddaja (Zg) - 10.55 Mozaik (Lj) - 11.00 Otroška matineja: Vitez Vihar, Vsi vlaki sveta (Lj) - 11.50 Poročila (Lj) - 11.55 Mesure Peyton (Lj) - 12.45 TV kašipot (do 13.05) (Lj) - Nedeljsko popoldne - 18.00 Poročila (Lj) - 18.05 Lokis - barvni film (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 Dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 B. Shaw: O'Flaherty z vikendom križcem - komedija (Lj) - 21.10 Stih in pesem (Zg) - 21.25 Športni pregled (JRT) - 22.55 Poročila (Lj)

PONEDELJEK, 13. NOVEMBRA
9.05 Odprta univerza (Bg) - 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Angleščina (Zg) - 10.45 Nemščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Zg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Angleščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.50 Gori, doli, naokoli: V spanju barvna oddaja (Lj) - 18.05 Risanka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Mladinski klub (JRT) (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 Mala Antona: jugoslovske drame - A. Antona: Tonkina edina ljubzen - drame TV Zagreb (Lj) - 21.30 Poročila (Lj) - 22.10 Poročila

TOREK, 14. NOVEMBRA
9.35 TV v šoli (Zg) - 10.40 Angleščina (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.35 Ruščina (Zg) - 15.55 TV vrtec (Zg) - 16.10 Angleščina (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.50 V. Albrecht: Mala lupinica - drame (Lj) - 18.05 Risanka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Od mraka (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Regionalna arhitek tura - drame (Lj) - 19.50 Mozaik (Lj) - 20.25 Reportaža (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.40 Lola Monart: barvni film (Lj) - 22.40 W. A. Mozart: Sonati št. 1 in št. 2 za čembalo in flavto (Lj) - 22.45 Poročila

SREDA, 15. NOVEMBRA
8.20 TV v šoli (Zg) - 11.00 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.50 Vitez Vihar - serijski film (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Folklorni ansambel Nagykanizsa na Madžarskem (Lj) - 19.00 Mozaik (Lj) - 19.05 Na sedmi stezi (Lj) - 19.30 Naš ekran (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.30 RTV konferenca (Lj) - 21.30 G. Elliott: Mlin na reki Floss - II. del (Lj) - 22.30 Poročila (Lj)

ČETRTEK, 16. NOVEMBRA
9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Angleščina (Zg) - 10.45 Nemščina (Zg) - 11.00 Francoščina (Bg) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.40 Angleščina - ponovitev (Zg) - 15.55 Nemščina - ponovitev (Zg) - 16.10 Osnove splošne izobrazbe (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.15 Vsi vse vemo - Pionirski kviz - II. oddaja (Lj) - 18.15 Vsi vlaki sveta - serijski film (Lj) - 18.55 Mozaik (Lj) - 19.00 Mestec Peyton (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Četrtekovi razgledi (Lj) - 21.25 A. P. Čehov: Medved (Lj) - 22.00 I. Otrin: E=MC² - baletna oddaja (Lj) - 22.40 Poročila (Lj)

PETEK, 17. NOVEMBRA
9.30 TV v šoli (Zg) - 11.00 Angleščina (Bg) - 14.40 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.45 Pobjegli robot, glasbena pravljica (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Tabornštvo - oddaja iz cikla Rekreacija (Lj) - 18.40 Ekonomsko izrazoslovje: Osebnost poraba (Lj) - 18.45 Glasba za oči - Antoine: Charpentier (Lj) - 19.05 Mozaik (Lj) - 19.10 Profesor Baltazar - risanka (Lj) - 19.20 Enotnost na dučanski način - reportaža (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 Reportaža (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.40 Celovečerni film (Lj) - Sedem morij - barvna oddaja (Lj) - Poročila (Lj)

SOBOTA, 18. NOVEMBRA
9.35 TV v šoli (do 11.00) (Zg) - 15.15 Rokomet - Kvarner: Zagreb - prenos (Zg) - 16.30 Košarka - Borac: Lokomotiva - prenos (Bg) - 18.05 Obzornik (Lj) - 18.20 V deželi klobukov - barvni film (Lj) - 18.45 Gospod Piper - barvni film (Lj) - 19.10 Mozaik (Lj) - 19.15 Humoriistična oddaja (Bg) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 Zakaj bi veselo ne peli - zabav. glasb. oddaja (Lj) - 21.35 Zabavna barvna oddaja (Lj) - 22.00 Medicinski center - serijski film (Lj) - 22.50 TV kašipot (Lj) - 23.10 Poročila (Lj)

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 9. NOVEMBRA: 16.00 do 16.15 Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki - 16.15 do 16.30 Nove plošče RTB - 16.30 do 17.00 Aktualnost tedna - Obvestila in reklame - 17.00 do 18.00 Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 11. NOVEMBRA: 16.00 do 16.30 Občani čestitajo in pozdravljajo - 16.30 do 16.45 Sobotno kramljanje - 16.45 do 17.00 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam ter melodija za vas - 17.00 do 17.10 Javna tribuna o gradnji prve jedrske elektrarne - 17.10 do 17.30 Za naše najmlajše - 17.30 do 18.00 Narodnozabavne na valu 192 m.

NEDELJA, 12. NOVEMBRA: 10.30 Domače zanimivosti - Pred referendumom za izenačitev pravic zdravstvenega varstva delavcev in kmetov - Za naše kmetovalce: dipl. veterinar Janko Vizjak: Pomen mineralov in vitaminov za rast govedi - Nedeljski zapis o aktivnosti brežičkih komunistov po zadnji seji CK ZKS - Obvestila, reklame in spored kinematografov - 12.00 do 15.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 14. NOVEMBRA: 16.00 do 16.15 Napoved programa in melodije z ansambлом Borisa Kovačiča - 16.15 do 17.15 Poročila - Jugoton vam predstavlja - Novo v knjižnici - Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista - Obvestila, reklame in filmski pregled - 17.15 do 17.30 Tedenski športni komentar - 17.30 do 18.00 MLDINSKA ODDAJA

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 12. NOVEMBRA: 10.30 Reklame in oglasi - Po domače - Aktualni zapis „Samo še teden dni nas loči od referenduma za uvedbo samoprispevka za gradnjo osnovnih šol in otroškovarstvenih ustanov“ - 20 minut z jugoslovsanskimi pevci zabavne glasbe - Problematika ostarelih in osamelih prebivalcev - Za vsakogar nekaj - 12.30 Poročila - Čestitke in pozdravi naših poslušalcev - 15.00 Zaključek oddaje.

SREDA, 15. NOVEMBRA: 16.00 Poročila - Reklame in oglasi - Po domače - Kako bomo izenačili pravice iz zdravstvenega zavarovanja kmetov z delavci - Disco klub brez imena - Zdravstveni napotki - Iz sveta operetnih mojstrov - 18.00 Zaključek oddaje.



KLINIČNO TESTIRAN

LOSION UPORABLJAJTE TOČNO

PO PRILOŽENEM NAVODILU



OBVESTILO

Zaradi stiske s prostorom ta teden nismo mogli objaviti napovedanja „Oj, mlini, kje je vaš...“ Prosimo bralce za razumevanje!

UREDNIŠTVO

Tudi namišljeni...

Dr. Božo Oblak: »Ljudje včasih sami bežijo v bolezen – taki, ki se ne znajdejo«

Tile stavki, misli, besede in pomisljaji so se mi v beležko ujeli v naglici, mimo grede, med polurnim pavziranjem, ki si ga je dr. Božo Oblak, zdravnik novomeškega zdravstvenega doma, vzel „tisto soboto“, ko je bil spet dežurni, nalašč za najin pogovor.

– Kakšni so bolniki, doktor?

„Nekaj jih pride v ambulanto. Sami... Večina takih, ki kličejo. Ustrašijo se. Ne vedo, kaj bi. Zaradi neznanja. Prosvetljenost ljudi je, kako bi rekel, šibka točka. Se vedno, kljub zadostnemu zdravstvenemu standardu.“

– Ali povsem zaupajo?

„Zdravniku? Ko bi le! A priznati moram, da tu in tam se naletim na koga, ki bi se raje vdal mazaču. Človek pomisli, da se je doba vračev zakasnila v dvajseto stoletje.“

– Gotovo srečujete tudi namišljene bolnike. Kako je pravzaprav s temi?

„Kar dovolj jih je in mnogi bi bili vredni satiričnega Molierovega peresa. Mnogi postanejo taki, ker se v vsakdanjem življenju ne znajdejo. V bolezen bežijo in čisto tudi zbolijo.“

– Bolniki so navadno bolj občutljivi kot zdravi. Zakaj?

„Vsaka bolezen se projicira na možgansko skorjo, zato bolnika čustveno prizadene.“

– Kaj bi rekli o zdravju Dolenjcev: smo bolj zdravi kot bolni?

„V poprečju zdravje ni slabo. Pokvarijo ga čisto nepravilna prehrana, pretruj-

jenost, živčnost, dvojni napori.“

– Kaj svetujete za dolgo in zdravo življenje?

„Psihofizično kondicijo, zdravo prehrano, zdravo okolje: zrak, vodo, sonce, primerno stanovanje, dobre odnose, dobro počutje v družbi.“

– Kaj je pravzaprav zdravje?

„Stanje popolne telesne, duševne in socialne blaginje in ne samo odnos do bolezni, okvare.“

– Je to vaše spoznanje?

„Na fakulteti so nas pripravljali in vzgajali za bolnišnice. Zdravnik se iz izkušnje uči, hočem reči, dokopati se mora do njih. Kajti zdravnik mora biti tudi učitelj, prosvetitelj, ne samo strokovnjak v poklicu. Žal so danes take razmere, da ni časa za nenehno izpopolnjevanje.“

O, čas...

Dr. Božo Oblak je zdravnik že devetnajst let. Delal je na okrajnem higienskem zavodu, pa v zdravilišču v Dolenjskih Toplicah, najdlje je v novomeškem zdravstvenem domu. Junija je postal specialist za medicino higijene. Zdaj se pripravlja na magistraturo. Nedavno je dopolnil petdeset let.

Novomeščan je in to bo ostal...

...in sredi vsakdana se žel k prijateljem, spil ekszresno in stresel nekaj špičastih in okroglih. Hudomušnost mu je menda prirojena.

Hudomušnost sproži smeh, smeh pa je pol zdravja. Zato je doktorjeva definicija o zdravju samo na pol resnična... I. ZORAN



To, kar vidite na fotografiji, je vse, kar je ostalo od Kastelčevega kozolca. (Foto: Sandi Mikulan)

SE JE POŽIGALEC PRESELIL?

Kozolci okrog N. mesta so še bakle

V soboto je zgorel kozolec Angele Kastelic, v nedeljo pa kozolec Frančiške Gazvode

Potem ko so na Brodu in v Irči vasi vaščani sami zastražili kozolce, ker so bili zadnje tedne kar naprej v ognju, se je požigalec, ki mu miličniki še niso prišli na sled, umaknil z ogroženega območja in se preselil drugam.

V soboto ob 13.50 je začel goreti kozolec Angele Kastelic v Velikem Orešku. Ogenj je kozolec upepelil, zgorelo je tudi več koruze, nekaj voz sena, koruznica, slama in les. Škode je za 40.000 dinarjev, vzrok požara pa še ni ugotovljen. V nedeljo okrog 17. ure pa je začel goreti kozolec Frančiške Gazvode v Črmošnjicah. Kozolec je popolnoma zgorel, ogenj pa je že zajel sosednji kozolec. Na srečo so požar omejili novomeški gasilci in domačini. Škoda še ni ocenjena, prav tako še ni znan vzrok.



France Brus (Foto: Prime)

F. Brusa vabijo na Dunaj

Vabilo na mednarodni filmski festival je priznanje kočevskemu filmskemu amaterju

Vodja foto-kino krožka na osnovni šoli Kočevje France Brus je prejel vabilo za udeležbo na mednarodnem festivalu amaterskega filma, ki se je začel 1. novembra, trajal pa bo do 19. novembra. Organizira ga avstrijska Kino zveza.

Na festival na Dunaj je poslal Franc Brus filma „Cemu?“ in „8. marec“. Za film „Cemu?“ so Fotokino klub (FKK) in avtorja Franc Brus ter Dušan Tošaj prejeli že več lepših priznanj. Ta film sta avtorja prikazala tudi na mednarodnem festivalu v Veldenu ob Vrbskem jezeru. Bil je lepo sprejet, dobil diplomu in prav zato je prišlo vabilo za udeležbo na letošnjem dunajskem festivalu.

Obisk festivala na Dunaju bo Francu Brusu omogočila tudi Zveza kulturno-prosvetnih organizacij občine Kočevje, ki mu bo plačala del potnih stroškov. Franc Brus je

povedal, da si bo v dveh ali treh dneh (okoli 18. novembra) bivanja na Dunaju ogledal razen prikaza izbranih filmov še razstavo najnovejših tehničnih dosežkov na področju amaterskega filma.

O svojem sedanjem delu pa je povedal: „Trenutno pripravljam film s prometno vsebino, s katerim bo precej dela. Pričakujem, da mi bodo pri tem pomagali postaja milice, AMD in reševalna postaja.“

Tudi s člani FKK na osnovni šoli bomo snemali prometni film „Dirigent“, ki ga bomo posneli v Ljubljani. Naši najmlajši filmski ustvarjalci so letos poslali 4 filme na festival medklubskega pionirskega filma v Pitomačo. Na tem festivalu smo že stari znanci, saj smo pred dvema letoma prejeli za film „Frača“ prvo nagrado, razen tega pa še več nagrad za fotografije.“

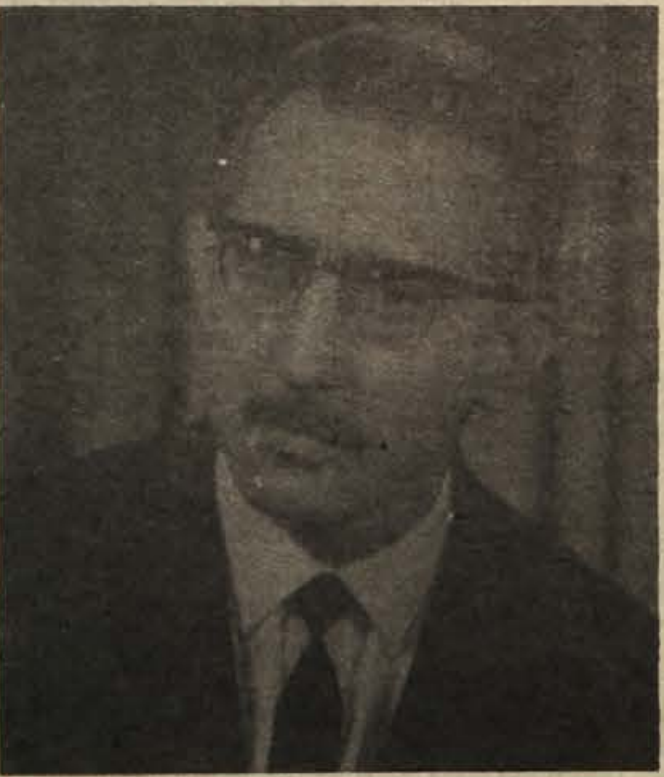
J. PRIMC

Letalo našli

V prejšnji številki našega lista smo poročali, da je neznan sofer odpeljal letalski model, last Modelarskega društva Ljubljana, ki se je izmuznil radijskemu vodenju in pristal pri Zelimljem, Ribniški miličniki so 3. novembra zvedeli, da je model v Dolenji vasi. Pobral ga je Jože Kralj, sofer pri ljubljanski Mavrici, ki stanuje v Dolenji vasi 36. Ker je bil Kralj tokrat na poti, ga več o tej zadevi niso mogli izprašati.

SMRT POD VLAKOM

V nedeljo ob 21.50 je Karel Krošelj iz Breznice 100 metrov naprej od brežiške postaje prečkal železniško progo. Iz Dobove je tedaj pripeljal ekspresni vlak in Krošlja zadel tako hudo, da je bil takoj mrtev.



Naša najmlajša bo v kratkem odpotovala v otroško kolonijo na morje. Uprava doma je poslala seznam stvari, ki jih mora imeti deklica s seboj, in poleg navedenega števila hlačk, srajčk, nogavičk še lepo prosijo za karakteristiko otroka, da bo vzgojiteljicam lažje spoznati nežno otroško dušo.

„Tomaž, tebi je že v šoli šlo pisanje kar dobro spod rok, pa napiši kratko karakteristiko naše Jasne!“ me je milo zaprosila žena. Ne rečem, da mi je težko napisati članek o dveh pijancih, ki sta se stela zaradi neke imaginarne ljubice, ali pa opisati križev pot mesarja, da pride do kile teletine. Ampak pisati karakteristiko o lastnem otroku – nak, to pa ni tako enostavno! Pa saj to je tako,

kot da bi jo napisal sam sebi, jo objavil v časopisu, potem pa odšel k psihiatru na pregled. Ta bi pa raztrobil okoli, kakšen sem, in vsak bi lahko rekel: „Glej dečko, tu si se delal lepšega, kot si, tam si se zlagal, da kar smrdi iz stavka, tukaj si pretiraval...!“

„Jok, ljubica, ne bom! Raje bi jo pisal o tebi, saj te po toliko letih tako dobro poznam! Recimo takole: Moja žena ne prenese: ... In tu bi se lahko zvrstila dva lista samih samostalnikov in glagolov, pa še zelo drobno bi moral pisati! Ne, ne, nič ne bo. Kar sama napiši!“

„Saj sem vedela, da nisi bil nikoli za nobeno delo, saj vse dneve le prečepeš v...“ Raje sem se spravil k pisarnju, kot pa bi poslušal danes

KARAKTERISTIKA

že petič isto pesem. „Priznam da sem se ga včeraj nalezle, toda če hočeš imeti napisano, te prosim, da umolkneš!“

Zgodil se je čudež. Žena je sredi besed umolknila. Globoko sem se zamislil in začel:

„Otrokove navade so odsev odnosov in stanja v družini, iz katere otrok izhaja. Res je, da ima vsak otrok svoje posebnosti, zato bi vas prosil, da naši hčerki sedaj, ko je še čas, izbijete iz glave vse takšne, ki bi lahko prešle v navado. Primer: „Ati, si mi prinesel bombončke?“ In že ima obe ročici v žepu moje- ga sukničca. Vem, da bi de-

klica rada pregledala tudi drugi žep, vendar zaradi mamine roke, ki je že v njem, ne more seči vanj. Zdi se mi, da je to podedovano, ampak s strogo vzgojo bi se tega lahko odvadila. Deklica je strašno trmasta in zamerljiva. Že rahlo povzdignjen glas jo spravi s tira. To iztirjenje povzroči razna cepetanja, cviljenja in jokanje. Po končanem glasnem delu pa nastopi tihi del, ki se pri hčerki lahko vleče nekaj ur, pri njeni mami pa nekaj tednov. Najhujše pa je to, da se je deklica zelo navezala na svojega očeta (to je name, op. p.), vendar ne iz ljubezni, temveč le zato, ker lahko

na njem sprosti svojo agresivno energijo, katero še spodbuja bujna domišljija nenavadnih in nemogočih obdolžitvev. Tudi za ta dejanja lahko trdim, da jih otrok v dobri veri, da dela dobro, posnema po materi. Tudi vprašanje krivde je pri nas doma vedno nerešeno. Deklica ni še nikoli zmocila postelje, ampak vedno postelja zmocni njo. Vsekakor gre tu za zakon akcije in reakcije, toda to je hkrati jasen dokaz, do kolikšne mere se je ta otrok mentalno razvil, ko je že začel v obrambi uporabljati vsa dejstva, ne glede na vzrok. Smatram da je to ravno tako podedovano po ženski strani naše družine. Zato bi najraje videl, če bi hoteli drugo leto sprejeti v kolonijo mojo ženo in jo

tisti čas vzgajati po kakšni najnovejši metodi, medtem ko bi se doma sam potrudil prevzgojiti hčer po dobri, stari metodi z leskovko. Z odličnim spoštovanjem Jasnin oče Tomaz

Pošteno sem napisal. Ko je žena prebrala je od začudenja pozabila zapreti usta. jaz pa tudi, ko mi je rekla: „Tomaž, čudovito si napisal. Genij si!“ Vsa vesela je spravila napisan list v kovček in ga zaprla. Dva dni po hčerkinem odhodu pa mi je priznala, da je karakteristiko skoraj dobesedno prepisala, le mamicico je zamenjala z očetom. „Veš, važna je resnična karakteristika, ne pa, po kom je otrok kaj podedoval.“ DURAKOV TOMAZ